تصویر ابو عبد الرحمن الكردي

جدید

ماهیگیری حرفه‌ای

کتابی جامع برای ماهیگیران ایران

چاپ سوم

مؤلف: سید محمد مختار جاسمی

ماهیگیری حرفه‌ای

مؤلف

سید محمد مختار جاسمی

مؤسسه نشر دولتمند

سرشناسه	:	جاسمی، سید محمد مختار / ۱۳۶۲
عنوان و نام پدیدآور	:	ماهیگیری حرفه‌ای / مولف سید محمد مختار جاسمی.
مشخصات نشر	:	تهران: دولتمند، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۶۰ ص.: مصور.
شابک	:	978-964-8242-72-0
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیپا
موضوع	:	ماهیگیری
موضوع	:	ماهیگیری -- ایران
موضوع	:	ماهیگیری ـ ابزار و وسایل
رده‌بندی کنگره	:	SH ۴۴۳ / ج ۲ م ۲ ۱۳۸۸
رده‌بندی دیویی	:	۱/۷۹۹
شماره کتابشناسی ملی	:	۱۶۹۴۸۸۷

موسسه نشر دولتمند

ماهیگیری حرفه‌ای

مؤلف:	سید محمد مختار جاسمی
ناشر:	مؤسسه نشر دولتمند
حروف‌نگار و صفحه‌آرا:	الهه آجرلو
طراح جلد:	شاهین دولتخواه
چاپ:	فرشیوه
صحافی:	یکتا
نوبت چاپ:	سوم ۱۳۹۰
تیراژ:	۲۰۰۰ نسخه
قیمت:	۴۰۰۰۰ ریال
شابک:	978-964-8242-72-0

... و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

آدرس انتشارات:

مؤسسه نشر دولتمند: تهران ـ میدان انقلاب ـ خیابان کارگر جنوبی ـ خیابان وحید نظری ـ پلاک ۲۸۸ ـ واحد ۳

تلفن: دولتخواه ۰۹۱۹۴۷۹۲۹۱۹

ناشر همکار: انتشارات مهراد ۰۹۱۲۴۳۰۶۳۶۹ ــ ۲۲-۶۶۴۷۵۰۲۱

مراکز فروش:

تهران: خیابان فردوسی جنوبی ـ فروشگاه شکار و طبیعت مرادی ـ ۰۲۱-۳۳۹۲۴۰۴۷ ـ ۰۲۱-۳۳۱۱۶۹۲۹

تهران: خیابان فردوسی جنوبی ـ فروشگاه لوازم ماهیگیری خزر حبیبی ـ ۰۲۱-۳۳۱۱۸۲۶۳

تهران: خیابان فردوسی جنوبی ـ پاساژ نیکان ـ فروشگاه لار ـ ۰۲۱-۳۳۹۱۲۳۲۶

تهران: خیابان انقلاب ـ روبروی دانشگاه تهران ـ مجتمع اداری فروزنده ـ طبقه زیر همکف ـ انتشارات سپهر ـ گوهرخای تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۷۶۱۹ ـ ۰۲۱-۶۶۴۰۱۶۲۵

اصفهان: چهار باغ عباسی ـ جنب پاساژ هجرت ـ فروشگاه لوازم شکار و ماهیگیری ـ سمسارزاده ـ ۰۳۱۱-۲۲۰۲۳۱۵

شیراز: خیابان دهنادی ـ فروشگاه شیراز شکار ـ یوسفی ـ شجاعی ۰۷۱۱-۲۲۲۳۵۷۵

مازندران: ساری ـ میدان ساعت ـ پاساژ شمس فروشگاه ساری شکار ـ مصطفی مالکی ـ ۰۱۵۱-۲۲۲۱۱۸۰

کرمانشاه: خیابان مدرس ـ روبروی بانک صادرات ـ فروشگاه شکار و ماهیگیری ـ زرین ـ ۰۸۳۱-۷۲۷۷۶۱۶

کرمانشاه: سبزه میدان ـ فروشگاه شکار غرب ـ منتظری ـ ۰۸۳۱-۷۲۳۷۲۰۰

ارومیه: خیابان باکری روبروی بانک مسکن ـ پلاک ۹۶ ـ خانه شکار و طبیعت ـ محمدی ۰۴۴۱-۲۳۷۱۰۲۳

کرمانشاه: ۲۲ بهمن ـ چهارراه سی‌متری دوم ـ فروشگاه شکار و طبیعت سوری ـ ۰۸۳۱-۸۳۵۲۴۰۳

قزوین: خیابان فردوسی ـ نبش مجتمع تجاری فردوسی ـ فروشگاه شکار و طبیعت عباسی ـ ۰۲۸۱_۲۲۲۴۵۵۱

کرمانشاه: خیابان کوهساری ـ فروشگاه لوازم ماهیگیری دلفین ـ شاطر آبادی ـ ۷۲۷۱۵۶۵ ـ ۰۸۳۱

کرمانشاه: میدان آزادی ـ پاساژ کویتی‌ها ـ طبقه سوم ـ فروشگاه دنیای شکار ـ غلامی ـ ۸۲۴۷۵۵۷ ـ ۰۸۳۱

کرمانشاه: میدان آزادی ـ پاساژ کویتی‌ها ـ طبقه دوم ـ فروشگاه لوازم ماهیگیری قبادی ـ ۸۲۳۴۳۷۶ ـ ۰۸۳۱

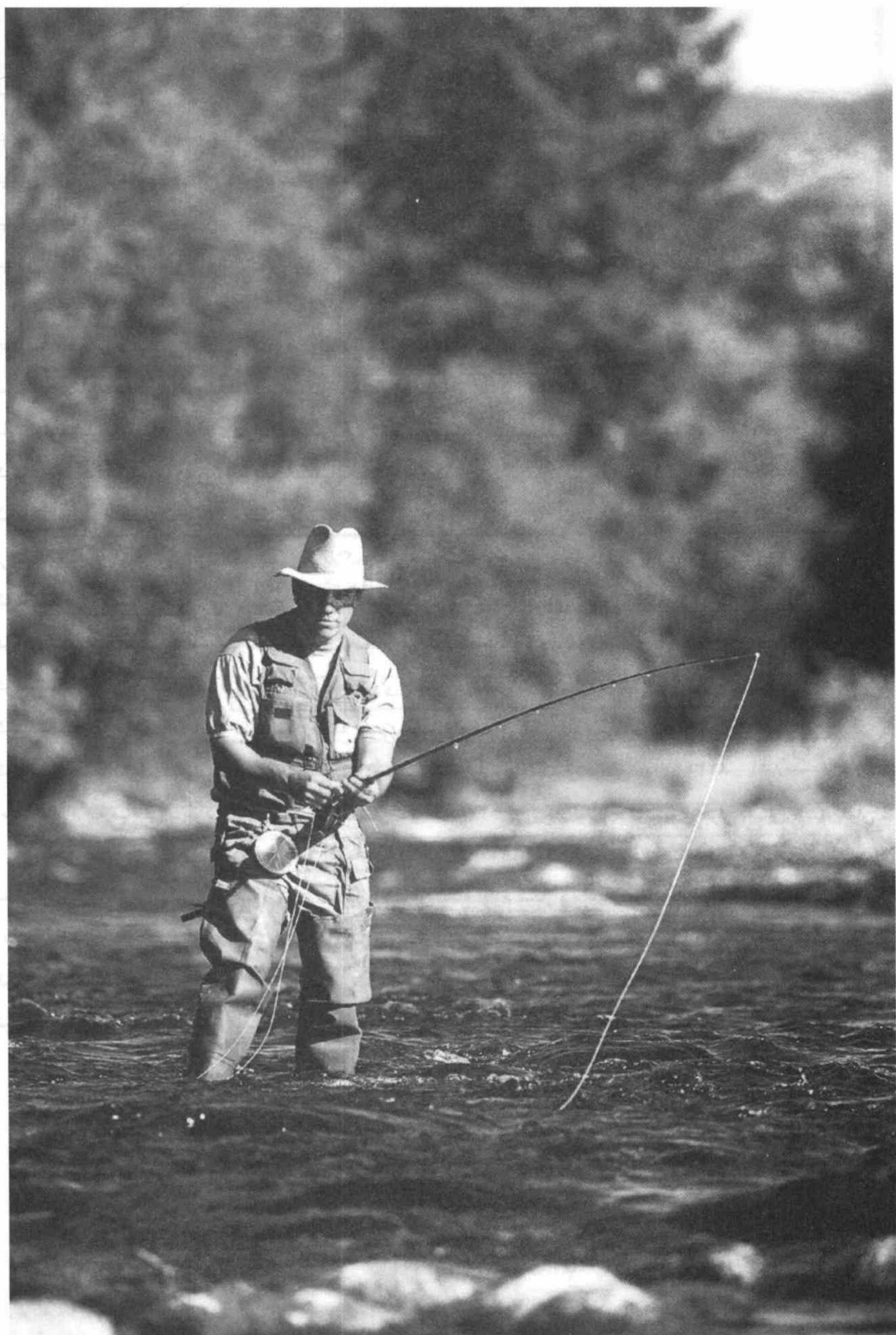
آستارا: بازارچه ساحلی ـ بلوک ۱۴ ـ پاساژ هزاردستان ـ پلاک ۲۷۶ ـ فروشگاه لوازم ماهیگیری هزاردستان ـ شریفیان ـ صالحی مقدم ـ ۵۲۲۸۲۷۰ ـ ۰۱۸۲ ـ ۰۹۱۱۱۸۲۵۵۸۹ـ ۰۹۱۱۹۸۱۰۷۶۳

بندرعباس: چهارراه بلوکی ـ مجتمع زیتون ـ غرفه ۶۱ ـ فروشگاه لوازم شکار و ماهیگیری ـ نامدار ـ ۲۲۲۲۴۲۸ ـ ۰۷۶۱

آستارا: بازارچه ساحلی ـ بلوک ۲۵ ـ پلاک ۴۹۸ ـ فروشگاه لوازم ماهیگیری دیانا ـ ۰۹۱۱۹۸۱۰۷۶۳ ـ ۵۲۶۰۲۱۶ ـ ۰۱۸۲

کرمانشاه: میدان آزادی ـ بازارچه کویتی ـ طبقه زیرهمکف ـ فروشگاه شکار و ماهیگیری دیانا ـ ۸۲۵۱۰۰۰ ـ ۰۸۳۱

تبریز: خیابان شریعتی ـ روبروی بانک ملی ـ فروشگاه لوازم ماهیگیری مجید صور ـ ۰۴۱۱-۵۵۵۳۲۳۵

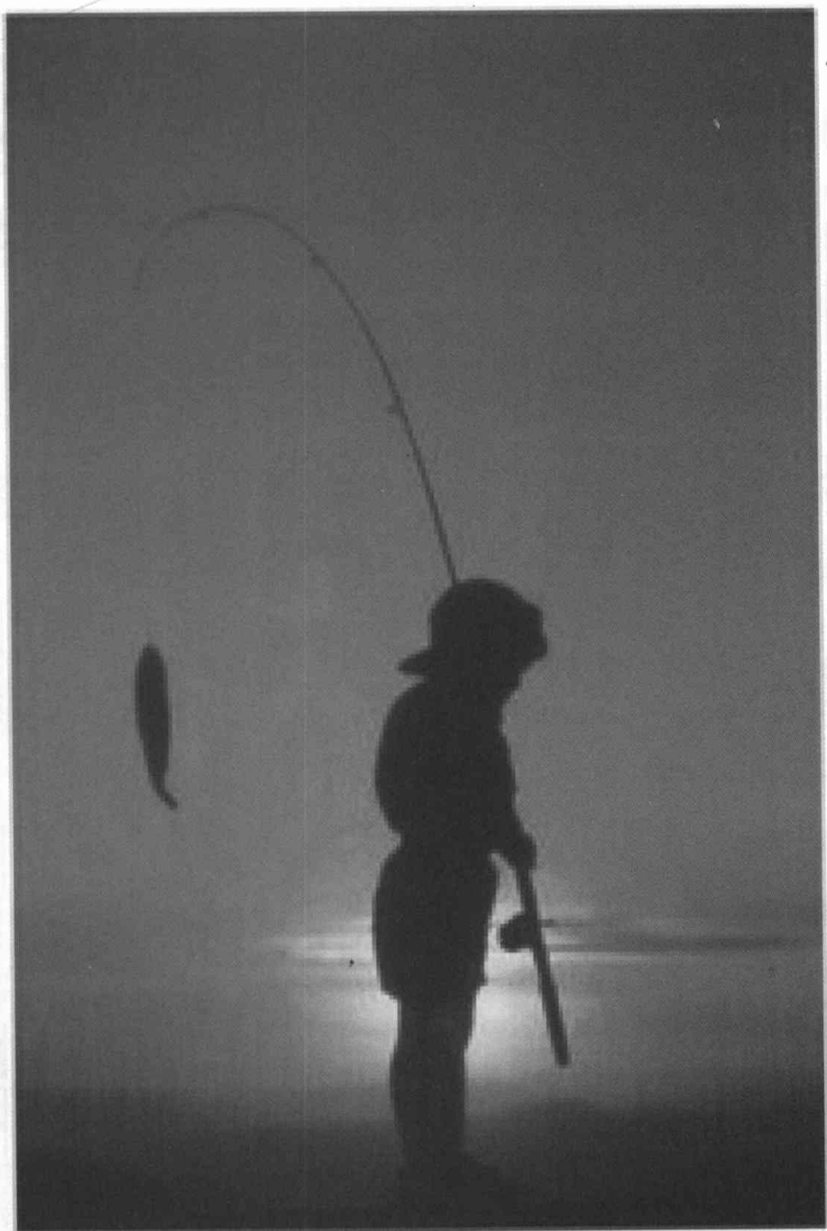

تقدیم به

دوستداران و علاقمندان به ماهیگیری

مقدمه مؤلف

ورزش ماهیگیری با پیشرفت‌های فراوانی روبرو شده است و با مرور زمان تجهیزات و لوازم جدیدی وارد بازار می‌شود اما مهم این است که چطور می‌توان از این تجهیزات و لوازم به بهترین شیوه استفاده کرد.

همانطور که گفته شد لوازم ماهیگیری بسیار متنوعی اعم از چوب و چرخ تا قلاب و سایر وسایل ماهیگیری دیگر وارد کشور شده است و در اکثر فروشگاه‌ها همه نوع لوازم دلخواه ماهیگیری وجود دارد.

انتخاب خوب در خرید وسایل ماهیگیری خیلی مهم است و باید از افراد باتجربه نسبت به خرید لوازم ماهیگیری کمک گرفت. در ایران علاقمندان به ماهیگیری فراوان هستند.

در اکثر شهرهای ایران رودخانه‌ها و دریاچه‌های زیادی وجود دارد و ماهیگیران با توجه به وضعیت محل و همچنین با در نظر گرفتن فصل صید و نوع ماهی در این مکانها می‌توانند به ماهیگیری بپردازند.

ماهیگیری با قلاب بیشتر جنبه ورزشی و تفریحی دارد و برخلاف سایر روشهای دیگر ماهیگیری، صید ماهی مطرح نیست و بیشتر لذت و هیجان ماهیگیری مهم است.

در کشور ایران ماهیگیری طبق قوانین خاصی انجام می‌شود، این قوانین از سوی سازمان حفاظت محیط زیست تعیین می‌شود، ماهیگیران در غالب پروانه صید ماهی که از سوی این سازمان صادر می‌شود، می‌توانند اقدام به ماهیگیری با تک قلاب کنند.

در این کتاب در مورد کلیه تجهیزات ماهیگیری، انواع شیوه‌های صید ماهی، طعمه‌ها، وزن و طول ماهی‌ها و آناتومی و شیوه صید ۱۳ گونه از ماهیانی که مورد علاقه بیشتر ماهیگیران هستند، توضیحات مفیدی داده شده است.

ناگفته نماند این کتاب خالی از اشکال نیست اما امیدوارم مورد پسند ماهیگیران عزیز واقع شود.

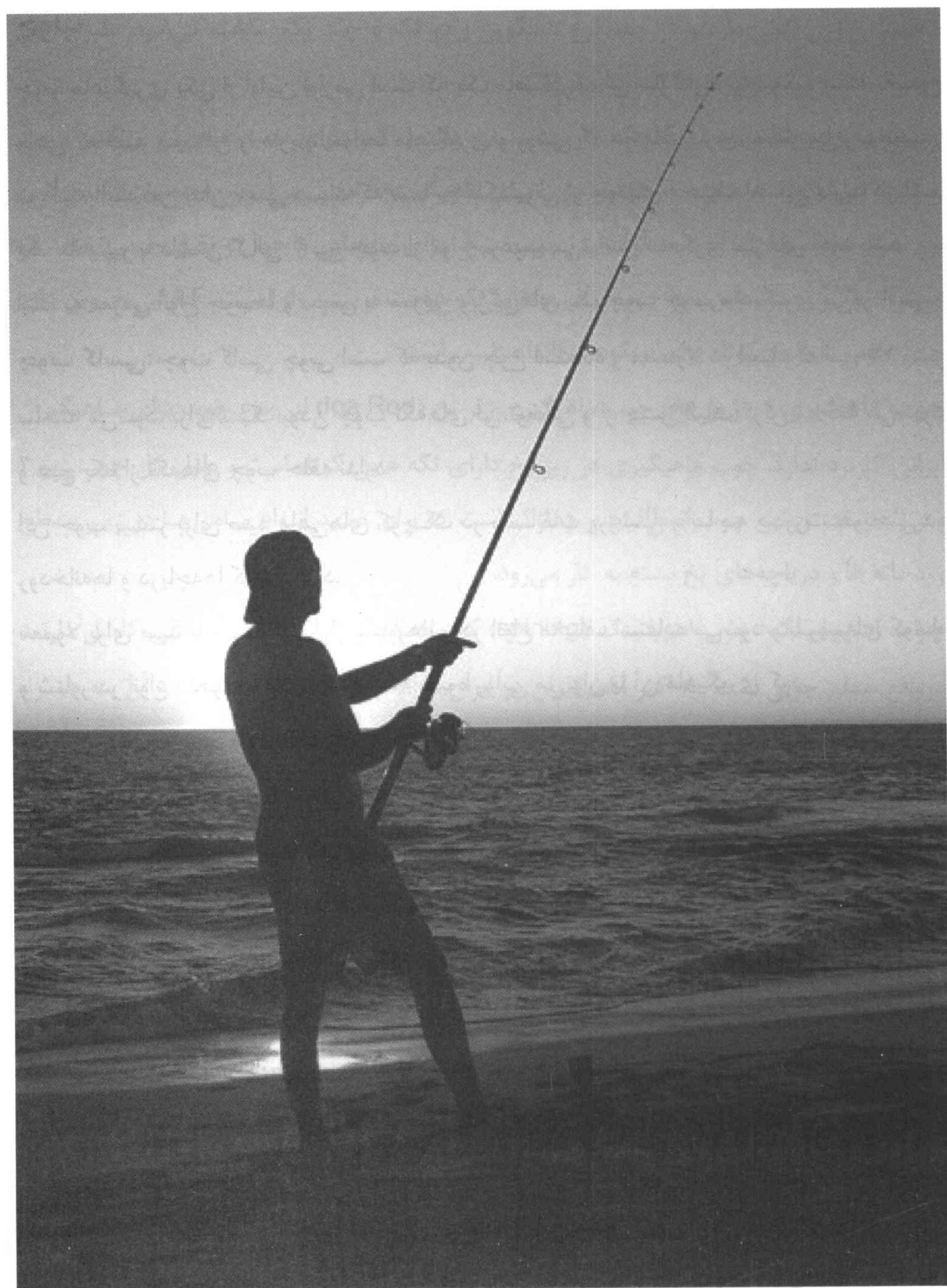
این کتاب را تقدیم می‌کنم به کلیه ماهیگیران و علاقمندان به طبیعت و همچنین کسانی که مرا در این راه سخت یاری کرده اند، و از مهندس جواد چامه که با کمک‌های بی‌دریغش مرا هر چه بیشتر به تألیف این کتاب سوق داد، تشکر و قدردانی می‌کنم.

در پایان از دوستان عزیز می‌خواهم کلیه انتقادات و پیشنهادات خود را در مورد این کتاب با تلفن اینجانب به شماره ۰۹۱۸۹۳۱۹۰۴۵ در میان بگذارند.

سید محمد مختار جاسمی
بهار ۱۳۹۰
کرمانشاه

فهرست مطالب

چوب

چوب ماهیگیری یکی از اولین لوازمی است که یک ماهیگیر به آن نیاز دارد. نوع چوب بسته به نوع ماهی که قصد صید آن را داریم، شرایط ماهیگیری و روشی که در ماهیگیری به کار می‌بریم تغییر می‌کند. البته این بدان معنی نیست که شما به کلکسیونی از چوبهای مختلف احتیاج دارید درواقع یک ماهیگیر با داشتن ۳ الی ۴ نوع چوب از انواع مرغوب می‌تواند پاسخگوی نیازهای خود باشد.

ابتدا به معرفی انواع چوب‌ها و سپس به معرفی ویژگی‌های یک چوب خوب ماهیگیری می‌پردازیم.

چوب کاسی: چوب کاسی چوبی است که بدون چرخ استفاده و معمولاً در ابعاد ۵ الی ۱۴ متر ساخته می‌شود، برای سبک بودن چوب تکه‌های آن توخالی و از جنس الیاف کربن ساخته می‌شود و هیچ یک از تکه‌های چوب حلقه ندارد.

این چوب بیشتر برای صید ماهی‌های کوچک در مسابقات ورزشی و یا به صورت تفریحی در رودخانه‌ها و دریاچه‌ها کاربرد دارد.

معمولاً برای صید با چوب کاسی از شناورهایی در انواع مختلف استفاده می‌شود و با ریسه‌ای کوتاه و شناور در انواع دلخواه با قلاب کوچک به شیوه روآبی می‌توان با آن ماهیگیری کرد.

چوب پشه: چوب پشه (fly Rod) که از آن به همراه چرخ و نخ مخصوص پشه برای ماهیگیری به روش پشه استفاده می‌شود.

نکته قابل ذکر در این نوع ماهیگیری این است که این چوب و چرخ و نخ پشه بیشتر برای صید ماهی قزل‌آلا بکار می‌رود. در این کتاب استفاده از لوازم ماهیگیری پشه جداگانه توضیح داده شده است.

چوب پشه اغلب از دو تکه توپر ساخته می‌شود. این نوع چوب برای راحتی عملکرد دارای دسته کوتاهی بوده و چرخ در پایین‌ترین قسمت دسته چوب قرار می‌گیرد.

لازم به ذکر است که استفاده از چوب و چرخ پشه یکی از لذت بخش‌ترین روشهای ماهیگیری است. این روش در خارج از کشور طرفداران خاص خود را دارد ولی متأسفانه در ایران به دلیل کمبود و گرانی تجهیزات و سختی یادگیری استفاده از این روش کاربرد کمی دارد.

چوب سبک: چوب سبک همانگونه که از نامش پیداست، چوبی است سبک با تکه‌هایی کوتاه که ضخامت و وزن کمی دارد و در چند نوع تلسکوپی و دو تکه و چند تکه ساخته می‌شود. طول این چوب از ۱۲۰ سانتیمتر تا ۲۴۰ سانتیمتر است.

این چوب برای صید ماهیان کوچک کاربرد وسیعی دارد و اگر برای صید ماهیان بزرگتر مورد استفاده قرار بگیرد هیجان و لذت فراوانی را برای ماهیگیر به ارمغان می‌آورد، به همین دلیل این نوع چوب علاقمندان خاص خود را دارد، چوب سبک برای جابجایی و حمل و نقل خیلی مناسب است و جاگیر نیست، این نوع چوب برای جاهایی که درخت و بیشه زار است، کارایی خوبی دارد چون چوب سبک و کوتاه برای اینگونه مکانها مناسب است.

چوب ماهگیری در زیر یخ: چوب ماهیگیری زیر یخ (Ice Rod) این نوع چوب برای ماهیگیران ایرانی کاربرد ندارد. چوب ماهیگیری در زیر یخ دارای تکه هایی کوتاه است و طول کل چوب زیر ۲ متر است، جنس این چوب انعطاف‌پذیر و نازک است که برای صید انواع ماهی‌ها در زیر سطح رودخانه ها و دریاچه‌های یخ بسته به کار می‌رود.

چوب اسپینینگ: چوب اسپینینگ (spining) که ماهیگیران ایرانی با آن آشنایی کامل دارند درواقع همان چوبی است که اکثر ماهیگیران در ایران از انواع تلسکوپی و چند تکه آن به همراه چرخهای اسپینینگ یا اسپول ثابت برای ماهیگیری استفاده می‌کنند.

این نوع چوب در انواع مختلف در دسترس می‌باشد ولی از بهترین انواع آنها سه تکه توپر است که از جنس فایبر کربن می‌باشد اما انواع تلسکوپی این چوب با وجود مقاومت نسبی خوب و حمل و نقل راحت‌تر طول عمر و دوام کمتری نسبت به انواع چند تکه توپر دارند و در مقابل ضربات ناگهانی ماهی‌های سنگین آسیب‌پذیر می‌باشند، این نوع چوب در طول و اندازه‌های نسبتاً بزرگتر از چوب سبک ساخته شده و از طول حدود ۲۷۰ سانتیمتر تا ۵۵۰ سانتیمتر تشکیل می‌شوند.

چوب اسپین کاست: همانطور که از نام این چوب برمی‌آید چوبی است که برای استفاده از چرخهای اسپین کاست طراحی شده است که در طولهای مختلف و با انواع گوناگون در دسترس علاقمندان می‌باشد، البته این چوب و چرخ در ایران کم طرفدار است، ویژگی بارز این چوب دارا بودن یک زائده زیرین برای استقرار انگشت اشاره در زیر چوب است.

چوب ساحلی: این نوع چوب که از آنها برای ماهیگیری در ساحل استفاده می‌شود، دارای طولی بلند از ۴ تا ۶ متر است که برای پرتابهای بلند در ساحل دریاها ساخته شده و جنس آنها از الیاف کربن می‌باشد. چوب ساحلی دارای حلقه‌های زیادی برای پخش فشارهای سنگین در طول چوب است و انعطاف پذیری آن در مقابل فشار کم است.

چوب سنگین دریایی: از این نوع چوبها برای صید ماهیهای بسیار بزرگ در دریا معمولاً به روش ترولینگ استفاده می‌شود، از ویژگی‌های آنها طول کوتاه و ضخامت خیلی زیاد و مقاومت بسیار بالا در برابر ضربات ماهیهای سنگین است، معمولاً در انواع مرغوب بـه جـای حلقـهٔ راهنمـا از ریلهـای مجهز به بلبرینگ جهت کاهش اصطکاک و هدایت نخ استفاده می‌شود.

برای آگاهی از خصوصیات چوبهای ماهیگیری و همچنین برای خرید یک یا چند چوب مناسب باید به علامتها و نوشته‌های روی تکه دوم چوب ماهیگیری توجه کنید.

کلمه‌های length – Section-Closed length و Action و همچنین مارک کارخانه تولیدکننده چوب نیز روی تکه دوم چوب نوشته شده است.

length که طول چوب را از نوک تا انتهای دسته در حالت باز مشخص کرده است. Closed length که طول چوب را در زمانی که تکه‌های آن جمع شده است نشان می‌دهد.

Section این نوشته نیز تعداد تکه‌های چوب را به شما نشان می‌دهد. Action اکشن عبارت است از مقدار وزنی که چوب می‌تواند بدون صدمه دیدن پرتاب کند. در واقع انتخاب مقدار حداکثر وزنه و طعمهٔ مجاز مورد استفاده به عهدهٔ شماست که البته با میزان انعطاف‌پذیر بودن چوب ارتباط مستقیم دارد، هر چقدر اکشن چوب بالاتر باشد جهت خم شدن به مقدار فشار بیشتری نیاز دارد.

اگر روی چوب ماهیگیری شما Action 20-60 gr نوشته شده باشد نباید سنگینی وزنه پرتابی و قلاب و طعمه بیشتر از شصت گرم باشد و باید بین بیست گرم تا شصت گرم باشد.

چوبهای ماهیگیری از نظر انعطاف به سه نوع سخت، متوسط و نرم تقسیم می‌شوند، چوبهای سخت دارای انعطاف‌پذیری کم و چوبهای متوسط دارای انعطاف‌پذیری میانه و چوبهای نرم دارای انعطاف‌پذیری خیلی بالا هستند.

برای صید هر نوع ماهی باید از چوبی با انعطاف پذیری متناسب با آن ماهی استفاده کنیم، به عنوان مثال برای صید ماهی کپور باید از چوبی استفاده کنیم که انعطاف پذیری زیادی داشته باشد و

همچنین برای صید ماهیهایی چون سونگ و اردک ماهی باید از چوبهای متوسط و سخت استفاده کنیم.

از ویژگیهای یک چوب خوب تعداد حلقه‌های آن و نوع حلقه‌ها و شیوه اتصال آنها به چوب می‌باشد. هرچقدر تعداد حلقه ها بیشتر باشد تقسیم نیرو در طول چوب بهتر بوده و مقاومت چوب نیز بیشتر خواهد شد.

در ضمن جنس این حلقه ها باید از موادی باشد که دارای مقاومت بالا در برابر رطوبت، نور خورشید، گرد و خاک و شرایط نامناسب بوده و کمترین اصطکاک را نیز با نخ ماهیگیری داشته باشد.

اتصال حلقه ها به چوب باید کاملاً محکم بوده و فشار را به طور یکنواخت و حتی الامکان در سطحی وسیع به چوب منتقل کند.

بهتر است دستهٔ چوب هم با جنس چوب پنبه یا مواد جاذب عرق بوده و روکش شده باشد که باعث لغزندگی چوب در دست نگردد.

هنگام حمل و نقل چوب ماهیگیری از کلاهک محافظ و جلد مخصوص چوب استفاده کنید.

پیچیدن نوار چسب برق به دور تکه‌های چوب ماهیگیری مانع از صدمه دیدن چوب توسط نور آفتاب، سطوح زبر و دیگر عوامل محیطی می‌گردد.

چوب را طوری جابه‌جا کنید که فشار سنگین روی چوب نیاید. مراقب باشید که حتی‌الامکان به چوب و مخصوصاً حلقه‌های آن فشار وارد نشود، هرگز چوب را در معرض حرارت مستقیم یا غیرمستقیم قرار ندهید.

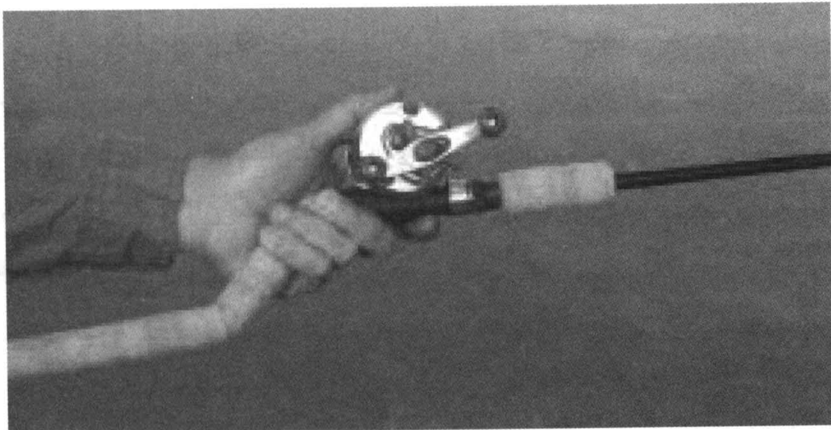
در موقع ماهیگیری از گذاشتن چوب بر روی سطوح مختلف مخصوصاً سطوح شنی پرهیز کنید چون باعث به وجود آمدن ترکهای ریز در چوب می‌شود.

با کشیدن یک جوراب زنانه در داخل حلقه‌های چوب از خرابی یا سالم بودن حلقه‌ها مطمئن شوید، اگر جوراب نخ‌کش شد حلقه ایراد دارد و باید رفع عیب یا تعویض شود و اگر جوراب سالم ماند حلقه عیبی ندارد.

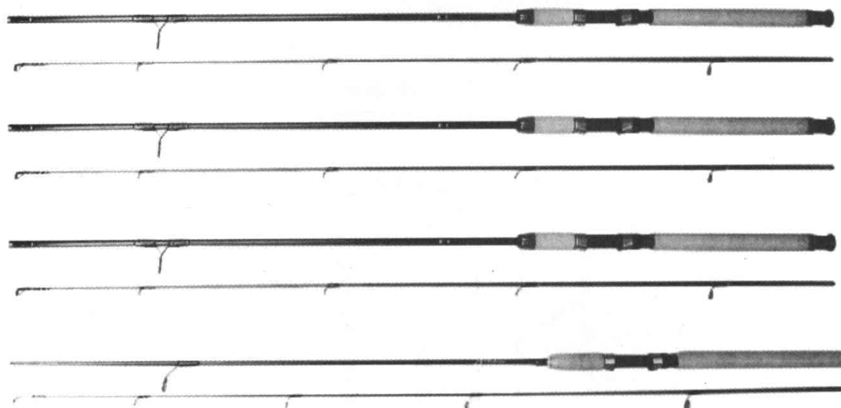
هنگام به قلاب افتادن ماهی مواظب باشید شوک بسیار شدید به چوب وارد نشود چون علاوه بر صدمه دیدن چوب باعث از دست رفتن ماهی به دلیل پاره شدن دهان ماهی می‌گردد.

بعد از هر بار ماهیگیری چوب خود را با پارچه نمناک تمیز کنید و سپس با پارچه‌ای تمیز و خشک تکه‌های آن را خشک کنید و این کار را در مورد حلقه ها هم تکرار کنید. هیچوقت از سنگ و یا سطوح زبر برای تکیه گاه چوب استفاده نکنید.

در مورد چوبهای تلسکوپی، تکه ها را به آرامی و از تکهٔ کوچک به سمت تکه‌های بزرگ باز کنید و برای سفت کردن تکه ها فشار زیادی وارد نکنید چون هنگام جمع کردن چوب دچار مشکل می‌شوید.

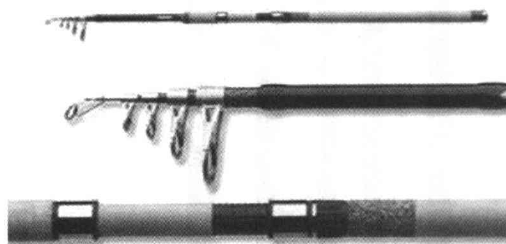
چوب اسپین کاست

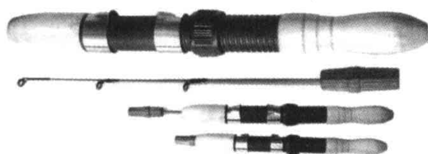
چوب اسپینینگ (نوع دو تکه)

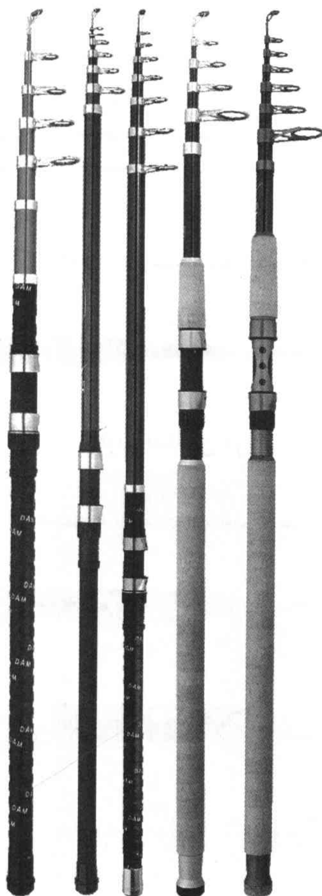
چوب سنگین دریایی

چوب سبک (نوع تلسکوپی)

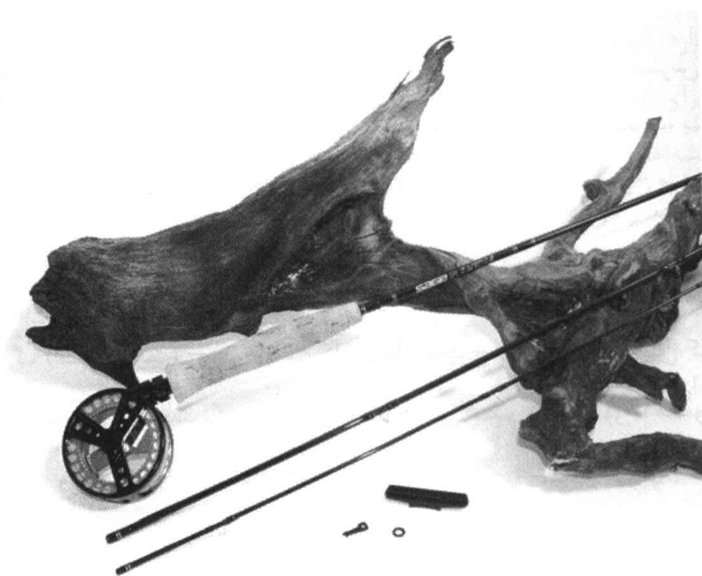
چوب ماهیگیری در زیر نخ

چوب اسپینینگ (نوع تلسکوپی)

چوب کاسی

چوب پشه

چوب سبک (نوع دوتکه)

چرخ

امروزه چرخهای گوناگونی در ابعاد و مدل‌های مختلف با امکانات فراوان در دسترس ماهیگیران قرار دارد. اما انتخاب یک چرخ خوب از بین این همه گونهٔ متفاوت کار مشکلی است، به همین دلیل بهتر است ماهیگیران عزیز با انواع چرخهای ماهیگیری و خصوصیات یک چرخ مرغوب آشنایی لازم را داشته باشند.

چرخهای ماهیگیری به چهار دسته تقسیم می‌شوند:

چرخ اسپینینگ (اسپول ثابت) – چرخ بایت کاستینگ ـ چرخ پشه ـ چرخ اسپین کاست.

چرخ اسپینینگ: چرخ اسپینینگ یا اسپول ثابت چرخی است که به صورت معمول و گسترده در ایران کاربرد دارد و معمولاً از دیگر انواع چرخها شناخته شده‌تر هستند، کاربری بسیار ساده و عدم نگرانی از پیچیده شدن نخ از خصوصیات مثبت این چرخهاست، گرچه نسبت به چرخ‌های اسپول متحرک قدرت کمتری دارند ولی بسیاری از ماهیگیران آنها را بر دیگر انواع چرخها ترجیح می‌دهند.

چرخ بایت کاستینگ: چرخ بایت کاستینگ چرخی است که برای ماهیگیری دریایی و برای ماهیهای بزرگ طراحی شده است، پایه‌های کوتاهی دارد و روی چوبهای سنگین دریایی قابل نصب است، در این چرخ قسمت اسپول یا کاسه چرخ متحرک است و نخ مستقیماً بر روی آن جمع می‌شود. این چرخ بی‌نظیر و جالب است و برای ماهی‌های رودخانه‌ای و دریایی مورد استفاده قرار می‌گیرد و از قدرت بسیار بالایی برخوردار است.

در مدل‌های جدید از یک کنترل‌گر پرتاب برای سهولت در امر پرتاب و جلوگیری از پیچیده شدن نخ استفاده شده است، ولی در هر صورت برای یک پرتاب موفق و کامل باید در استفاده از این نوع چرخها مهارت لازم را داشته باشید. معمولاً پس از پرتاب با فشار کم و یکنواختی که توسط انگشت شصت بر اسپول چرخ وارد می‌کنید، می‌توانید تا مقدار زیادی مانع از پیچ خوردن نخ شوید.

چرخ پشه: درواقع چرخ پشه یک قرقره ساده است که نخ پشه به روی آن جمع می‌شود اما قابلیت پرتاب ندارد، البته در انواع جدید این نوع چرخ، از تکنولوژی جدید و استفاده از بلبرینگ و قطعات کمکی برای افزایش کارایی و بهنیه سازی قدرت چرخ استفاده شده است ولی در کل این چرخ به چوب پشه متصل می‌شود و برای ماهیگیری به روش پشه استفاده می‌شود. نخ مورد استفاده و قابل نصب بر روی این نوع چرخ نخ پشه است.

برای آشنایی هر چه بیشتر ماهیگیران با قطعات چرخ و کاربرد آنها توضیحاتی داده می‌شود.

اسپول چرخ: اسپول یا کاسه چرخ ماهیگیری در انواع مختلف از جنسهای آلومینیوم، گرافیت و در انواع قدیمی از چدن و برنج است.

نخ ماهیگیری دور دهانهٔ عمیق اسپول جمع می‌شود. میزان ظرفیت اسپول برای جمع نخ روی بدنه اسپول در انواع نخ با ضخامتهای مختلف نوشته شده است. نکته مهم اینجاست که دهانهٔ اسپول باید از عمق مناسبی برخوردار باشد تا بتواند به اندازه نیاز نخ را در خود جای دهد. همچنین باید سطحی یکنواخت و صاف و صیقلی و به اندازه کافی پهن داشته باشد تا هنگام پرتاب کمترین اصطکاک به وجود آید و بیشترین برد پرتاب حاصل گردد، از مزایای انواع فلزی آن دوام بالای آنهاست و انواع گرافیتی وزنی سبک دارند.

ضریب چرخ دنده: ضریب چرخ‌دنده به معنی ضریبی است که به ازای یکبار چرخاندن دستهٔ چرخ، آن مقدار نخ به حول اسپول پیچیده می‌شود. مثلاً اگر روی چرخی ۴:۳. ۱ نوشته شده باشد یعنی اینکه به ازای یک دور چرخیدن دستهٔ چرخ اسپول نخ روی اسپول ۴:۳ دور زده و نخ ۴:۳ دور جمع می‌شود.

هرچقدر این رقم بزرگتر باشد سرعت جمع کردن نخ توسط چرخ بیشتر است. در بازار چرخهایی با ضریب‌های ۱:۱ تا ۵:۱ و بیشتر هم موجود است اگر ضریب چرخ دنده خیلی بالا باشد و در یک مدت کوتاه در اثر جمع شدن زیاد نخ فشار زیاد بر ماهی وارد می‌کند و ممکن است باعث پاره شدن دهان ماهی شود، و اگر ضریب چرخ دنده پایین باشد در جمع کردن نخ در پرتابهای بلند وقت ما به هدر خواهد رفت. البته برخی از چرخها دو سرعته هستند یعنی برای جمع کردن نخ به صورت خالی و هنگام صید ماهی توسط یک سوئیچ می‌توان ضریب چرخ دنده را تغییر داد. البته این نوع چرخها بسیار گران قیمت بوده و نسبت به کارایی ارزش هزینه پرداختی را ندارند.

سیستم ترمز: سیستم ترمز چرخ باید کاملاً محکم و قابل اطمینان و بدون خلاصی باشد. بهترین چرخ، چرخی است که بعد از فعال کردن ترمز آن دسته چرخ بلافاصله در آن مکان برای حرکت رو به عقب قفل شده و هیچ گونه خلاصی نداشته باشد.

سیستم کلاچ: معمولاً در چرخهای ماهیگیری سیستم کلاچ یا در عقب چرخ یا در جلوی چرخ است و در بعضی از چرخها دو کلاچ وجود دارد یکی در جلو و یکی در عقب قرار گرفته است.

معمولاً چرخهایی که کلاچ آنها در جلو قرار دارد قویتر و از لحاظ عملکرد بهتر از انواع کلاچ عقب هستند. اما کلاچ عقب چرخ کارایی راحت‌تری دارد.

البته چند سالی است که چرخهایی به بازار آمده است که دارای یک کلاچ قوی در جلوی چرخ و یک کلاچ ضعیف تر در عقب چرخ هستند، این نوع کلاچها یک دسته دارد که بین دو کلاچ سوئیچ می‌شود و برای ماهیگیری به روش انتظاری و الاالخصوص ماهی کپور استفاده می‌شود.

همیشه هنگام خرید چرخ به نوع و سالم بودن چرخ دقت کنید.

مهمترین مطلب در مورد یک کلاچ خوب این است که اولاً کلاچ باید در یک فاصلهٔ کوتاه شل و سفت شود تا در هنگام صید یک ماهی بزرگ فرصت را از شما نگیرد و تمرکزتان را برهم نزند. دیگر اینکه کلاچ باید نخ را به صورت یکنواخت و نه به صورت ضربه‌ای از روی اسپول آزاد کند.

چرخ اسپینینگ

بلبرینگها: بسته به نوع چرخ ماهیگیری که شما خریداری می‌کنید تعدادی بلبرینگ در قسمتهای متحرک چرخ ماهیگیری سوار شده است.

وظیفه بلبرینگها کمک به روانی حرکت و ایجاد نیروی بیشتر در چرخ است. مسلماً چرخی که از تعداد بیشتری بلبرینگ بهره می‌برد قدرت و روانی و کارایی بیشتری خواهد داشت.

کیفیت مونتاژ قطعات: بهترین راه پی بردن به میزان کیفیت مونتاژ قطعات یکبار بدست گرفتن و چرخاندن دستهٔ یک چرخ مرغوب است. اگر شما یکبار آن را امتحان کنید و سپس با به دست گرفتن هر نوع چرخی و مقایسه عملکرد می‌توانید به میزان کیفیت آن پی ببرید. هیچوقت قطعات چرخ را از روی حس کنجکاوی باز و بسته نکنید.

توجه کنید که همهٔ اجزاء باید در جای خود محکم و بدون هیچ گونه خلاصی قرار گرفته باشند. بدنهٔ چرخ اگر از آلیاژ فلزی باشد دوام بیشتری دارد.

چرخ اسپینینگ

چرخ بایت کاستینگ

چرخ بایت کاستینگ

چرخ پشه

چرخ پشه

نخ

نخ یکی از مهمترین وسایل ماهیگیری است و استفاده از یک نخ خوب و مناسب می‌تواند موجب موفقیت ماهیگیر و اشتباه در انتخاب آن می‌تواند باعث شکست در ماهیگیری گردد، بنابراین یک ماهیگیر حرفه‌ای باید با انواع نخ و نحوهٔ تشخیص نخ مناسب ماهیگیری آشنایی داشته باشد.

نکتهٔ مهم در مورد نخ ماهیگیری این است که علاوه بر مرغوب بودن نخ، نخ مورد استفاده متناسب با نوع ماهی که قصد صید آن را داریم باشد، بسته به میزان قدرت ماهی و وزن ماهی که قصد صیدش را داریم سایز نخ باید تغییر کند.

برروی قرقره‌ای که نخ ماهیگیری دور آن پیچیده شده است، شماره یا سایز نخ، متراژ نخ، نام کارخانه سازنده نخ و همچنین کشور تولید کننده نخ نوشته شده است و از همه مهمتر ظرفیت صید ماهی به کیلوگرم ذکر شده است.

توجه داشته باشید که میزان فشار وارده توسط ماهی به نخ در آب کمتر از وزن ماهی است از همین رو اگر مهارت کافی داشته باشید می‌توانید ماهی بزرگتر از میزان تحمل نخ صید کنید، نکته حائز اهمیت این است که کارخانه‌های مختلف از مواد اولیه با کیفیت متفاوت برای تولید نخ استفاده می‌کنند و به عنوان مثال ممکن است نخ شماره ۴۰mm در یک کارخانه بسیار ضعیف تولید شود و همین نخ شماره ۴۰mm در یک کارخانه دیگر با کیفیت بسیار بالا تولید شود.

معمولاً نخ‌های نامرغوب زود پوسیده می‌شوند و تغییر رنگ می‌دهند.

برای امتحان نخ خوب و اینکه بفهمیم نخ پوسیده شده یا سالم است ابتدا گره معمولی در نخ ایجاد می‌کنیم، سپس دو سر نخ را می‌کشیم اگر نخ پاره شد آن نخ نامرغوب و پوسیده است و اگر نخ پاره نشد و با فشار خیلی زیاد پاره شد می‌توان از آن استفاده کرد.

البته این آزمایش نخ برای نخ‌های شماره ۴۰ به بالا میسر است، نخ‌های شماره ۳۰ و ۳۵ با این آزمایش حتماً پاره می‌شوند و از این نخ‌ها برای ماهیان کوچکتر استفاده می‌شود.

نخ ماهیگیری که به دور اسپول چرخ پیچیده می‌شود دو سر دارد و یک سر آن دائم در آب می‌افتد و فرسوده می‌شود اما یک سر دیگر آن که زیر است کار نکرده و سالم می‌ماند، بعد از مدتی می‌توانید نخ را برعکس روی اسپول چرخ بپیچید و با سر نو و کار نکرده نخ به ماهیگیری بپردازید. همیشه نخ را بازرسی کنید که در آن ناخواسته گره نیفتد چون اگر فشار ناگهانی توسط ماهی یا گیر کردن به نخ وارد شود در آن قسمت که گره افتاده نخ پاره می‌شود.

هنگام جمع کردن نخ سعی شود که نخ سفت جمع شود چون در غیر این صورت احتمال در هم پیچیدن نخ بالا می‌رود. نخ‌های ماهیگیری در اثر گرما زود پوسیده می‌شوند. باید سعی کنید نخ در مجاورت گرما قرار نگیرد، نخ‌های مونوفیلامنت یا تک رشته‌ای از جنس پلاستیک هستند. پس همیشه این نخ ها باید دور از آتش و زغال نگهداری شوند. برای جلوگیری از تابیده شدن نخ از هرزه گرد برای رابط ریسه و قلاب و نخ استفاده کنید.

برای نرمی نخ مقداری پنبه به روغن زیتون آغشته کنید و به نخ بمالید، در این صورت نخ تا مدتها نرم می‌ماند. روغن زیتون همانند عایقی در مقابل گرد و خاک و شن و حرارت خورشید است.

نخ‌های ماهیگیری از لحاظ شکل، طرح و کارایی در چهار نوع ساخته می‌شوند.

نخ مونوفیلامنت: این نوع نخ شاید آشناترین نوع برای ماهیگیران ایران باشد که به صورت گسترده توسط اکثر ماهیگیران مورد استفاده قرار می‌گیرد این نخ تک رشته است و جنس آن از مواد پلاستیکی تشکیل شده و در رنگها، سایزها و ظرفیتهای بسیار متنوعی عرضه می‌شود.

از ویژگی‌های مثبت این نخ نامرئی بودن آن در آب و دوام بالا در برابر شرایط نامطلوب محیطی است.

نخ پشه: این نوع نخ دارای ضخامت و وزن و انعطاف پذیری بسیار زیاد است که از آنها برای ماهیگیری و نصب روی چرخ و چوب پشه استفاده می‌شود.

چون نخ پشه کلفت و ضخیم است بعد از این نخ یک نخ لیدر وصل می‌شود و پشه مصنوعی به نوک نخ لیدر متصل می‌گردد.

لازم به ذکر است که نخ پشه در این روش عامل پرتاب طعمه به مسافت دلخواه می‌باشد.

نخ لیدر: از نخ لیدر به عنوان رابط بین نخ پشه و قلاب استفاده می‌شود، چون نخ پشه دارای ضخامت بالایی است امکان اتصال قلاب به آن بدون واسطه امکان پذیر نیست و نخ لیدر نقش این واسطه را ایفا می‌کند. نخ لیدر از جنس نخ مونوفیلامنت بسیار محکم ساخته می‌شود.

برای صید ماهی‌های تیز دندان مانند اردک ماهی بعد از نخ لیدر از سیم بکسل نازک استفاده می‌شود.

نخ بافته شده: این نخ از بهم بافته شدن تعداد زیادی الیاف از نوع طبیعی یا مصنوعی ساخته می‌شود.

این نخ دارای انعطاف پذیری بسیار بالا و مقاومت بسیار خوب نسبت به قطر سطح مقطع و البته قیمت بالاتری نسبت به سایر نخ ها است.

اینکه از این نوع نخ برای ماهیگیری استفاده کنید یا نه، بستگی به این دارد که از به کار بردن آنها احساس رضایت داشته باشید و اختلاف قیمت این نوع نخ ها نسبت به کارایی آنها برای شما مهم نباشد.

یک نخ ماهیگیری خوب باید انعطاف پذیر باشد یعنی نه آنقدر نرم باشد که به راحتی به هم گره بخورد و دردسرساز شود و نه آنقدر سفت باشد که بعد از باز شدن از روی اسپول حالت حلقه به خود بگیرد و طول پرتاب را کاهش دهد همچنین باید دارای مقاومت خوبی در مقابل پارگی از محل گره باشد.

نخ پشه

نخ لیدر

نخ مونوفیلامنت

قلاب

انتخاب قلاب مناسب برای صید، یکی از نکاتی است که یک ماهیگیر باید با آن آشنایی داشته باشد، جالب است بدانید که هنر ساخت قلاب از دوران‌های بسیار دور در بین بشر رواج داشته و در کشفیات باستانی قلابهایی از جنس سنگ و استخوان نیز توسط باستان شناسان کشف شده است، در حال حاضر قلابهای ماهیگیری در انواع و شکلهای بسیار گوناگونی تولید می‌شوند که شاید این مسئله انتخاب یک نوع و سایز مناسب را برای ماهیگیران سخت کند.

اجزاء قلاب ماهیگیری شامل چشمه، نیش، خاربرگردان، کمان، ساقه و زائده‌های پشت ساقه می‌باشد.

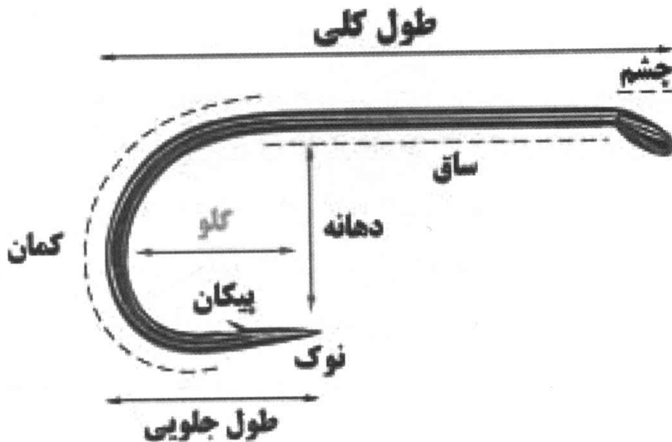
چشمه قلاب همان حلقه‌ای است که نخ ماهیگیری را به آن گره می‌زنیم.

قلاب ماهیگیری از نظر شکل انواع گوناگونی دارد: قلاب یک شاخه، قلاب دو شاخه و قلاب سه شاخه یا به عبارتی دیگر قلاب سه چنگک.

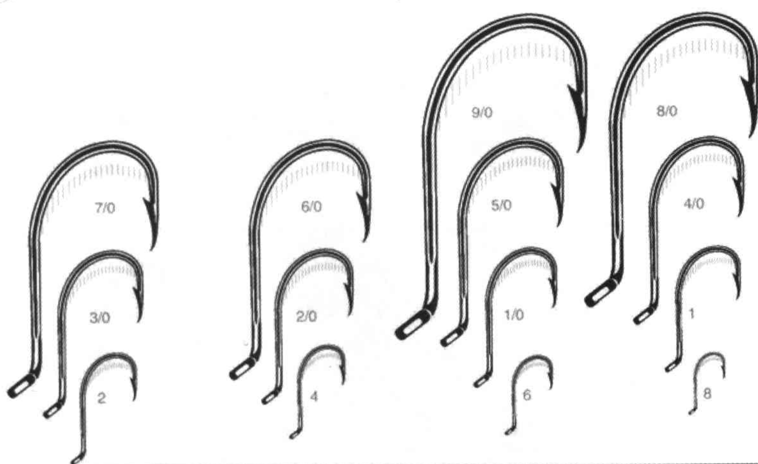
چشمه قلاب هم انواع مختلفی نظیر چشمه معمولی، چشمه رو به داخل، چشمه رو به خارج، چشمه پارویی و چشمه سوزنی دارد.

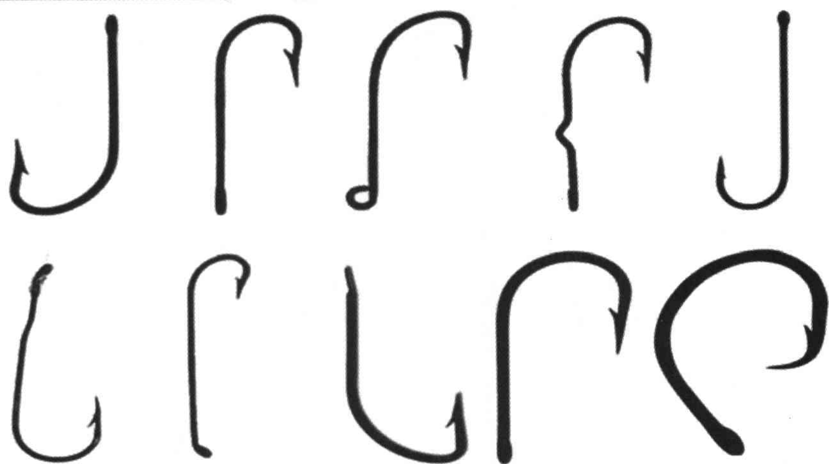
نوک یا نیش قلاب هم شامل نوک سوزنی، نوک چاقویی و نوک مقعر می‌شود، هر کدام از این انواع دارای کاربردهای خاص خود هستند، البته این تقسیم بندی براساس شکل ظاهری بوده و اگر قرار بر معرفی تمام انواع قلاب باشد. باید یک کتاب جداگانه به این امر اختصاص داده شود. به هر حال برای انتخاب قلاب مناسب باید اول به این نکته توجه کنید که قصد صید چه نوع از ماهی‌ها دارید، به طورکلی برای صید ماهی‌هایی که دارای حفرهٔ دهانی گرد هستند مانند کپور بهتر است از انواع قلابهای ساقه کوتاه استفاده کنید و برای صید ماهیانی که دارای حفرهٔ دهانی بزرگ و غیر دایره‌ای هستند ما نند سوف، اسبله و ... بهتر است از انواع پایه بلند استفاده کنید.

برای صید ماهیانی که دارای دهانی بزرگ بوده و طعمه را گاز می‌زنند استفاده از قلابهای دو یا سه شاخه می‌تواند شانس گیر کردن قلاب به دهان ماهی را زیاد کند. همچنین بسته به سایز ماهیانی که قصد صید آنها را دارید باید سایز قلاب شما تغییر کند، تصور رایج در بین برخی ماهیگیران این است که با قلاب کوچک هم می‌توان ماهیهای بزرگ صید کرد و بالعکس که البته این تصور تا حدی نیز صحیح است، ولی نکته‌ای که وجود دارد این است که وقتی با یک قلاب کوچک قصد صید ماهیهای بزرگی را داریم به دلیل کوچکی قلاب شانس گیر کردن آن در دهان ماهی کم می‌شود عکس این مطلب نیز صادق است. البته استثنائاتی هم وجود دارد مثلاً برای صید ماهی زیرکی مانند آمور حتماً باید از قلابهای کوچک استفاده کرد تا باعث ترسیدن این ماهی نشود. به هر حال سایز مناسب برای هر ماهی چیزی است که با چند بار تجربه و دقت می‌توانید به آن پی ببرید، نکته مهم دیگر در انتخاب قلاب انتخاب یک نوع قلاب مرغوب و محکم است که تحمل فشارهای وارده از طرف ماهی را داشته باشد و نشکند و یا خم نشود همچنین رنگ قلاب بهتر است نزدیک به رنگ طعمه و یا محیط آب باشد و در برابر زنگ زدگی هم مقاوم باشد برای انتخاب یک نوع مرغوب از یک فرد باتجربه برای خرید کمک بگیرید.

AGLIA 5

9/0
8/0
7/0
6/0
5/0
4/0
3/0
2/0
1/0
1
2
4
6
8

شناور

شناور یکی از وسایل ماهیگیری است که در شیوه ماهیگیری به روش روآبی استفاده می‌شود.

شناور نمایانگر نوک زدن و تمامی حرکات ماهی‌ای است که دور قلاب می‌چرخد.

شناور در انواع خیلی مختلفی ساخته می‌شود و سایزهای گوناگونی دارد.

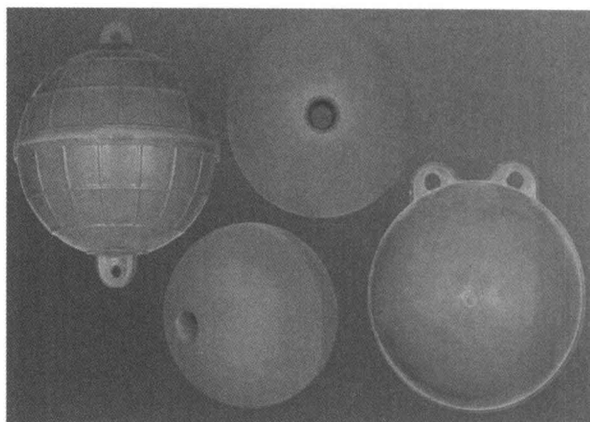
زمانی که ماهی با قلاب داخل آب بازی می‌کند شناور هم روی آب تکان می‌خورد و بازی می‌کند و موقعی که ماهی طعمه را به دهان می‌گیرد و می‌برد شناور هم هماهنگ با ماهی به زیر آب مـی‌رود و به ما می‌فهماند که ماهی قلاب را برده و باید سریع قلاب را کشید.

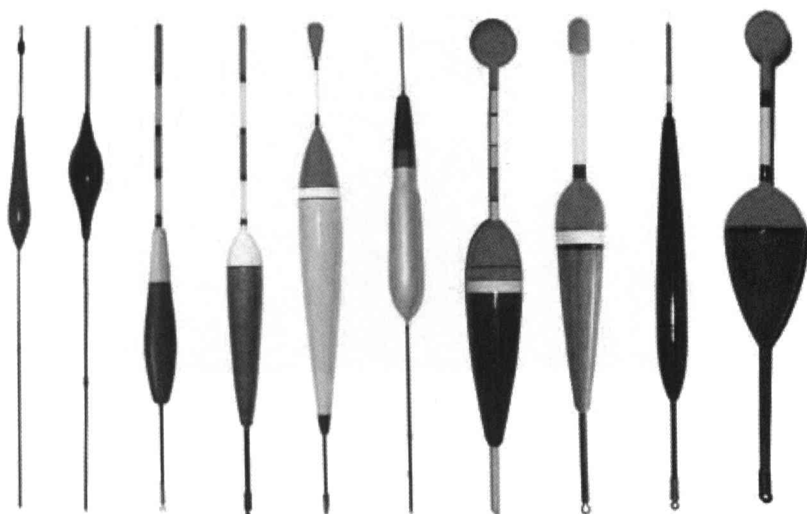
استفاده از شناور و ریسه رو آبی برای مسافتهای نزدیک آب است چون پرتاب کمی دارد.

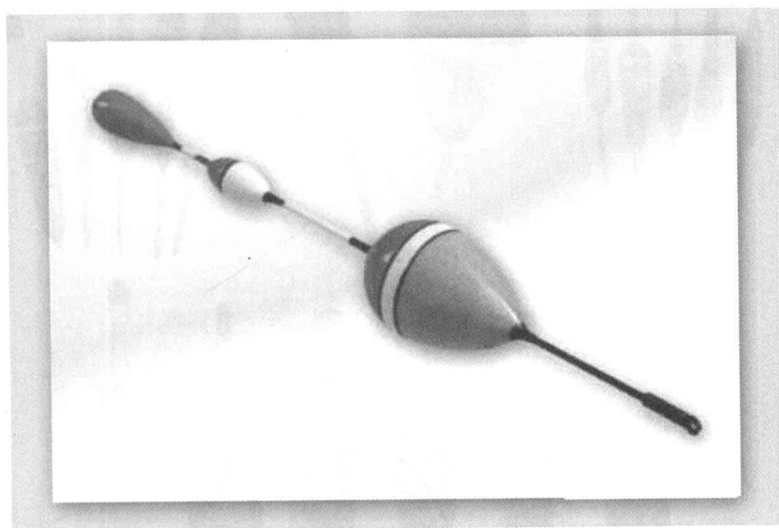
حاشیه نیزارها و لابه‌لای درختان و بـین نیلوفرهـا، شـناور خاصـیت و جلـوه خـود را خـوب نشـان می‌دهد.

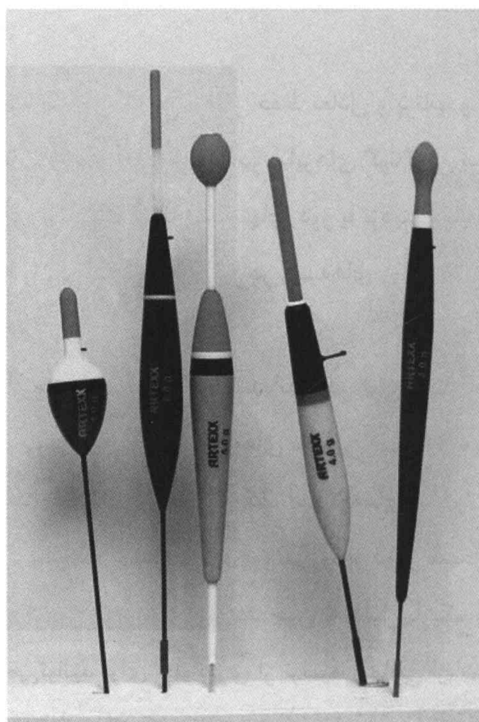
همانطور که گفته شد شناور در انواع مختلفی از جمله: شناور میله‌ای، شناور فیبری، شناور گرد و ... ساخته و تولید می‌شود.

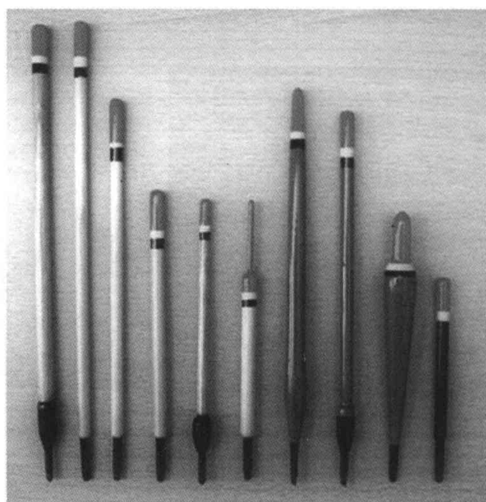
برای صید هر نوع ماهی با استفاده از شناورهای مخصوص آن ماهی باید ماهیگیری کرد.

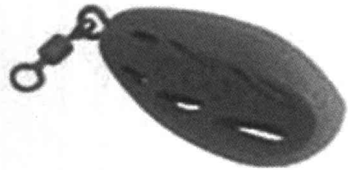

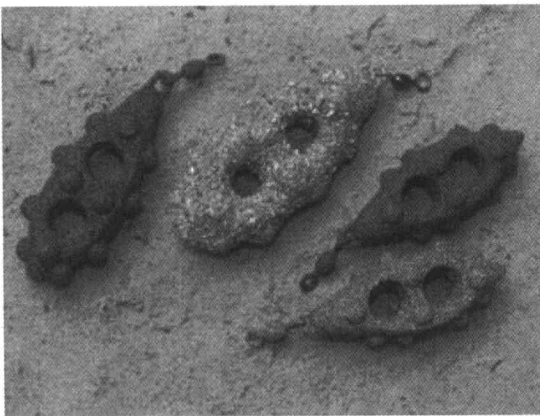

ARTEXX
4.0 g

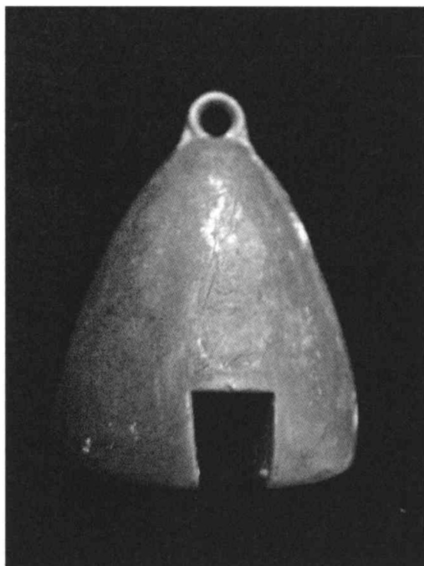

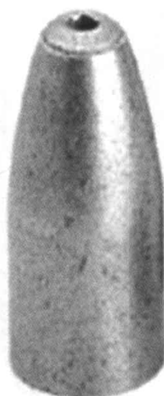
وزنه

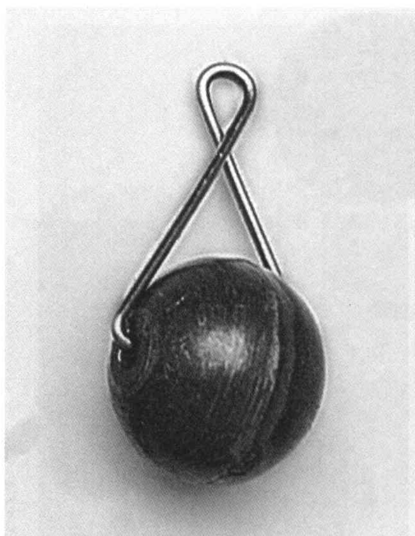
وزنه عبارتست از یک جسم سنگین که به منظور حفظ تعادل و پرتاب و فرو بردن قلاب در آب به کار گرفته می‌شود. وزنه‌ها انواع مختلفی دارند و در سایزهای گوناگونی ساخته شده‌اند.
همانطور که گفته شد برای پرتاب قلاب به مسافتهای دور یا نزدیک باید از وزنه استفاده کرد و همین وزنه قلاب و طعمه را زیر آب می‌برد و نیز در ریسه‌های روآبی کار حفظ تعادل را برای قلاب و شناور انجام می‌دهد.
وزنه‌های موجود در بازار از جنس سرب ساخته شده‌اند و در انواع بسیار مختلفی موجود می‌باشند.
در آبهای خروشان و تند آب‌ها بهتر است از وزنه‌های سنگین استفاده شود که جریان آب، قلاب و طعمه را کنار آب نیاورد. همچنین در آبهایی که کف آب لایه‌های گل دارد، باید از وزنه‌های سبک استفاده کرد چون اگر وزنه سنگین باشد در گل فرو می‌رود و دچار مشکل خواهد شد.
وزنه‌های مخروطی شکل بهترین انواع وزنه هستند چون به دلیل باریک بودن در بین گیاهان کف آب گیر نمی‌کنند، البته می‌توانید برای جلوگیری از ترسیدن ماهی از اشیاء دیگری مانند سنگهای اطراف رودخانه به عنوان وزنه استفاده کنید.

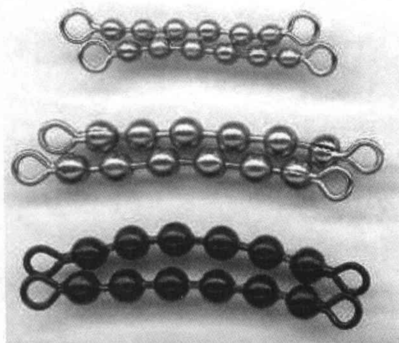

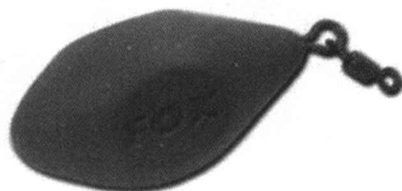

3
2

پایه

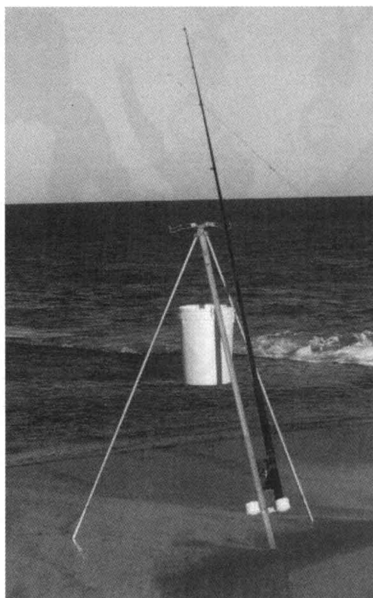
پایه تکیه گاه چوب است و چوب روی آن مستقر می‌شود. معمولاً برای ماهیگیری به روش انتظاری از پایه استفاده می‌شود. پایه متشکل از یک سر U شکل و پایه‌ای بلند و نوک تیز است که در داخل زمین فرو می‌رود، البته انواع سه پایه هم در بـازار موجـود اسـت کـه امکـان اسـتقرار چنـد چـوب ماهیگیری را روی آن به ماهیگیر می‌دهد.

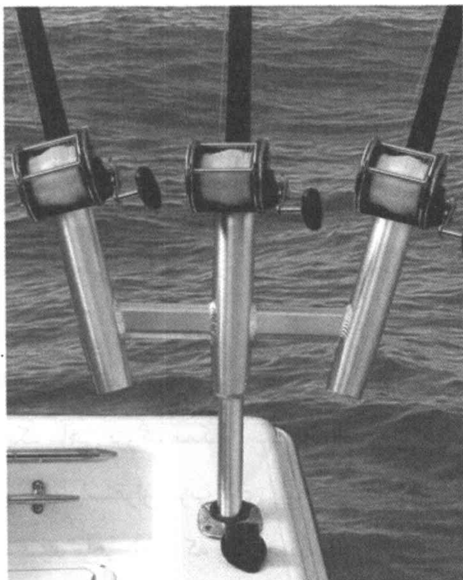
در انواع جدیدتر پایه که از دستگاه هشدار دهنده الکتریکی در آنها استفاده می‌شود، پایه متشکل از چهارچوبی است که به روی زمین محکم شده و دو تکیه گاه برای قرار گرفتن چوب بر روی آن قرار دارد.

همیشه در حین ماهیگیری از استقرار مناسب و محکم چوب اطمینان حاصل کنیـد زیـرا بـا ضـربهٔ شدید یک ماهی بزرگ ممکن است پایه از محل خود خارج شده و دچار مشکل شوید.

بهترین حالت استقرار چوب روی پایه به شکلی است که چوب به حالت افقی نزدیکتر باشد، البته به استثناء صید ماهی آمور که باید چوب با زمین زاویه‌ای بین ۶۰ تا ۸۰ درجه داشته باشد.

هرزه گرد

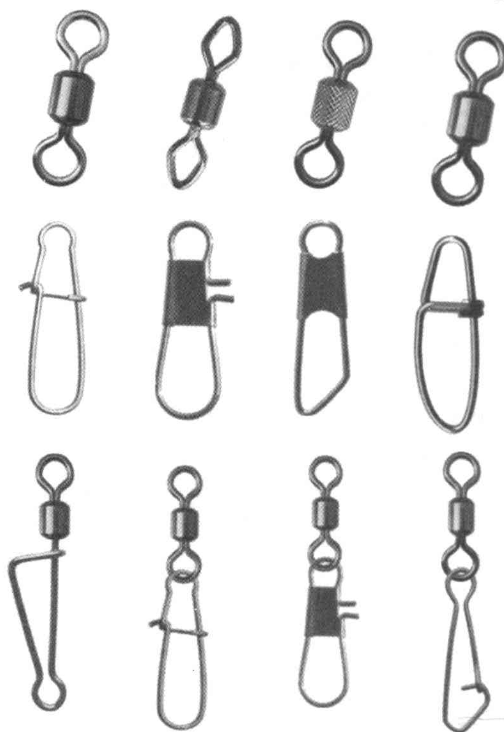
هرزه گرد یک وسیله فلزی است و همانطور که از نام آن بر می‌آید، حول یک محور می‌چرخد و بدینوسیله مانع از تابیده شدن نخ می‌شود.

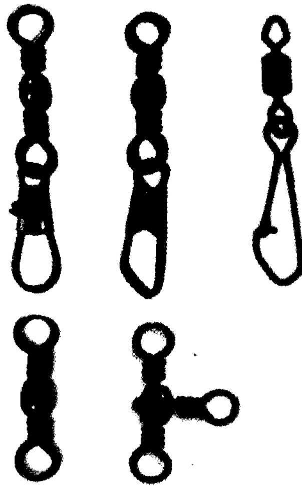
نخ اصلی که روی اسپول چرخ پیچیده شده و سر آن از حلقه‌های چوب عبور داده شده است، به یک سر هرزه گرد و ریسه به سر دیگر هرزه گرد که مانند سنجاق باز و بسته می‌شود متصل می‌گردد.

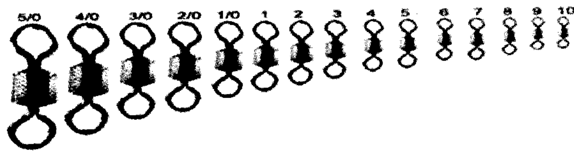
هرزه گرد از لحاظ سایز به انواع بزرگ، متوسط و کوچک و از لحاظ مدل به انواع هرزه گرد دوراهی، سه راهی، هرزه گرد مرکب و هرزه گرد دو قفل تقسیم می‌گردد.

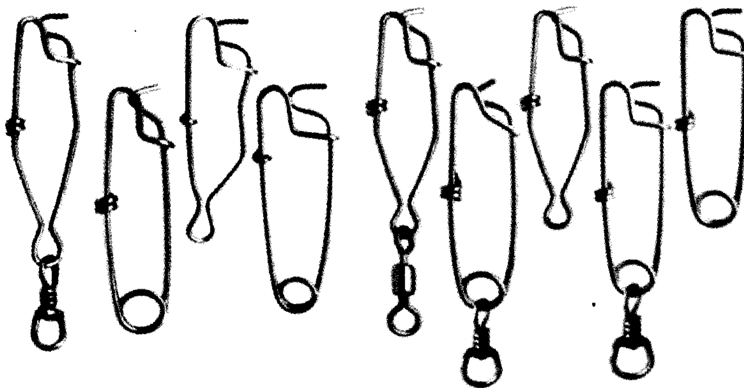
هرزه گردها هر کدام چه از لحاظ سایز و چه از لحاظ مدل برای یک سری از ماهیهای مشخص کارایی دارند و استفاده می‌شوند.

همانطور که گفته شد هرزه گرد دو نقش مهم را ایفا می‌کند یکی اینکه مانع از تابیده شدن نخ می‌شود و دوم اینکه عاملی برای تعویض راحت ریسه‌های دلخواه در ماهیگیری است.

5/0
4/0
3/0
2/0
1/0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

گره

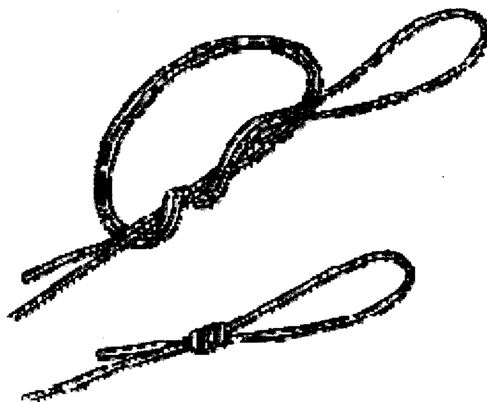
یکی از حساس ترین نکات ماهیگیری انتخاب گره و گره زدن نخ است.

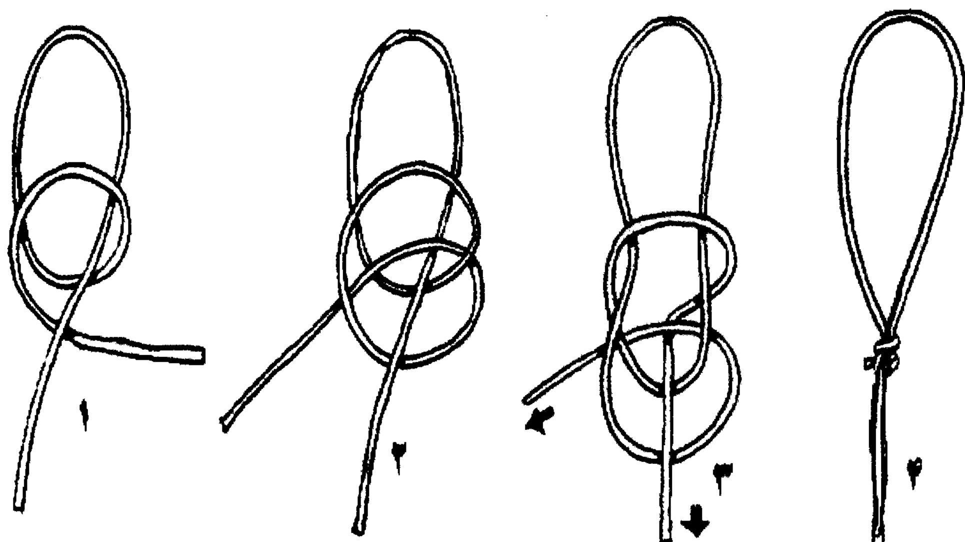
گره انواع بسیار زیادی دارد و برای هر قسمت از اتصال نخ به انواع هرزه گرد یا قلاب یا وزنه از یک یا چند نوع گره باید استفاده کرد.

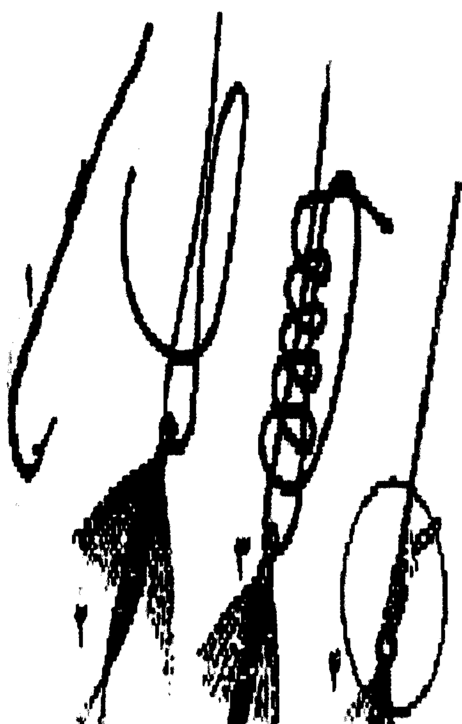
استفاده از گره خوب باعث می‌شود تا با اطمینان خیلی زیاد ماهیگیری کنیم و خیالمان آسوده باشد. در این صورت اگر ماهی بزرگی به قلاب افتاد، گره به راحتی پاره نمی‌شود و همچنین اگر قلاب به مانعی در آب گیر کند استقامت گره آنقدر بالا است که نخ پاره نمی‌گردد.

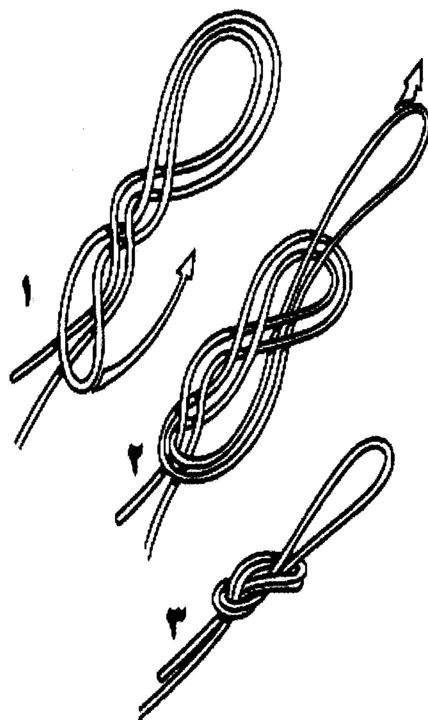
گره به خودی خود سبب کاهش توان نخ می‌شود اما اگر گره از نوع خوبی باشد این کاهش توان به حداقل خواهد رسید.

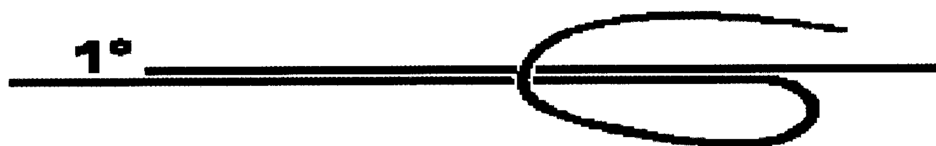
همیشه برای اطمینان از گره آن را با فشار بکشید و نیروی زیادی بر آن وارد کنید. اگر گره پاره نشد، از مقاومت آن گره اطمینان حاصل کرده‌اید.

۱
۲
۳
۴

۱
۲
۳
۴

۱
۲
۳

1°

2°

3°

4°

5°

1

2

3

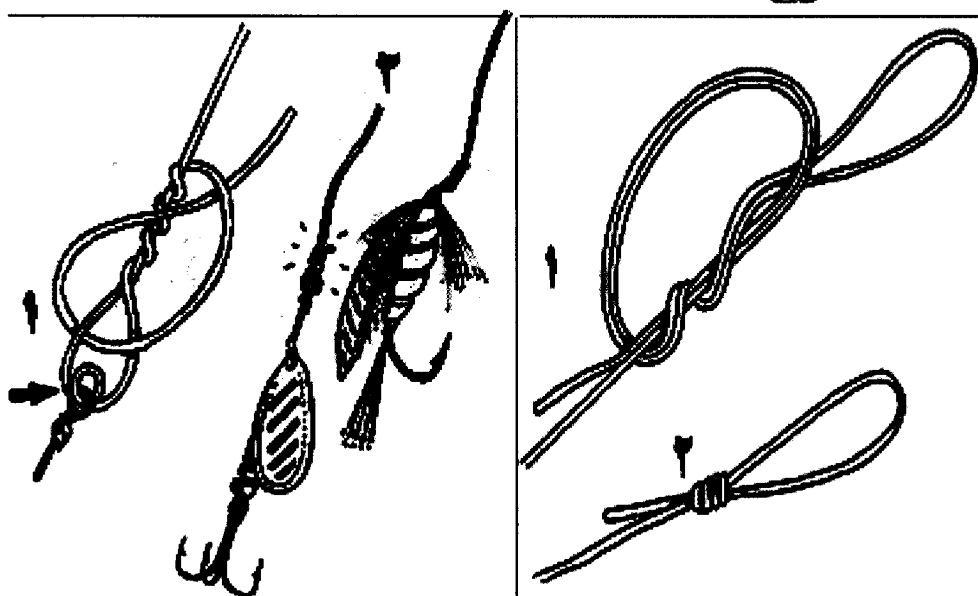

4

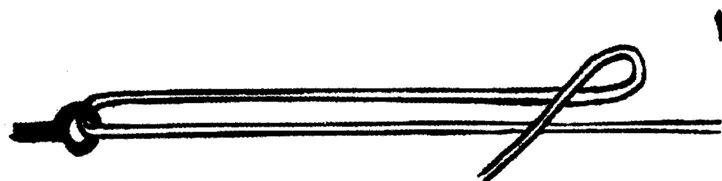
1°

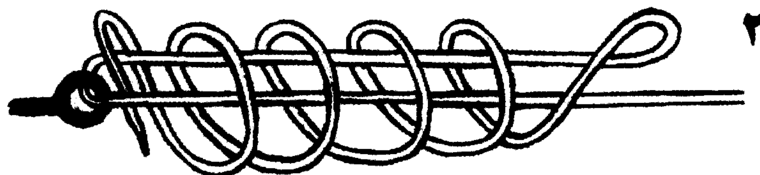
2°

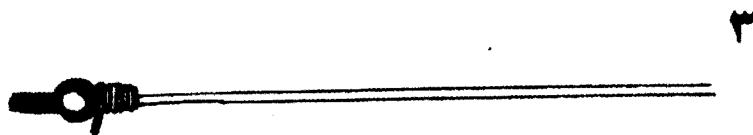
4°

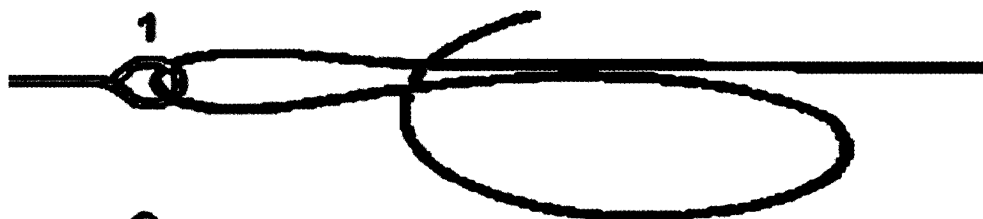
3°

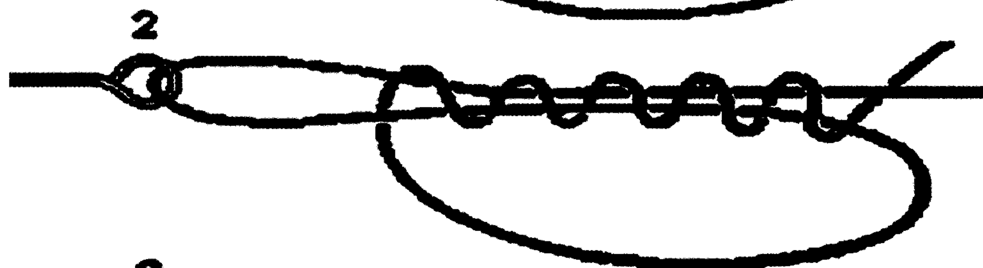

۱

۲

۳

1

2

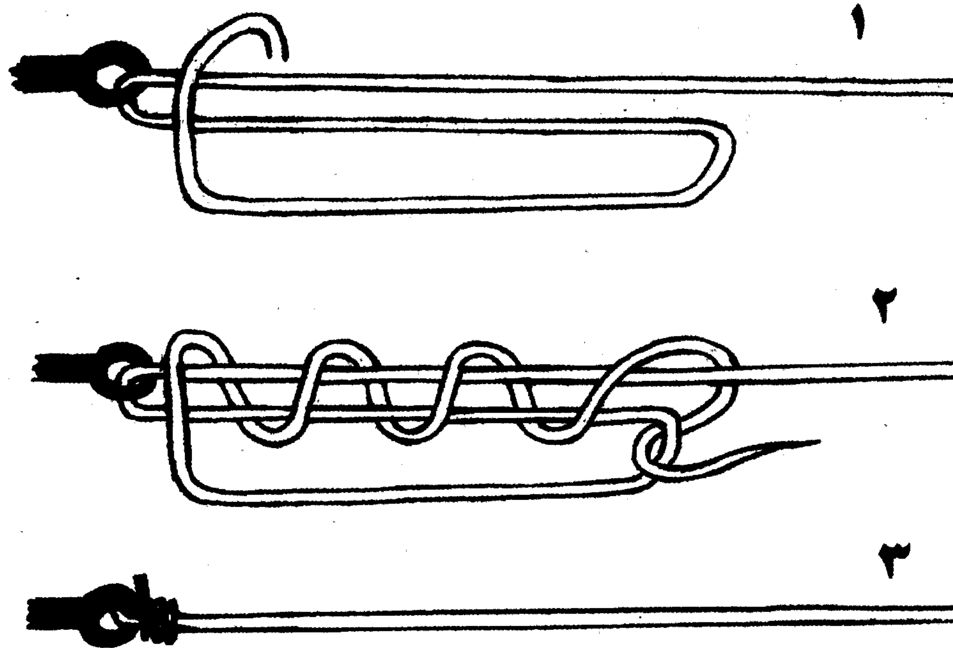

3

4

۱

۲

۳

ریسه

ریسه نخی با طول ۵۰ سانتیمتر به بالا است که بعد از هرزه گرد وصل می‌شود و قـلاب، وزنـه و در بعضی موارد شناور به شیوه‌های گوناگونی روی آن نصب می‌شود.

در ریسه، گره‌های زیادی مانند گره قـلاب و گـره وزنـه و گـره حلقـه زده مـی‌شـود، پـس بایـد از مرغوب‌ترین نخ جهت ساخت ریسه استفاده کرد.

بعضی از ماهیگیران نخ ریسه را نازک‌تر از نخ اصلی انتخاب می‌کنند که در مواقـع گیرکـردن قـلاب نخ ریسه پاره شود و نخ اصلی سالم بماند.

همیشه باید در زمانی که به ماهیگیری می‌رویم انواع ریسه‌ها را آماده داشته باشیم تا در صورت نیاز به کمک قفل هرزه گرد ریسه‌ها را جابه‌جا کنیم.

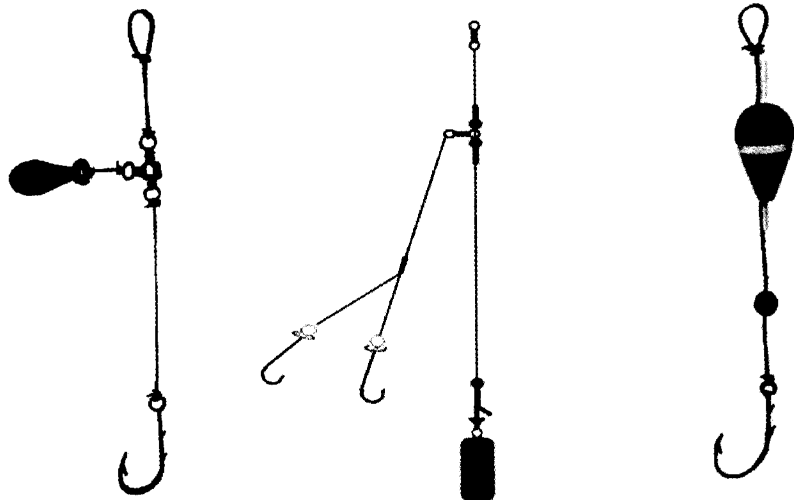
ریسه ها در نوع زیر آبی و رو آبی ساخته می‌شوند.

در ریسه روآبی سر نخ حلقه زده می‌شود که این حلقه برای وصل به قفل هـرزه‌گـرد اسـت، سـپس شناور را از نخ عبور می‌دهیم و سفت می‌کنیم، بعد از شناور یک وزنه جهـت تعـادل بـه نـخ وصـل می‌شود، بعد از وزنه قلاب به نوک نخ ریسه نصب می‌شود.

در ریسه زیرآبی همانند ریسه روآبی حلقه به سرنخ زده می‌شود و بعد قلاب وصل می‌شود و بعـد از قلاب وزنه نصب می‌شود.

در ساخت ریسه‌های روآبی و زیرآبی تنوع بسیار زیادی وجود دارد و هر ماهیگیر بنا به سلیقه خـود از ریسهٔ خاصی استفاده می‌کند.

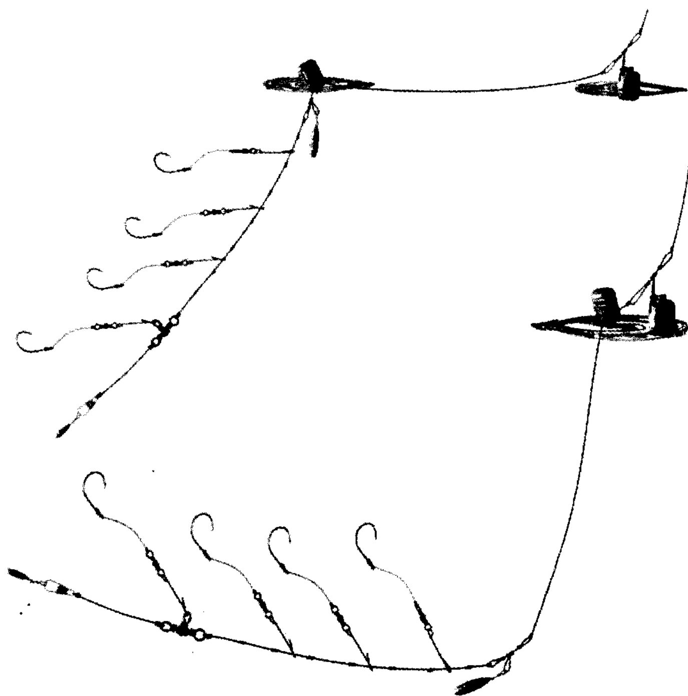
برای انواع ماهیها ریسه‌های متفاوتی استفاده می‌شود و برای هر نوع ماهی ریسه به خصوصی کاربرد دارد.

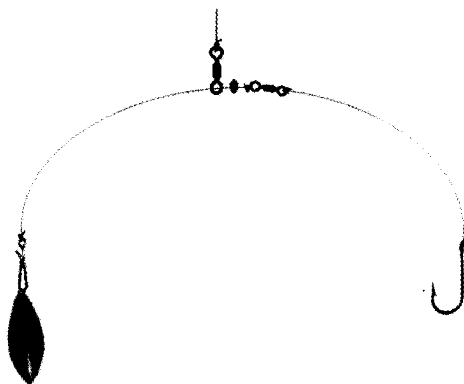
ریسه زیرآبی وزنه وسط

ریسه زیرآبی وزنه انتها

ریسه روآبی

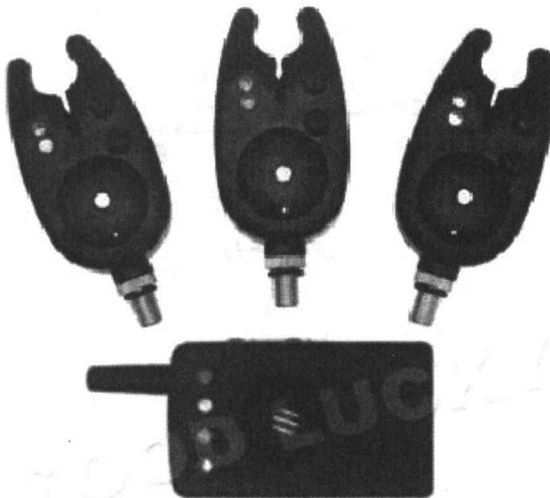
ریسه زیرآبی وزنه قابل تغییر در وسط

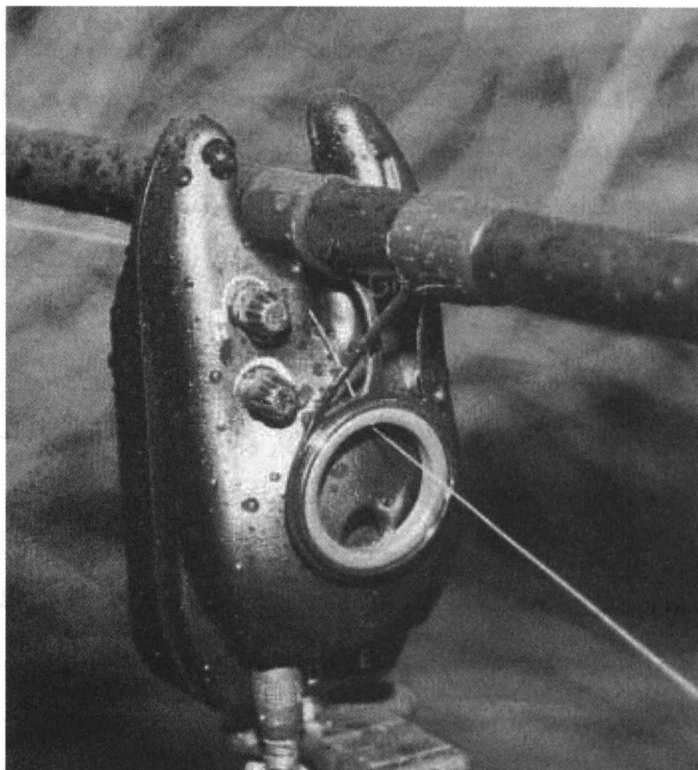
دستگاه هشداردهنده الکتریکی صید ماهی (Buzzer)

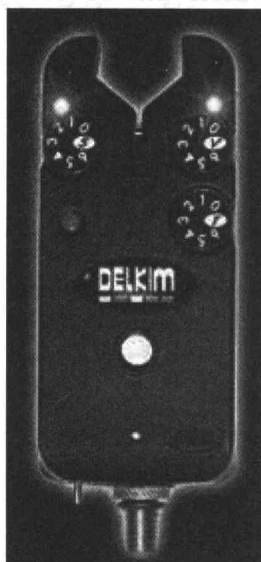
این دستگاه نسبتاً کوچک به جای زنگوله عمل می‌کند و در هر زمان که ماهی به قلاب نوک بزند و یا قلاب را ببرد با به صدا درآمدن و روشن شدن چراغ کوچک این دستگاه متوجه به قلاب افتادن ماهی می‌شویم.

این دستگاه کار ماهیگیری را دقیق‌تر و آسان تر کرده است و با هر گونه هشدار این دستگاه آمادگی پیدا می‌کنیم.

این دستگاه قابلیت تنظیم صدا و حساسیت را دارد و در انواع مختلفی ساخته شده است و بیشتر برای ماهیگیری به روش کف خواب و انتظاری کاربرد دارد.

DELKIM

طعمه‌های طبیعی (بچه ماهی - کرم و ...)

طعمه‌های طبیعی در طبیعت موجود هستند و به طور طبیعی مورد استفاده و تغذیه ماهیها قرار می‌گیرند این طعمه‌ها بسیار بهتر از طعمه‌های غیرطبیعی و طعمه‌های مصنوعی هستند، دلیل آن این است که طعمه‌های طبیعی، غذای واقعی ماهیان هستند. طعمه‌های طبیعی شامل: بچه ماهی، قورباغه، خرچنگ، میگو، کرم، ملخ، موش آبی، جوجه اردک، پروانه، سنجاقک، پشه سیاه و جوب برک هستند.

طعمه هایی که نام بردیم برای ماهیگیری بسیار مناسب هستند، چون ماهیها به این طعمه‌ها عادت دارند و غذای معمول آنها است.

بچه ماهی برای اغلب ماهیان از جمله قزل آلا، اردک ماهی، ماهی کپور، ماهی سونگ، ماهی شیربت، ماهی زرد پر و سفید رودخانه، طعمه‌ای مناسب است.

بچه ماهی در طول ۳ الی ۷ سانتی‌متر بهترین سایز برای طعمه است. برای بدست آوردن بچه ماهی سه راه وجود دارد، اول اینکه از توری که ماهی را از آب درمی‌آورد استفاده کرد و توری را زیر آب بکشید و دوم اینکه با پرده‌ای به طول ۴ متر در ۲ متر دو نفری به ساحل بروید و با گرفتن دو سر آن و با کشیدن پرده در زیر آب تعداد زیادی بچه ماهی بدست آورید. سوم اینکه با قلاب بسیار ریز و طعمه کوچک در کنار آب بچه ماهی بگیرید.

شیوه نصب بچه ماهی به قلاب نیز خیلی مهم است، ابتدا باید نیش قلاب را در انتهای دم بچه ماهی فرو برد و قسمتهای ساقه قلاب را در فیله پشت بچه ماهی عبور دهیم تا قلاب از جلوی دهان بچه ماهی بیرون بیاید.

اگر مقدار کمی تیزی قلاب بیرون باشد، کافی است تا ماهی صید شود.

از بچه ماهی تازه برای طعمه باید استفاده شود چون بچه ماهی تازه دیر از قلاب جدا می‌شود.

کرم خاکی نیز طعمه بسیار خوبی برای ماهیگیری است. در فصل بهار که باران مـی‌آیـد کـرم‌هـای خاکی، از داخل خاک به داخل آب می‌افتند و غذای طبیعی مناسب برای بیشـتر ماهیهـا بـه شـمار می‌روند.

کرم خاکی در فصل بهار بسیار زیاد است چون در این فصل زمینها مرطوب هستند و هـر کجـا کـه زمین خیس باشد کرم خاکی هم وجود دارد.

کرم خاکی را باید طوری به قلاب نصب کرد که دم آن آویزان شود و از قلاب هم دیر جدا شود.

این طعمه برای اکثر ماهیها مناسب می‌باشد و در فصل بهار و تابستان خوب نتیجه می‌دهد.

قورباغه نیز طعمه اختصاصی و منحصر به فردی است معمولاً بچه قورباغه خیلی بهتـر اسـت چـون ماهی بدون ترس به آن نزدیک می‌شود، قورباغه در کنار و حاشیه آبها و جلبکها و گیاهـان روی آب یافت می‌شود، ماهیهای شکاری علاقه خاصی به این طعمه نشان می‌دهند.

ماهی‌هایی نظیر اسبله، ماهی سفید رودخانه و سونگ از این طعمه تغذیه می‌کنند.

قلاب را از دو تا پای قورباغه عبور می‌دهیم به طوریکه قلاب معلوم نباشد و بـه روش زیرآبـی از آن استفاده می‌کنیم.

خرچنگ یکی دیگر از طعمه‌های طبیعی است کـه خیلـی کـم مـاهیگیران از ایـن طعمـه اسـتفاده می‌کنند.

بچه خرچنگ طعمه خوبی برای بعضی از ماهیان شکاری نظیر ماهی شیربت است.

قلاب را باید طوری از بدن خرچنگ عبور داد که جدا نشود سپس دسـتهای تیـز خرچنـگ را بایـد قطع کرد بعد به روش زیرآبی از آن استفاده کرد.

در حاشیه رودخانه‌ها و آبگیرها گیاهان ریشه داری وجود دارد. اگر این گیاهان را بکنیم و از ریشه درآوریم و سپس روی زمین تکان دهیم میگوهای ریزی از داخل این ریشه‌ها بیرون می‌افتند. اگر این میگوها را به قلاب بزنیم و برای ماهیگیری استفاده کنیم نتیجه خواهیم گرفت.

میگو طعمه طبیعی خوبی برای بعضی از ماهیها است.

اگر روی زمین کنار آب رودخانه‌ها یا دریاچه‌ها راه برویم شاهد پریدن ملخ روی زمین می‌شویم. ملخ طعمه طبیعی مناسبی برای ماهی‌هایی نظیر عروس ماهی، ماهی سفید رودخانه و ... است. ملخ‌ها هنگام پریدن گاهی اوقات در آب می‌افتند و مورد حمله ماهی‌ها قرار می‌گیرند، از طعمهٔ ملخ به شیوه روآبی با شناور بهتر استفاده می‌شود.

حشراتی دیگر نظیر پشه سیاه و سنجاقک هم از طعمه‌های طبیعی ماهیها هستند و بیشتر در فصل بهار و تابستان ماهیها از این حشرات تغذیه می‌کنند و بعنوان طعمه گزینه مناسبی محسوب می‌شوند.

تعداد زیادی از ماهیگیران حرفه‌ای جهت صید ماهی‌های سنگین وزن از جمله ماهی اسبله و ماهی سونگ که بسیار سنگین وزن و شکاری هستند و دهان گشادی دارند از طعمه‌هایی نظیر موش آبی و حتی جوجه اردک استفاده می‌کنند.

این دو نوع طعمه برای صید ماهیهای بسیار بزرگ و معمولاً با وزنی بالاتر از ۳۰ کیلوگرم استفاده می‌گردد. لازم به ذکر است که صید چنین ماهیانی احتیاج به مهارت و دقت بالایی دارد.

جوب برک نیز حشره‌ای بزرگ و بدشکل است و همیشه زمین را شخم و سوراخ می‌کند. زمانی که باغچه یا زمینی که گل و گیاه دارد، آبیاری کنید شاهد بیرون آمدن و سوراخ کردن زمین توسط این حشره می‌شوید.

جوب برک طعمه خوبی برای ماهی سفید رودخانه و بعضی از ماهیهای دیگر است.

جوب برک در زمینهای مرطوب زندگی می‌کند.

طعمه‌های غیرطبیعی (خمیر - روده مرغ و ...)

طعمه‌های غیرطبیعی طعمه‌هایی مکمل هستند که در طبیعت و زیستگاه ماهی‌ها وجود ندارند و ما با تجربیات خود برای صید ماهی‌های خاصی از طعمه‌ای که موردپسند ماهی است، استفاده می‌کنیم.

طعمه‌های غیر طبیعی شامل: خمیر، ذرت پخته، انگور، نان، انجیر، ته خیار، دل مرغ، روده مرغ، طحال گوسفند و سبزیجات می‌باشند. یکی از معروفترین، بهترین و ساده ترین طعمه ها خمیر است.

خمیر طعمه‌ای است که بیشتر ماهیها به آن علاقه دارند و ما می‌توانیم با این طعمه به نتیجه خوبی برسیم.

خمیر را می‌توان هم از آرد و هم از نان تهیه کرد، اگر خمیر را از نان تهیه کنیم بهتر است و ماهی با علاقهٔ بیشتری به سمت آن می‌آید.

خمیر را می‌توان از نان لواش، نان سنگک یا نان ماشینی تهیه کرد.

اگر از نان تازه برای خمیر درست کردن، استفاده کنیم، بهتر است چون نان تازه بوی خوبی دارد و بهتر عمل می‌آید.

برای تهیه خمیر یک یا چند نان را به مدت چند ثانیه در ظرفی از آب قرار می‌دهیم که خیس شود و سپس از آب بیرون می‌آوریم و آنقدر نان را در دست ورز و مالش می‌دهیم تا خمیری بدست آید که نه شل باشد و نه سفت باشد.

خمیر طعمه‌ای مناسب برای ماهی کپور، ماهی زردپر، ماهی زردک، عروس ماهی و بعضی از ماهی‌های دیگر است. طعمه دیگری که بعضی از ماهیگیران برای صید ماهی از آن استفاده می‌کنند ذرت پخته است. ذرت پخته باید آنقدر پخته و نرم باشد که قلاب از آن عبور کند، چند ذرت پخته را به قلاب وصل می‌کنیم و برای ماهیگیری استفاده می‌کنیم.

ذرت پخته برای صید ماهی کپور بسیار مناسب است.

میوه‌هایی از جمله انجیر، انگور و ته خیار نیز برای ماهیگیری استفاده می‌شوند.

این طعمه‌ها برای ماهیان گیاهخوار مانند ماهی آمور بسیار مناسب هستند.

گیاهان و سبزیجاتی نظیر یونجه، گشنیز و جعفری نیز برای صید ماهی آمور استفاده می‌شوند. این گیاهان را بین نان می‌گذارند و دور نان را با نخ می‌پیچند به طوری که گیاهان نامبرده از آن آویزان باشند و به روش روآبی و زیرآبی برای صید ماهی آمور استفاده می‌کنند.

یکی از بهترین طعمه‌ها که بوی نافذی دارد و بوی این طعمه ماهی را به سمت خود می‌کشد رودهٔ مرغ است. رودهٔ مرغ طعمهٔ مناسبی برای صید بیشتر ماهیها از جمله ماهی سفید رودخانه، ماهی سونگ، ماهی شیربت، ماهی اسبله، ماهی سوف، ماهی زنگول و بعضی از ماهیهای دیگر است. روده مرغ را در تکه‌های کوچک و بزرگ به قلاب می‌زنیم و به روش زیرآبی برای صید ماهی‌های ذکر شده استفاده می‌کنیم.

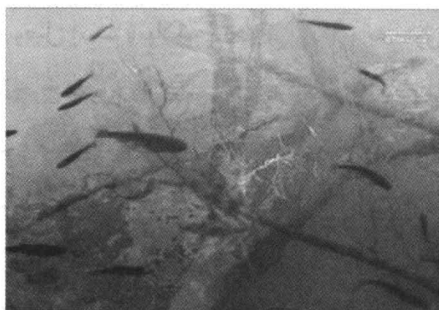
دل مرغ هم طعمه مناسبی برای صید ماهی است. دل مرغ اگر بو کند خیلی عالی است. این طعمه را ماهی‌های شکاری می‌پسندند.

ماهیهایی نظیر سونگ، زرد پر، اسبله و سوف علاقه شدیدی به این طعمه دارند.

بعضی از ماهیگیران از طحال گوسفند به دلیل خون و بویی که دارد به عنوان طعمه جهت صید ماهیهای شکاری از جمله سونگ و اسبله استفاده می‌کنند.

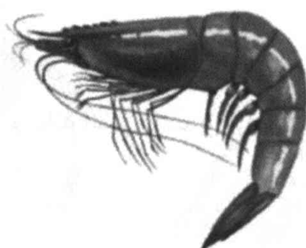

لانسه ـ قاشقک ـ ماهی نما

طعمه‌های مصنوعی ساخته دست بشر هستند و به عنوان جایگزین برای طعمه‌های طبیعی استفاده می‌شوند.

لانسه وسیله‌ای است که از پلاک پره‌ای و متحرک ساخته شده و با حرکت در آب به دور قلاب می‌چرخد.

حتماً باید بین لانسه و سیم یک هرزه گرد وصل شود به خاطر ا ین که زمانی که پلاک می‌چرخد اگر هرزه گرد نباشد نخ هم می‌چرخد و سیم آسیب می‌بیند و تاب برمی دارد. در لانسه، قلاب به بدنه وصل است و پلاک متحرک است و به حول قلاب می‌چرخد و بعد از اینکه در آب پرتاب شد و ما با چرخ شروع به جمع کردن کردیم به یک ماهی شباهت پیدا می‌کند که در آب در حال حرکت است و ماهی با دیدن آن به سمت آن حمله ور می‌شود.

لانسه کشی بیشتر برای صید ماهی قزل‌آلا و اردک ماهی کاربرد دارد.

باید سعی کنیم لانسه را در قسمتهای بدون مانع پرتاب کنیم چون زمانی که دائم لانسه را پرتاب می‌کنیم و جمع می‌کنیم اگر مانعی سر راه آن باشد قلاب به آن گیر می‌کند.

به طور دائم نباید در یک مکان اقدام به لانسه کشی کنیم و باید در جاهای مختلف این کار را تکرار کنیم.

زمانی که لانسه را پرتاب کردیم باید تعادل در هنگام جمع کردن حکم فرما باشد.

نباید آنقدر سریع لانسه را جمع کرد که به سطح آب بیاید و نباید آنقدر لانسه را آرام جمع کرد که به کف آب ساییده شود.

لانسه کشی شیوه بسیار خوبی برای صید ماهیهای قزآلا و اردک ماهی است.

اکثر ماهیگیران در اوایل پاییز برای صید اردک ماهی از این روش استفاده می‌کنند.

لانسه کشی با چوب و چرخ اسپینیگ راحت‌تر صورت می‌گیرد.

البته طعمه‌های مصنوعی دیگر مانند قاشقک، لوری، سافت فیش، سافت بیت و ... وجود دارند که به دلیل محدودیت صفحات از توضیح دادن آنها معذوریم ولی تجربه کردن آنها را به شما توصیه می‌کنیم.

ماهی نما

قاشقک

لانسه

ماهی نما

قاشقک

لانسه

روش طعمه زدن به قلاب

از اساسی‌ترین نکات ماهیگیری روش زدن طعمه به قلاب است.

شیوه زدن طعمه به قلاب در بین ماهیگیران متفاوت است و هر ماهیگیری ایده‌های زیادی در مورد طعمه زدن برای خود دارد. معمولاً برای هر طعمه‌ای باید از یک قلاب مخصوص و در سایز مشخصی استفاده کرد.

اگر بخواهیم طعمه بزرگی به قلاب بزنیم باید سایز قلاب هم مقداری بزرگ باشد که توانایی جوابگویی حجم طعمه را داشته باشد.

اما نکته اصلی شیوه طعمه زدن است که در اینجا در مورد چند طعمه و شیوه زدن طعمه توضیحاتی می‌دهیم.

طعمه خمیر: برای زدن طعمه خمیر ابتدا باید خمیر نه آنقدر سفت باشد که پودر شود و نه آنقدر شل باشد که به دست بچسبد.

سپس خمیر را مانند تیله گرد می‌کنیم و قلاب را در آن فرو می‌کنیم به طوریکه قلاب از نوک تا نخ در بین خمیر باشد و حتی تیزی قلاب بیرون نباشد، قلابهای پایه کوتاه مناسب طعمه خمیر هستند.

طعمه کرم: اما در مورد این طعمه باید گفت که اگر کرم‌ها در اندازه‌ای نسبتاً درشت بودند باید یک کرم به قلاب وصل کرد و اگر کرمهای موجود کوچک بودند به ناچار باید دو یا سه کرم به قلاب وصل کرد.

برای این طعمه بهتر است نصف بدن کرم را از تیزی قلاب تا ساقه قلاب عبور می‌دهیم به طوریکه نصف کرم وصل به قلاب است و نصف دیگر معلق و آویزان است.

طعمهٔ بچه ماهی: این طعمه که یکی از بهترین طعمه‌ها بـرای صـید ماهیهـای بـزرگ شـکاری و ماهی خوار است از حساسیت بالایی برخوردار می‌باشد.

برای این طعمه حتماً از قلاب پایه بلند استفاده کنید. می‌توانیم ماهی را از دو سمت به قلاب متصل کنیم اول اینکه تیزی قلاب را در انتهای ساقه دم فرو برده و با عبور دادن قلاب از فیله سفت بـالای پشت ماهی نوک قلاب از سر ماهی قدری بیرون آید و در این حالت بچه ماهی حالت دایره و مطابق فرم قلابی که از بدنش عبور داده شده است، می‌گیرد.

در حالت دوم می‌توان با عبور دادن تیزی قلاب از سر ماهی و امتداد دادن قلاب از فیله بالای پشت ماهی نوک قلاب را از ساقه دم بچه ماهی در آورد.

باید مواظب باشیم که تیزی قلاب زیاد از بدن بچه ماهی بیرون نیامده باشد چون ماهی مهـاجم بـا احساس تیزی قلاب فراری خواهد شد.

طعمه قورباغه: نکته مهم در مورد این طعمه استفاده از بچه قورباغـه اسـت چـون قورباغـه بـزرگ باعث ترس ماهی‌های مهاجم می‌شود.

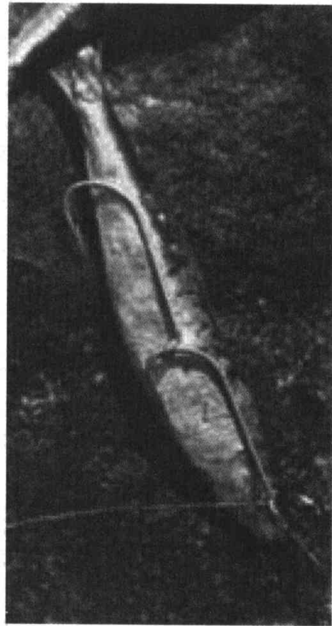
تیزی قلاب را از پای چپ قورباغه عبور داده و با رد کردن قلاب از پای چپ تیزی قلاب را در همان امتداد وارد پای راست قورباغه می‌کنیم، این بهترین شیوه زدن قورباغه به قلاب است چـون پاهـای قورباغه محکم هستند و به راحتی از قلاب جدا نمی‌شوند.

طعمه ذرت پخته: استفاده از ذرت پخته برای طعمه بسیار ساده است. چند ذرت را به طـوری کـه قلاب را بپوشاند از قلاب عبور می‌دهیم و استفاده می‌کنیم.

طعمه نان پیچک: نان پیچک بیشتر برای صید ماهیانی همچون سونگ و کپور و آمور و زردپر کـه رشد یافته و سنگین وزن باشند استفاده می‌شود. معمولاً ماهیگیران سه قلاب را کنـار هـم در بـین نان می‌گذارند و نان را محکم دور قلاب می‌پیچند و برای اینکه نان باز نشود دور نان را با نـخ چـرخ خیاطی می‌پیچند.

و به دو روش زیرآبی و روآبی استفاده می‌کنند.

البته ناگفته نماند معمولاً برای صید ماهی آمور ابتدا مقداری یونجه یا شبدر یا گشنیز که جزء سبزی‌ها هستند کنار سه قلاب قرار می‌دهند و دور این سبزی‌ها را با نان می‌پیچند و سپس با نخ چرخ خیاطی دور نان را می‌پیچند و حتماً باید مقداری از سبزیها به حالت آویزان از نان بیرون زده باشد این طعمه برای صید آمور بهترین شانس را دارد.

شیوه پرتاب قلاب با چوب و چرخ

بسیاری از ماهیگیران مبتدی دغدغه خاطر از پرتاب قلاب دارند. پرتاب قلاب احتیاج به اندکی حوصله و دقت دارد، قبل از پرتاب باید نکات مهمی را رعایت کنیم، از سالم بودن چرخ اطمینان داشته باشیم، تکه‌های چوب همه باز باشند، حلقه‌های چوب مماس با هم و در یک خط باشند، از همه مهمتر محل پرتاب مانعی چون درخت بر سر راه نداشته باشد.

اگر می‌خواهید پرتاب بلندی بالای ۴۰ تا ۵۰ متر داشته باشید باید چرخ بزرگ باشد و به اندازه کافی نخ روی اسپول چرخ پیچیده شده باشد همچنین برای پرتابهای بلند بهتر است از نخ نازک استفاده شود چون نخ نازک حجم کمتری دارد و پرتاب به راحتی میسر می‌گردد.

وسیله دیگری که عامل پرتاب بلند است، وزنه می‌باشد که به ریسه متصل است.

وزنه هر چقدر سنگین‌تر باشد پرتاب زیادتری خواهیم داشت البته باید مراقب باشیم وزنه بالاتر از حد استاندارد چوب نباشد چون باعث صدمه دیدن چوب می‌شود.

البته چوب و چرخ‌هایی وارد بازار شده که خاصیت پرتاب قلاب در مسافتهایی حدود ۱۰۰ تا ۱۵۰ متر را دارند.

ابتدا باید محل مورد نظر را برای پرتاب انتخاب کنیم، سپس با دست راست قسمتی از دسته چوب را که در آن قسمت چرخ به چوب متصل شده می‌گیریم به طوری که چهار انگشت، دسته را گرفته باشد و انگشت سبابه آزاد باشد که بتواند نخ را بگیرد، توسط انگشت سبابه نخ را به چوب می‌چسبانیم و با دست دیگر کمان فنری چرخ را برمی‌گردانیم نباید انگشت سبابه را که نخ را به چوب چسبانده سپس رها می‌کنیم وگرنه نخ از روی اسپول چرخ رها می‌شود، حال که فنر کمان را برگردانده‌ایم با همان دست، دسته چوب را می‌گیریم و سر چوب را به پشت سر می‌بریم به طوری که چوب به حالت افقی روی شانه قرار گیرد و سپس با چشم هدفگیری می‌کنیم و همزمان با پرتاب انگشت سبابه را از روی نخ برمی‌داریم که قلاب پرتاب شود.

بعد از اینکه قلاب را پرتاب کردیم، کمان چرخ را برمی‌گردانیم و مقدار اضافی نخ را با چرخ جمع می‌کنیم و بعد چوب را روی پایه مستقر می‌کنیم.

شیوه بیرون کشیدن ماهی از آب

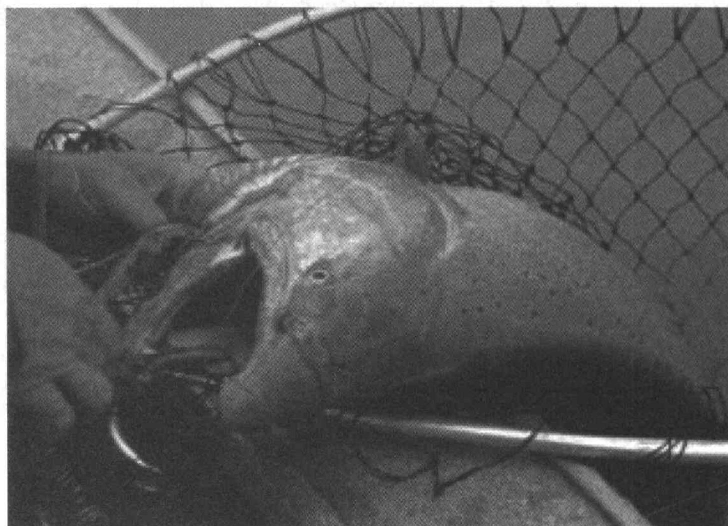
یکی از مهمترین کارهای صید ماهی، بیرون کشیدن ماهی از آب است، باید در انجام این کار خیلی دقت کنیم چون با کوچکترین اشتباهی تمامی زحمات ما به هدر خواهد رفت، نحوه بیرون کشیدن انواع ماهیها از آب با هم متفاوت است.

ماهی باید با شگرد خاصی از آب بیرون کشیده شود، معمولاً اکثر ماهی‌ها با تور مخصوصی از آب بیرون آورده می‌شوند.

ماهی‌هایی نظیر ماهی قزل‌آلا، ماهی زردک، ماهی سفید رودخانه و عروس ماهی که حجم و وزن کمی دارند با توری‌های کوچک راحت از آب بیرون کشیده می‌شود و حتی اگر توری هم به همراه نداشته باشیم به دلیل سبک بودن وزن آنها می‌توان با دست نخ را گرفته و راحت این ماهیها را از آب بیرون کشید.

بعضی از ماهیهای دیگر همچون سونگ، اسبله و زرد پر و همچنین اردک ماهی که در انواع رشد یافته و سنگین وزن وجود دارند باید به وسیله توری‌های بزرگ و یا در صورت عدم دسترسی به توری بزرگ به وسیله دست از آب بیرون آورده شوند، برای بیرون آوردن ماهی از آب باید سعی گردد که صفحهٔ محافظ آبشش ماهی گرفته شود، در ماهیهایی مانند کپور که این امر به سختی امکان‌پذیر است می‌توان ماهی را با دو دست بلند کرد که البته برای این کار ماهیگیر باید به داخل آب برود و معمولاً به کمک یک فرد دیگر نیاز دارد.

البته اگر به صورت ورزشی اقدام به صید نمی‌کنید و قصد رهاسازی ماهی را ندارید می‌توانید به وسیله یک چنگک با دسته بلند به راحتی ماهی را از آب بیرون کشید.

ماهیگیری با چوب و چرخ پشه

یکی از روشهای جذاب و متداول در بین ماهیگیران خارجی، ماهیگیری با پشه است، در این شیوه تجهیزات و لوازم زیادی وارد بازار شده است و در اختیار ماهیگیران قرار گرفته است.

ماهیگیری با پشه به دلیل سختی و عدم آشنایی ماهیگیران در ایران مقداری ضعیف باقی مانده است و کمتر به سراغ این روش جذاب می‌روند.

در اینجا توضیحات مفیدی در مورد ماهیگیری با چوب و چرخ پشه داده خواهد شد که مورد استفاده ماهیگیران واقع می‌شود.

ابتدا باید با تجهیزات مخصوص این روش آشنا شد و سپس با شیوه‌های استفاده از این وسایل و ماهیگیری به این روش پرداخت.

وسایل این روش عبارتند از چوب پشه، چرخ مخصوص پشه، نخ پشه، لیدر و پشه مصنوعی.

چوب پشه سبک و چند تکه است و جای چرخ در پایین دسته چوب قرار دارد. چرخ مخصوص پشه قابلیت پرتاب ندارد و فقط می‌تواند نخ را به دور محور خود جمع کند، نخ مخصوص پشه برای اینکه توانایی پرتاب توسط وزن نخ به مسافتهای دور را داشته باشد، سنگین است. لیدر هم از نخ مونو فیلامنت ساخته شده است که پشه مصنوعی به آن متصل می‌شود.

ماهیگیری با پشه بیشتر برای ماهی قزل‌آلا استفاده می‌شود و برای صید این ماهی در مکانهایی که این نوع ماهی وجود دارد باید اقدام به ماهیگیری کرد.

ابتدا باید نخ را از چرخ آزاد کرد و از حلقه‌های چوب عبور دارد. یک لیدر دو متری با استفاده از گره به انتهای نخ پشه متصل کرد، پشه مصنوعی را هم به نوک نخ لیدر متصل کرد.

برای شروع پرتاب چوب و چرخ را در دست گرفته و رو بـه آب بایسـتید و سـپس بـه انـدازه طـول پرتاب نخ روی چرخ را بیرون بکشید و در سمت راست خود روی زمین به طوری که پیچیده نشـود قرار دهید، سپس چوب را به عقب و جلو تکان دهیـد و بـا حرکـت چـوب نـخ از روی زمـین بلنـد می‌شود و نخ در آسمان جلو و عقب می‌رود و یک لحظه که چوب به سمت جلـو در حرکـت ا سـت دست را یکدفعه نگه دارید و چوب را ناگهانی متوقف کنید که نخ تا آنجا که جا دارد بـه سـمت آب پرتاب شود و پشه در سطح آب و در فاصله‌ای معین بیفتد ایـن کـار را تـا زمـانی کـه مـاهی صـید می‌کنید ادامه دهید.

ماهی قزل‌آلا در زیر آب احساس می‌کند که پشه روی سطح آب افتاده و با یک جهش سمت سـطح آب می‌آید و پشه را در دهان گرفته و می‌برد.

ماهیگیری به روش زیرآبی (کف خواب)

استفاده از سیستمهای مختلف ماهیگیری توجه بسیاری از ماهیگیران را به خود جلب کرده است. ماهیگیران حرفه‌ای، هر یک از مکانهای ماهیگیری را مختص یک سیستم و روش خاص ماهیگیری می‌دانند. در اینجا ما درباره یک روش ماهیگیری توضیح می‌دهیم و این روش از ساختارهای جداگانه‌ای تشکیل شده و سلیقه‌های مختلفی را دربر می‌گیرد.

سیستم ماهیگیری و صید به روش زیرآبی از چند بخش شکل می‌گیرد.

در روش اول که به آن کف خواب هم می‌گویند، باید از ریسه مخصوص زیرآبی که شامل نخ و قلاب و وزنه می‌باشد استفاده کرد، وزنه سبب می‌شود که قلاب و طعمه به کف آب برود. ابتدا باید محل پرتاب قلاب را تعیین کنیم، نخ باید به اندازه کافی روی چرخ پیچیده شده باشد تا بتواند پرتاب خوبی داشته باشد. قلاب را با کمک چوب و چرخ به شدت پرتاب می‌کنیم و بعد از اینکه قلاب در آب فرو رفت چوب را روی پایه یا پایه‌ها مستقر می‌کنیم.

حال که قلاب را پرتاب و چوب را روی پایه مستقر کرده‌ایم، به دو روش می‌توان از این سیستم کف خواب یا همان زیرآبی بهره‌مندشد. در روش اول مقداری نخ چرخ را جمع می‌کنیم تا نخ که به سمت آب رفته است تند و محکم شود، سپس به همان حالت باید صبر کرد و زمانی که ماهی به سمت قلاب و طعمه می‌اید کلیه نوک زدن‌ها و با طعمه بازی کردن‌ها روی چوب راهنما و به عبارت دیگر روی تکه نخست و دوم و سوم چوب مشخص می‌شود و چوب خم و راست شده و نشان می‌دهد که ماهی دور قلاب است.

اما در اینجا نکته حائز اهمیت، زمان کشیدن چوب و به دام افتادن ماهی است. زمانی که ماهی چوب راهنما و تکه دوم و سوم چوب را خم می‌کند و حالت نیم دایره می‌گیرد و چند ثانیه مکث می‌کند زمانی است که ماهی طعمه و قلاب را با خود برده و آن موقع است که با کشیدن چوب قلاب را در دهان ماهی جای می‌دهیم و ماهی را صید می‌کنیم.

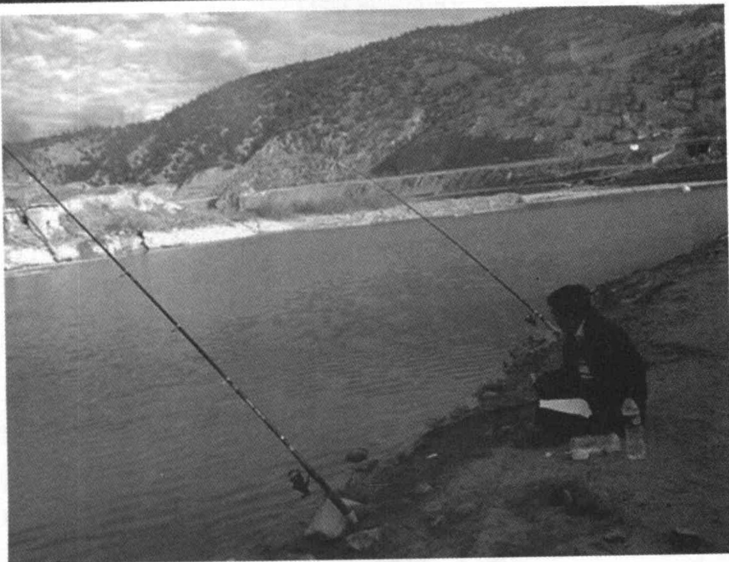
یک روش دیگر نیز کارایی دارد، بعد از اینکه قلاب را پرتاب کردیم و چوب را روی پایه مستقر کردیم نخ را زیاد تند و سفت نمی‌کنیم بلکه می‌گذاریم نخ کمی شل باشد، تکه خمیری به اندازه یک گردوی کوچک به نخ وصل می‌کنیم که حالت آویزان و ۹۰ درجه نسبت به نخ بایستد. در این حالت می‌توانیم از فاصله دور نیز وضعیت قلاب را ببینیم و زمانی که ماهی شروع به نوک زدن و بلعیدن طعمه می‌کند خمیر جلو و عقب و بالا پایین می‌کند و زمانی که ماهی طعمه را می‌برد و به حرکت در می‌آید خمیر متصل به نخ سیخ می‌شود و نخ و خمیر و نوک چوب در یک خط قرار می‌گیرند، پس از چند ثانیه مکث، آنموقع است که باید با کشیدن چوب، قلاب را در دهان ماهی جای دهیم و ماهی را به دام بیندازیم.

صید ماهی به روش زیرآبی به این معناست که طعمه و قلاب در کف آب قرار گیرد، تفاوتی ندارد که ماهیگیری با چوب و چرخ یا با قلاب و نخ دستی باشد.

در صید ماهی باید به نکات زیادی توجه کنیم. فصل صید ماهی، نوع طعمه، عمق آب، جریان آب و بخصوص نوع ماهی که باید صید شود، اهمیت دارد.

اکثر ماهیگیران حرفه‌ای و کسانی که در شب اقدام به صید ماهی‌های سنگین وزن می‌کنند به روش زیرآبی روی می‌آورند.

ماهیگیری به روش روآبی

ماهیگیری به روش روآبی آسان‌تر از سایر روشهای دیگر صید می‌باشد.

در این روش دقت و توجه به شناور بسیار مهم است، شناور رابط بین حرکات ماهی در داخل آب و بازی کردن ماهی با قلاب و طعمه است، همچنین شناور تنها وسیله‌ای است که به ما نشان می‌دهد ماهی طعمه را به دهان گرفته و دارد با خود می‌برد.

در روش صید روآبی ریسه باید به سیستم روآبی درست شود.

طول ریسه بسته به نظر خودمان است که بلند یا کوتاه ساخته شود. هر ریسه شامل نخ شناور و همچنین وزنه تعادل و قلاب است.

دو نوع روش صید روآبی وجود دارد:

در روش اول باید از عمق آب اطلاع دشته باشیم، در این روش باید طعمه و قلاب در کف آب قرار بگیرد و شناور روی آب بماند.

زمانی که طعمه و قلاب در کف آب است، شناور روی آب به بغل می‌ماند و هیچ فشاری روی شناور قابل مشاهده نیست.

موقعی که ماهی به سمت طعمه و قلاب می‌آید با طعمه بازی می‌کند، شناور روی آب حرکتی نمی‌کند و چیزی قابل فهمیدن نیست، اما زمانی که ماهی طعمه را به دهان گرفته و طعمه را می‌بلعد و با خود طعمه را می‌برد و شروع به حرکت می‌کند آن موقع است که ما شاهد حرکت سریع شناور روی آب خواهیم بود، در آن لحظه که شناور به سرعت در روی آب حرکت می‌کند ما باید با کشیدن محکم چوب، قلاب را در دهان ماهی جای بدهیم و ماهی را صید کنیم.

باید خیلی مواظب حرکت شناور باشیم چون ماهی یک لحظه به قلاب می‌زند و بعد از چند لحظه کشیدن شناور از حرکت می‌ایستد و باید در آن چند لحظه حرکت شناور چوب را بکشیم وگرنه ماهی را صید نخواهیم کرد.

در شیوه دوم که در پایین توضیح داده می‌شود باید عمق آب را با تخمین حدس زد و بعد وزنه‌ای که شناور را زیر آب نبرد وصل شود، باید وزنه را تا فاصله ۱۰ سانتیمتری دورتر از قلاب نصب کرد.

در این شیوه همانند شیوه قبل که توضیح داده شد باید شناور را از نخ ریسه عبور دهیم و سپس توسط یک میله آن را به نخ محکم کنیم.

در این روش پس از پرتاب قلاب به داخل آب شناور روی آب قرار دارد اما قلاب و طعمه در آب آویزان و معلق است و با کف آب فاصله دارد.

باید کاملاً حواس خود را در این روش جمع کرد، قلاب و طعمه در آب آویزان است به همین دلیل کوچکترین حرکت و عکس‌العمل ماهی نسبت به طعمه روی شناور تأثیر می‌گذارد و به وضوح دیده می‌شود و زمانی که ماهی با طعمه بازی می‌کند شناور دائم در حرکت است و به بالا و پایین می‌رود.

اما در اینجا موقع کشیدن چوب و به دام انداختن ماهی مطرح است، زمانی که ماهی طعمه را به دهان می‌گیرد یا می‌بلعد و به حرکت درمی‌آید شناور روی آب به زیر آب فرو می‌رود، در این لحظه شناور در زیر آب چند ثانیه مکث می‌کند، آنموقع است که باید با کشیدن چوب قلاب را در دهان ماهی جا دهیم و ماهی را صید کنیم. پس می‌بینیم که در این روش خیلی ساده می‌توانیم ماهیگیری کنیم و فقط باید حواس خود را به شناور جمع کنیم که زیر آب می‌رود و چند ثانیه مکث می‌کند و آنموقع فوراً چوب را رو به بالا بکشیم که تیزی قلاب در دهان ماهی فرو برود. زمانی که شناور زیر آب می‌رود و ناپدید می‌شود زمانی است که هیجان ماهیگیر در اثر احتمال صید ماهی به بالاترین درجه خود می‌رسد و همین امر عامل جذابیت این روش از ماهیگیری است.

استفاده از روش روآبی در آبهای راکد و ساکن امکان‌پذیر است.

معمولاً مکانهایی که آب آرام است و کنار نیزار و جلبکها و حفره هایی بین درختان مکانهایی هستند که برای شناور مناسب است.

سیستم روآبی یکی از رایج‌ترین روشهای صید ماهی در بین ماهیگیران است.

باید انواع شناورها را امتحان کنیم و ببینیم کدام یک ایده‌آل‌تر است و بهتر می‌توان با آن ماهی صید کرد.

زمانی که مشغول صید ماهی به روش روآبی هستید باید مواظب باشید که حرکات بدنی انسان باعث نشود ماهی‌ها به قلاب نزدیک نشوند و از سر و صدای بی‌جا پرهیز کرد.

همچنین نباید زیاد قلاب را آب بیرون کشید و دوباره پرتاب کرد، بیشتر از چند ساعت نیز نباید در یک نقطه اقدام به ماهیگیری کرد چون آب به هم می‌ریزد و ماهی کمتر به قلاب نزدیک می‌شود.

باید متذکر شد که قبل از این که شروع به ماهیگیری کنیم در محل موردنظر طعمه پاشی کنیم تا ماهیها در آن محل جمع شوند و سپس اقدام به ماهیگیری کنیم.

زمانی که ماهی طعمه را می‌برد نباید شوک خیلی شدیدی به چوب وارد کرد چون باعث پاره شدن دهان ماهی می‌گردد در ضمن نرمش بیش از حد در کُشیدن چوب باعث می‌شود که قلاب، خوب در دهان ماهی جا نگیرد و شانس صید ماهی از دست برود.

تأثیر باد در ماهیگیری

باد در جهت‌های مختلفی می‌وزد، عموماً وزیدن باد در تمام فصول فرق دارد، در فصل بهار باد یکدفعه شروع به وزیدن می‌کند و سرعت و جابجایی زیادی دارد.

در فصل تابستان باد گاهی اوقات بعدازظهرها شروع به وزیدن می‌کند و خیلی ملایم به نظر می‌رسد.

در فصل پاییز باد بعدازظهرها می‌وزد و شدت باد در این فصل قدری بیشتر از فصل تابستان است.

در هر حال باد چه سریع، چه ملایم بوزد بر ماهیگیری تأثیر زیادی دارد.

اگر به روش روآبی به ماهیگیری بپردازیم باد شناور را جابه‌جا می‌کند و دائم شناور به این طرف و آن طرف آب حرکت می‌کند.

چنانچه به روش زیرآبی ماهیگیری کنیم باد نخ و چوب ماهیگیری را به شدت تکان می‌دهد و ماهیگیری را دچار مشکل می‌کند.

عمدتاً در هنگام وزیدن باد شدید، ماهیگیری دچار اشکال می‌شود. تجربه نشان داده است در زمانی که باد شدید می‌وزد ماهی دهن به قلاب نمی‌زند و خبری از صید ماهی نیست.

تأثیری که شدت باد بر آب می‌گذارد سبب می‌شود که سطح و داخل آب دگرگون شود.

این دگرگونی سبب می‌شود ماهی آشفته و منزوی شود و به عبارت دیگر ماهی در گوشه‌ای بین سنگ و یا گیاهان بی‌حرکت بماند.

البته همانطور که در ابتدا گفته شد با وزیدن باد شناور و نخ و چوب ماهیگیری در اثر وزش باد تکان می‌خورد و اگر هم ماهی به طعمه و قلاب دهن بزند قابل تشخیص نیست.

در مواقعی که باد می‌آید باید سعی کنیم چوب را زیاد در مسیر وزش باد قرار ندهیم، همچنین نخ را زیاد شل نگه نداریم بلکه باید نخ را تند کنیم که باد آن را تکان ندهد.

پایه چوب را در زمین محکم کنیم و از استقرار آن اطمینان حاصل کنیم، چرا که ممکن است شدت باد پایه چوب را از حالت استقرار خارج کرده و باعث افتادن چوب روی زمین گردد.

چوب ماهیگیری را در هنگام وزیدن باد طوری روی پایه قرار دهید که سر چوب زیاد رو به آسمان نباشد و رو به سطح آب باشد برای اینکه کمتر در معرض وزش شدید باد قرار بگیرد.

زیستگاه ماهیها در آب

حرکت ماهیها در آب به نوع ماهی و محل زندگی ماهی بستگی دارد.

تغییر فصول نیز تأثیر بسزایی در حرکت و جنب و جوش ماهیها در داخل آب دارد.

ماهیهایی که در آب تند زندگی می‌کنند رو به جریان آب می‌ایستند و شنا می‌کنند، گاهی تغذیه این ماهیها نیز به همین حالت شکل می‌گیرد.

ماهیانی از جمله قزل‌آلای رودخانه، زردک، عروس ماهی و شیربت در آب تند و نیمه تند زندگی می‌کنند، این ماهیها به اکسیژن زیادی نیاز دارند و آب‌های خروشان و روان حاوی اکسیژن فراوان می‌باشند به همین دلیل زیستگاه مناسبی جهت ماهیان فوق که به آنها اشاره کردیم هستند.

گروهی از ماهیها در آبهای ساکن و راکد و دریاچه ها زندگی می‌کنند، این ماهیها دارای قدرت تنفس زیادی هستند و آبششهای بزرگ و پرانرژی دارند.

به همین دلیل در آبهایی که اکسیژن کم است استقامت خوبی از خود نشان می‌دهند، این ماهیها در نیزارها و لابه لای درختان و ریشه‌های داخل آب یافت می‌شوند. ماهیانی از جمله کپور، آمور از این قبیل ماهیها هستند.

در فصل بهار و تابستان ماهیها به صورت تک و جفت در آبها پراکنده‌اند و به دنبال جفت یابی و زاد و ولد هستند.

در فصل بهار جفت‌گیری ماهیها شروع می‌شود و در اواخر بهار و اوایل تابستان فصل تخم‌ریزی آغاز می‌شود. به همین دلیل چون در این فصول پراکندگی ماهیها زیاد است هر جای آب که قلاب می‌اندازیم ماهی به سراغ طعمه و قلاب می‌آید.

در فصل پاییز فصل تخم‌ریزی تمام شده است و ماهیها در غالب گله‌های کوچک و بزرگ درمی‌آیند.

در این فصل چون ماهیها اجتماع نقطه‌ای یا به عبارتی دیگر اجتماع منطقه‌ای دارند باید از چند قلاب در جاهای مختلف محل ماهیگیری استفاده کرد تا بتوان محل تجمع ماهیها را پیدا کرد.

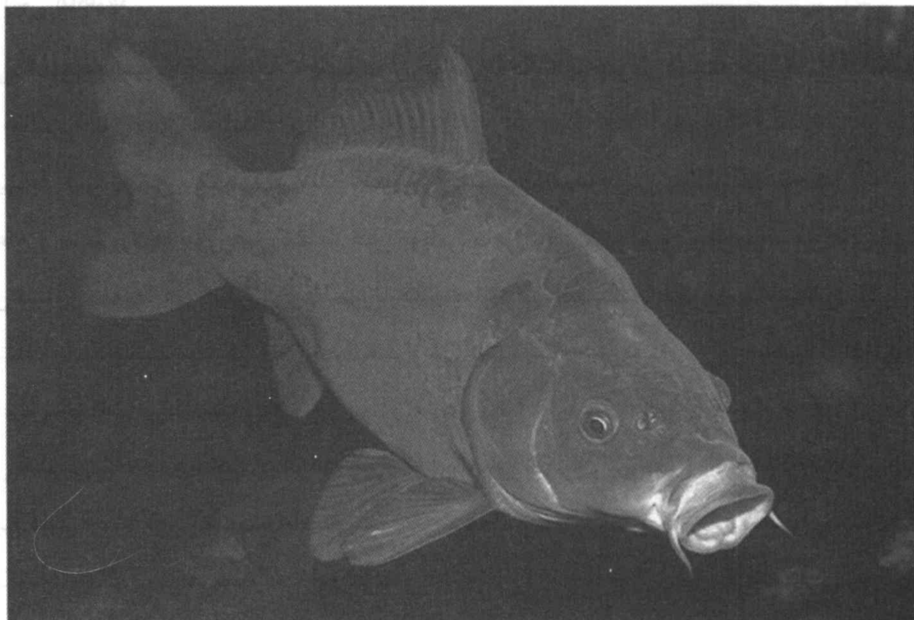
گاهی اوقات مشاهده کرده اید در هنگام ماهیگیری چندین قلاب در جاهای مختلف به آب انداخته‌اید و یکمرتبه همهٔ قلابها دهن می‌خورند و ماهیها با طعمه‌ها بازی می‌کنند، سپس یکدفعه برای مدت کوتاه یا بلندی هیچ یک از قلابها دهن نمی‌خورند، که این امر دلیل واضحی دارد، ماهیها به صورت گله‌ای می‌آیند و به قلابها دهن می‌زنند و دوباره گله‌ای از قلابها دور می‌شوند.

اما در مورد فصل زمستان نیز باید مطالبی را یادآور شد، در فصل زمستان به علت سرما و همچنین در ماههای سرد به علت یخبندان و سردی بیش از حد آب ماهیها به صورت دسته‌های کوچک و بزرگ در نقاط عمیق یا بسترهای شیب‌دار و سوراخها و گودالها و کف آب که از گیاهان پوشیده شده است جمع می‌شوند و با استفاده از چربی ذخیره خود زمستان گذرانی می‌کنند و هیچ جنب و جوشی ندارند.

البته باید متذکر شد به تعداد خیلی کم از ماهیان رشد یافته در فصل سرما جهت تغذیه در آب به گردش درمی‌آیند اما همان طور که گفته شد تعداد آنها خیلی کم است.

و همچنین در بعضی از سرابها و برکه‌ها که آب به صورت خودجوش گرم است ماهیها چهار فصل به گردش درمی‌آیند و دلیل واضحی دارد و آن گرم بودن آب و یکنواختی دما است که ماهیها احساس سرما نمی‌کنند.

اگر در فصل زمستان کنار آب رفتید و مشاهده کردید که از آب بخار بلند می‌شود باید بدانید که دمای آب گرمتر از هوای بیرون است.

حواس ماهیها

ماهی‌ها نیز همانند سایر موجودات طبیعت از حواس پنجگانه برخوردار هستند. در بعضی از ماهیها این حواس خیلی قوی هستند.

ماهیها با حس بویایی طعمه را در شب و در روز پیدا می‌کنند. حتی بعضی از موجودات را زیر گیاهان و سنگریزه ها بیرون می‌کشند. حس بویایی ماهی‌هایی نظیر کپور و زردپر بسیار قوی است.

حس بینایی ماهیها هم خیلی قوی است، بارها امتحان کردها ید که یک دسته ماهی کنار آب هستند و بادیدن شما نزدیک آب یکمرتبه فرار می‌کنند. البته حس بینایی اکثر ماهیها فقط قادر به تشخیص حرکات می‌باشند.

حس شنوایی ماهیها هم خیلی بالاست، در مورد ماهیان شکاری این حس فوق العاده قوی است، به همین دلیل است که برای صید ماهیانی همچون سونگ و شیربت باید کاملاً سکوت را رعایت کرد و از زنگوله‌های کم صدا در شب استفاده کرد.

ماهیها حتی صدای قدمهای ما را در کنار آب می‌شنوند و این خود تأثیر بسزایی در ماهیگیری بخصوص در شب که همه جا ساکت است دارد.

تصاویری که در سالهای اخیر از تغذیه ماهیها در زیر آب به ثبت رسید، نشان می‌دهد که یک ماهی ممکن است چند بار یک طعمه را به دهان برده و با حس کردن قلاب آن را پس بزند و این خود بیانگر حواس بسیار قوی ماهیها است.

حس چشایی هم در ماهیها وجود دارد و بارها از یک طعمه عبور کرده و طعم آن را حس می‌کنند و اگر مطابق میل آنها باشد آن را می‌برند.

حس لامسه هم در ماهیها بی تأثیر نیست گاهی امتحان کنید و آرام با انگشت روی پشت ما هی دست بکشید و ببینید چه تکانی می‌خورد و فرار می‌کند.

در هر حال نکته حائز اهمیت این است که ما در هنگام ماهیگیری از بهترین طعمه‌های بودار استفاده کنیم و همچنین سکوت کامل را رعایت کنیم، از سنگ انداختن در آب پرهیز کنیم و از آتش روشن کردن کنار ساحل آب خودداری کنیم.

فصل تخم‌ریزی ماهیها

تمام ماهیگیران باید بدانند که انواع ماهیها در چه فصلی تخم‌ریزی می‌کنند، تخم‌ریزی ماهیها تأثیر زیادی بر نحوهٔ صید و استفاده از انواع طعمه ها دارد.

در اکثر کشورها در فصل تخم‌ریزی، ماهیگیری ممنوع است و علت آن تکثیر هر چه بهتر ماهی و ازدیاد نسل انواع ماهی است.

معمولاً ماهیها همانند دیگر موجودات اعم از پرنده و پستاندار در فصل بهار تخم‌ریزی می‌کنند و دلیل آن هوای مناسب بهار برای تغذیه و تکثیر ماهی‌های بالغ و بچه ماهی‌ها است. بعضی از ماهیها مانند ماهی کپور در دو فصل بهار و تابستان تخم‌ریزی می‌کند. این ماهی یک ماهی قوی و نیرومند است و می‌تواند به راحتی و در بدترین شرایط چه بالغ باشد چه بچه ماهی رشد و نمو کند.

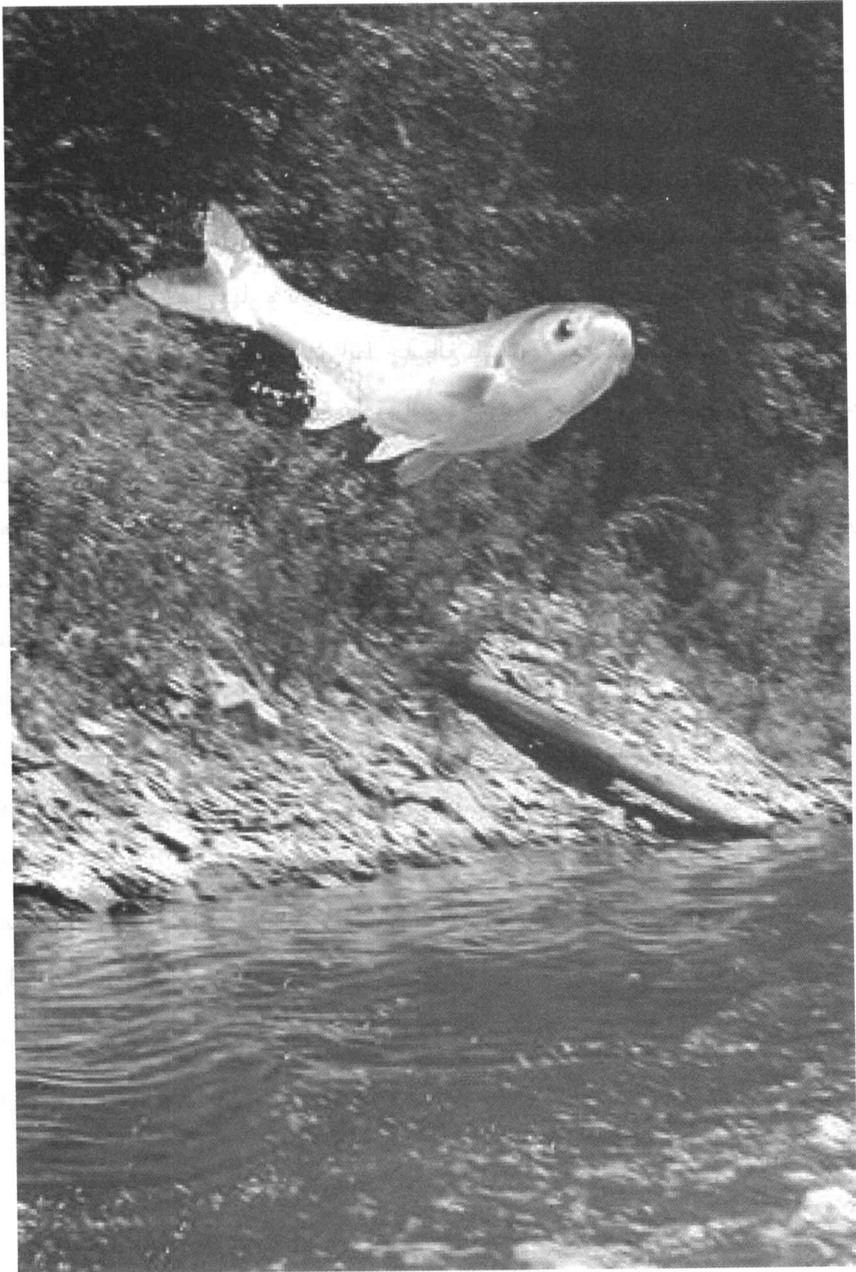
ماهیها برحسب زیستگاه و اکوسیستم محیط پیرامون خود در جاهایی تخم‌ریزی می‌کنند که کمترین آسیب به تخمها برسد. به عنوان مثال یک ماهی همچون اردک ماهی در بین گیاهان کف آب تخم‌ریزی می‌کند و یک ماهی دیگر همچون قزل آلا در بین سنگریزه‌های کف آب تخم‌ریزی می‌کند.

ماهی سونگ و شیربت در اول بهار با بالا آمدن آب، تمام توان خود را به کار می‌گیرند تا به سرچشمه رودخانه برسند و در آنجا تخم‌ریزی کنند، البته این دو نوع ماهی اگر محل تخم‌ریزی را امن و راحت ببینند بعد از تخم‌ریزی همانجا باقی می‌مانند.

یک ماهی دیگر نظیر ماهی آزاد پس از پیمودن مسافت زیاد و تخم‌ریزی در محل موردنظر در همانجا به دلیل خستگی مفرط می‌میرد.

ناگفته نماند از تمام تخمهایی که ماهی‌های بالغ می‌گذراند تعداد کمی باقی می‌ماند چون ماهیهای غارتگر از این تخمها تغذیه می‌کنند.

همچنین بچه ماهی‌های تازه رشد یافته هم از دست ماهیهای شکاری در امان نیستند.
ماهی‌های شکاری، مارماهی، حواصیل، لک لک، مرغ ماهی خوار، عقاب، خرچنگ، مار آبی، سمور آبی و دیگر جانوران از بچه ماهی‌ها تغذیه می‌کنند.

وزن و طول ماهیها

اطلاع داشتن از وزن و طول ماهیهای موجود در آب برای تمامی ماهیگیران امری مهم است.

ما باید بدانیم که هر ماهی تا چه اندازه‌ای رشد می‌کند و روند رشد هر ماهی در چه درجه‌ای است.

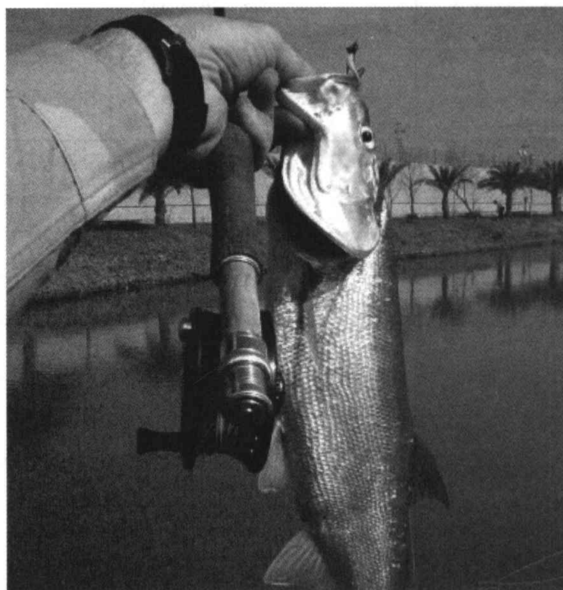
همانطور که گفته شد هر نوع ماهی یک حداکثر رشد چه از لحاظ وزن و چه از لحاظ طول دارد، به عنوان مثال ماهی کپور حداکثر تا ۴۰ کیلوگرم رشد می‌کند و این مقدار رشد نیز خود بستگی به تغذیه، دمای آب و محل زندگی ماهی دارد.

اکوسیستم طبیعی محل زندگی ماهیها تأثیر بسزایی در رشد ماهی دارد، اگر تغذیه خوب باشد ماهی رشد سریعی دارد و اگر برعکس تغذیه کم باشد ماهی دیرتر رشد می‌کند. اگر ماهی‌های وحشی را با ماهیهای پرورشی مقایسه کنید متوجه می‌شوید که چقدر ضریب رشد ماهیهای پرورشی بالاتر است و علت آن غذاهایی است که صاحبان پرورش ماهیها به آنها می‌دهند.

ماهیها در فصل بهار به دلیل اینکه در آب همه نوع مواد غذایی از جمله حشرات و گیاهان تازه روئیده موجود است چاق‌تر از فصل‌های دیگر سال هستند.

اصولاً ماهیهای همه چیزخوار از جمله کپور از سایر ماهیها چاق‌تر می‌شوند.

در صفحه بعد جدولی از حداکثر وزن و طول ماهیها را نشان داده‌ایم.

نوع ماهی	حداکثر طول ماهی	حداکثر وزن ماهی
کپور	۱۲۰ سانتی‌متر	۴۰ کیلوگرم
آمور	۱۴۰ سانتی‌متر	۳۵ کیلوگرم
زردپر	۱۰۰ سانتی‌متر	۱۵ کیلوگرم
قزل آلا	۷۰ سانتی‌متر	۷ کیلوگرم
اردک ماهی	۱۵۰ سانتی‌متر	۳۰ کیلوگرم
اسبله	۳۰۰ سانتی‌متر	۱۵۰ کیلوگرم
سونگ	۳۰۰ سانتی‌متر	۲۰۰ کیلوگرم
شیربت	۱۵۰ سانتی‌متر	۲۰ کیلوگرم
سوف	۱۰۰ سانتی‌متر	۲۰ کیلوگرم
زردک	۵۰ سانتی‌متر	۲ کیلوگرم
فیتوفاگ	۱۲۰ سانتی‌متر	۴۰ کیلوگرم
عروس ماهی	۳۰ سانتی‌متر	۱ کیلوگرم
سفید رودخانه	۱۲۰ سانتی‌متر	۱۰ کیلوگرم
کولی	۲۰ سانتیمتر	۳۰۰ گرم

فصل‌های ماهیگیری

در ذهن اکثر ماهیگیران سؤالات زیادی در این مورد وجود دارد که در چه فصلی به ماهیگیری بروند یا اینکه چه فصلی برای صید ماهی مناسب است.

فصل‌های سال از نظر دمای هوا و دمای آب متغیرند. این اختلاف دما بر آب تأثیر زیادی می‌گذارد، هر چه هوا سردتر شود آب دریاچه ها و به خصوص آب رودخانه‌ها سردتر می‌شود و هر چه هوا گرمتر شود آب رودخانه‌ها و به خصوص آب دریاچه‌ها گرمتر می‌شود.

در فصل تابستان اگر عمق آب زیاد باشد دمای سطح و لایه‌های زیر سطح آب گرم است ولی دمای لایه‌های خیلی زیر و کف آب سرد است چون حرارت آفتاب و تیزی نور خورشید کمتر به لایه‌های کف آب می‌رسد.

همچنین اگر آب ساکن باشد دمای آب گرم می‌شود ولی اگر آب به سرعت در جریان باشد دمای آب کمتر و در نتیجه آب سردتر است.

در فصل زمستان تمام سطوح و لایه‌های آب سرد است و دمای یکنواختی دارد.

بعضی از دریاچه‌ها و سرابها آب خودجوش گرم دارند که این گرمی آب در تمام فصول دمای یکنواختی دارد و در فصل زمستان هنگامی که برای ماهیگیری به چنین مکانی می‌روید مشاهده می‌کنید که از آب بخار بلند می‌شود.

اما از تأثیر سرما و گرمای آب بر روی ماهیها بگوییم. در فصل بهار هوا خنک است، در این فصل ماهیها به جنب و جوش درمی‌آیند و ماهیهای بالغ شروع به جفت گیری و در نتیجه تخم‌ریزی می‌کنند.

در فصل تابستان که همهٔ آبها گرم هستند ماهیها فعالیت زیادی دارند و دائم در جنب و جوش و تغذیه هستند، در این فصل در تمامی آبها بچه ماهیها به وفور یافت می‌شوند و در حاشیه آب بصورت گله‌ای در حرکت هستند. در اوایل فصل پاییز که هوا رو به خنکی می‌رود ماهیها جنب و جوششان کمتر می‌شود و در غالب دسته‌های کوچک و بزرگ در می‌آیند.

در اواخر فصل پاییز و زمستان که هوا خیلی سرد می‌شود، بیشتر ماهیها که به سرمای آب خیلی حساس هستند، رفته رفته از جنب و جوش می‌افتند و در قسمتهای عمیق آب و یا گودالها و شیارها و همچنین کنار ریشه درختان داخل آب دور هم جمع می‌شوند و با استفاده از چربی خود زمستان را می‌گذرانند.

تعداد خیلی خیلی کمی از ماهیان رشد یافته در فصل سرما به گردش درمی‌آیند.

اما نکته حائز اهمیت این است که بدانیم هر نوع ماهی در هر فصل به چه حالتی سمت قلاب می‌آید.

در فصل بهار چون ماهیها تازه به جنب و جوش افتاده‌اند خیلی آرام به قلاب نوک می‌زنند و آرام با قلاب و طعمه بازی می‌کنند.

پس نباید انتظار داشته باشیم در فصل بهار ماهیها ضربه‌های محکم و سریع به قلاب بزنند.

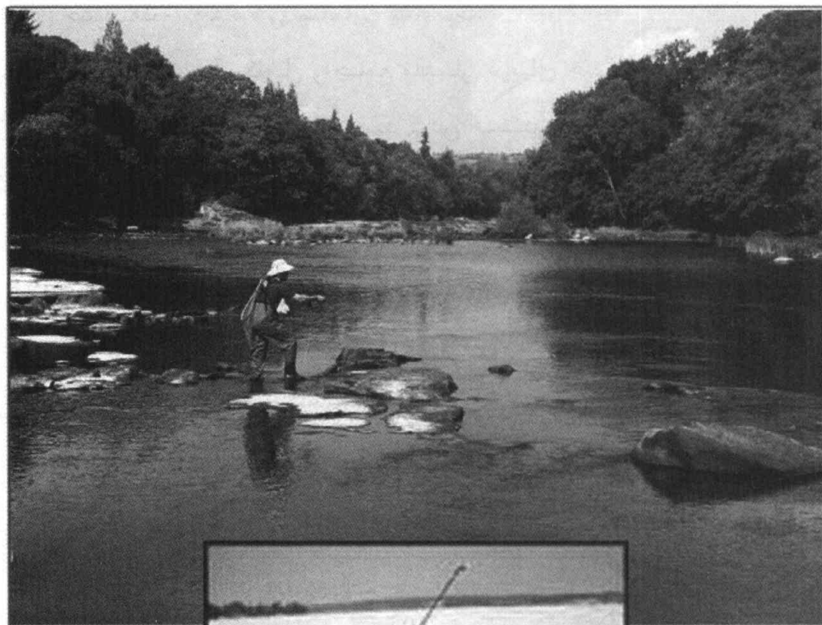
در فصل تابستان ماهیها در اوج جنب و جوش هستند و خیلی محکم به قلاب و طعمه ضربه می‌زنند و طعمه را تکه تکه می‌کنند.

فصل تابستان اوج صید ماهیهایی همچون کپور، آمور، زردک، عروس ماهی و ... است.

در اواخر فصل تابستان و در اوایل فصل پاییز همچنان ماهیها قدری جنب و جوش دارند و نسبتاً کم و بیش به سراغ قلاب و طعمه می‌آیند.

معمولاً در اوایل فصل پاییز ماهیهای رشد یافته و سنگین وزن خوب به سراغ قلاب و طعمه می‌آیند، چون در این فصل طعمه‌های طبیعی مانند بچه ماهی، کرم، قورباغه و ... کم یافت می‌شود به ناچار این ماهیهای بزرگ و سنگین به سراغ طعمه‌های دیگر همانند طعمه هایی که ما در آب انداخته ایم می‌آیند.

اگر در فصل تابستان ماهیهایی نظیر کپور در وزن‌های کم مثلاً یک کیلوگرم یا نیم کیلوگرم صید می‌کنید حتماً در اواخر فصل تابستان کپورهایی به وزن دو کیلو و سه کیلوگرم صید خواهید کرد.
در فصل زمستان نیز به دلیل سردی بیش از حد آب ماهیها خیلی کم جنب وجوش دارند و به ندرت و اتفاقی سمت قلاب و طعمه می‌آیند.

ماهیگیری دریای جنوب ایران

دریای عمان و خلیج فارس که در جنوب ایران واقع شده است به علت پهناور بودن و وسعت خیلی زیاد و همچنین ارتباط داشتن با اقیانوس گونه‌های خیلی زیاد و متنوعی از انواع ماهی‌های گیاهخوار، گوشتخوار، کوسه ماهی‌ها و نهنگ و دلفین و سایر آبزیان دیگر را در برگرفته است.

در دریای عمان حدود ۲۵۰ گونه ماهی شناسایی شده‌است.

کتاب ماهیان جنوب ایران به طور کامل و جامع ماهیان دریای جنوب را معرفی کرده است.

ماهی‌های جنوب از ساحل و روی اسکله قابل صید کردن هستند.

شیوه ورزشی صید این ماهی با قایق و در مسافتهای دورتر از ساحل صورت می‌گیرد.

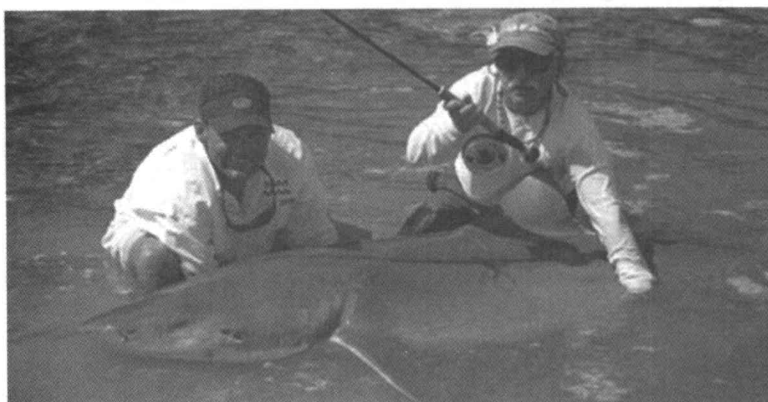
برای صید ماهی‌های دریا سلیقه‌های شخصی زیادی در انتخاب چوب و چرخ وجود دارد و بیشتر از چرخ بایت کاستینگ و چوب سنگین دریایی استفاده می‌کنند.

طعمه‌های مصنوعی از قبیل ماهی نما به شیوه لانسه‌کشی بهترین روش صید در قایق است.

در این روش ماهی‌های شکاری از جمله ماهی باراکودا خوب صید می‌شود.

در سواحل دریا طعمه‌های نظیر ملالیس، ماهی مرکب، تکه گوشت ماهی و حتی خمیر کاربرد خوبی دارند.

ماهی کولی

ماهی کولی یک ماهی نسبتاً کوچک است که به تعداد فراوان در دریای خزر و رودخانه‌های حومه آن یافت می‌شود. ماهی کولی بدنی کشیده و دهانی نسبتاً کوچک دارد رنگ بدنش نقره‌ای است.

طول بدن ماهی کولی حداکثر به ۲۰ سانتیمتر و وزنش به ۳۰۰ گرم هم می‌رسد.

از طعمه‌هایی نظیر کرم خاکی و خمیر برای صید ماهی کولی استفاده می‌شود.

صید این ماهی با چوب کاسی و یا چوب تلسکوپی سبک و به شیوه روآبی با شناور سبک انجام می‌شود.

بهتر است در زمان ساخت ریسه از نخ ۳۰ یا ۳۵ و با شناور و قلاب کوچک استفاده شود.

صید این ماهی در همه ساعت از شب و روز انجام می‌شود. اسکله لب دریا مکان خوب و مناسبی برای صید این ماهی است.

اگر از شیوه طعمه‌پاشی برای جمع‌اوری این ماهی استفاده شود نتیجه خوبی خواهید گرفت.

پرورش ماهی

چندین سال است که خیلی از کشاورزان با کمک ادارهٔ شیلات اقدام به ساخت استخرهای پرورش ماهی می‌کنند.

پرورش ماهی در ایران به یکی از راههای شکوفایی اقتصادی تبدیل شده و استقبال فراوانی از آن صورت گرفته است. اصولاً پرورش ماهی مختص به گونه هایی از ماهیان می‌شود که قابلیت پرورش و تکثیر دارند و همچنین زود رشد می‌کنند و تناسب زیست محیطی با محیط پرورش را دارند.

در بین کلیه ماهیها چهار نوع قابلیت تکثیر و پرورش مناسب دارند و روند پرورش آنها رو به پیشرفت است.

ماهی کپور، ماهی آمور، ماهی قزل‌آلا و ماهی فیتوفاگ، چهار نوع ماهی‌ای هستند که در ایران پرورش داده می‌شوند.

پرورش کپور، آمور و فیتوفاگ: این ماهیان به اکسیژن کافی نیاز دارند و محلی که برای پرورش آنها در نظر گرفته می‌شود باید خاکی باشد چون اکوسیستم آنها در زمینهای خاکی شکل می‌گیرد. زمینی که برای استخر ماهیان گرم آبی در نظر گرفته می‌شود باید از لحاظ پستی و بلندی طوری طراحی شود که بتوان محلی برای سرریزی آب و همچنین تخلیه آب جهت جمع‌آوری ماهیها در نظر گرفت.

نکته دیگری که حاضر اهمیت است منابع آبی است که آب استخر را تامین می‌کند، این منابع آبی ممکن است آب جویبار، آب قنات، یا آب چاه باشد، اما در هر صورت باید مراقب نوسانات یا به عبارتی دیگر کم و زیاد بودن آب بود که اگر یکمرتبه آب زیاد شود خسارتی جبران ناپذیر به دلیل سرریز شدن آب حاصل می‌گردد. اما تغذیه این سه نوع ماهی نیز خیلی مهم است برای ماهی آمور که گیاه خوار است باید از شبدر و یونجه استفاده کرد.

برای ماهی کپور نیز یک غذای مخصوص کنستانتره موجود است که شامل مواد مختلفی از جمله آرد گندم، آرد جو، سویا، ارزن و حبوبات دیگر است.

اما در مورد ماهی فیتوفاگ باید گفت که تنها راه تغذیه این ماهی حاصلخیز کردن آب از لحاظ گیاهان و پوشش گیاهی و جانوری به صورت متداوم است. این سه نوع ماهی مذکور جزء ماهیان گرم آبی هستند.

پرورش قزل‌آلا: ماهی قزل‌الا یک ماهی سرد آبی است.

پرورش ماهی قزل‌آلا در استخرهای کانال بندی شده سیمانی صورت می‌گیرد.

ماهی قزل‌آلا در مقابل سرمای آب استقامت خوبی دارد.

آب استخرها باید از یک منبع آب تمیز تغذیه شود چون ماهی قزل‌آلا یک ماهی خیلی حساس به آلودگی است.

معمولاً آب این استخرها بیشتر از چاه تأمین می‌شود و البته جویبارهایی که آب خیلی تمیزی دارد بسیار مناسب هستند.

آب استخرها باید دائم در حال جریان باشد و از یک طرف آب وارد و از طرف دیگر خارج شود، علت آن احتیاج شدید ماهی قزل‌آلا به تنفس و اکسیژن خیلی زیاد است. تغذیه ماهی قزل‌آلا از مواد آماده حاوی پروتئین است که توسط پرورش دهندگان به ماهی‌ها داده می‌شود.

تجهیزات ماهیگیری

ماهی کپور

ماهی کپور یکی از ماهیان گرمابی است که در بین ماهیگیران تمام دنیا صید آن بسیار پرطرفدار بوده و در کشور عزیزمان نیز بسیاری از ماهیگیران توجه خاصی به این ماهی دارند. کپور دارای بدنی پهن و گرد مانند است، دهانی عضلانی و حفره ما نند دارد و قابل ارتجاع است، فلسهایی درشت دارد، باله روی پشتش کم طویل است و بدنی چاق و گوشتی دارد و یک جفت سبیلک کنار لبهایش آویزان است.

ماهی کپورها از لحاظ شکل و فرم بدن به چهار دسته تقسیم می‌شوند:

کپور فلس دار: این نوع ماهی کپور تمام بدنش پوشیده از فلس‌های درشت است.

کپور فلس یک ردیفی: کپور فلس یک ردیفی هم دارای یک ردیف فلس از دم تا باله گوش است و به غیر از این یک ردیف فلس بقیه بدنش فاقد فلس است.

کپور آینه‌ای: کپور آینه‌ای دارای فلس‌های تکی و نامرتب بر روی بدنش است.

کپور چرمی: کپور چرمی فاقد فلس است فقط گاهی چند فلس نزدیک دم و باله‌هایش دیده می‌شود.

کپور یک ماهی همه چیز خوار است و طعمه‌های متفاوتی برای صید این ماهی قابل استفاده است که این خود به لذت صید آن می‌افزاید، کپور یک ماهی کف خوار است و غذای خود را در کف آب و بیشتر نزدیک گیاهان و جلبک‌ها و درختها جستجو می‌کند.

این ماهی قدرت تنفس خیلی زیادی دارد و زمانی که اکسیژن آب خیلی کم می‌شود پرطاقت تر از سایر ماهیها است، هنگامی که ماهی کپور را از آب بیرون می‌آوریم تا مدت چند ساعت شاهد تنفس و زنده بودن این ماهی هستیم و این خود دلیلی بر قدرت تنفس این ماهی است.

ماهی کپور یک ماهی کم تحرک است و بیشتر آبهای آرام و عمیق و راکد را ترجیح می‌دهد و با آب تند میانهٔ خوبی ندارد.

این ماهی همانند بسیاری از ماهیهای دیگر در فصول سرد سال از انرژی و چربی خود استفاده کرده و با تحرک خیلی کم زمستان را می‌گذراند.

این ماهی در فصل بهار و تابستان در بین گیاهان کف آب تخم‌ریزی می‌کند.

ماهی کپور از کرم، حشرات و بچه ماهی تغذیه می‌کند. طعمه هایی مانند کرم خاکی، خمیر نان، ذرت پخته و بچه ماهی برای صید این ماهی خیلی مناسب هستند. در هر آبی بسته به مکان و غذاهای در دسترس و شرایط اکوسیستم و نوع ماهی کپور موجود در آب ذائقه ماهی کپور فرق می‌کند و ممکن است به بعضی طعمه ها علاقه بیشتری نشان داده و به بعضی تمایل نداشته باشد بنابراین شما قبل از هر کاری باید بفهمید کپورهایی که قصد صیدشان را دارید به چه طعمه‌ای بیشتر علاقه نشان می‌دهند. اوج صید ماهی کپور تابستان است و البته بهار هم صید این ماهی روند خوبی دارد.

ماهی کپور همیشه در قسمتهایی از آب که درخت و ریشه دارد و همچنین در نیزارها و جلبکها که آب آرام است زندگی می‌کند.

نحوهٔ صید ماهی کپور بسته به سلیقه خودتان است ولی چند نکته همیشه و در همهٔ روشها صادق است، اول اینکه در موقع صید این ما هی حتماً سکوت را رعایت کنید، دوم اینکه قبل از قلاب انداختن در محلی که قصد قلاب انداختن دارید طعمه پاشی کنید این کار هم باعث جمع شدن ماهی‌ها شده و هم در طولانی مدت و در صورت تکرار طعمه‌پاشی در یک نقطه کپورها به آن مکان عادت خواهند کرد و حتماً در هنگام گرسنه شدن برای یافتن غذا به این مکان برمی‌گردند.

نکته سوم اینکه سعی کنید قلابتان را در کنار گیاهان و درختان آب بیندازید چون کپور ماهیان در این مکان یافت می‌شوند. بسیاری از ماهیگیران در یک اقدام کاملاً اشتباه سر چوبشان را به حالت نزدیک به عمود و با زاویهٔ خیلی زیاد قرار می‌دهند در صورتی که بهترین حالت برای صید کپور زاویه ۴۵ درجه است برخی ماهیگیران برای پایین دادن نخ از وسیله‌ای به نام بک لید استفاده می‌کنند که یک تکه سرب است با یک حلقه به نخ آویخته تا نخ نزدیک نوک چوب را به کف آب ببرد. البته شما می‌توانید به جای بک لید از مقداری خمیر استفاده کنید، پس از زدن مقداری خمیر به نخ خود آن را شل کنید تا پایین بیاید ولی در این حالت برخلاف بک لید خمیر نباید در آب برود چون خمیر در آب حل شده و از نخ رها خواهد شد.

حتی الامکان از نخ‌های نازک و قلابهای تیز برای صید کپور استفاده کنید، سایز قلاب را متناسب با وزن ماهی که قصد صید آن را دارید انتخاب کنید، قلابهای پایه کوتاه بهترین نوع برای صید ماهی کپور هستند.

در کلاچ دادن به ماهی کپور با احتیاط عمل کنید چون این ماهی در آب پشتک می‌زند تا قلاب را از دهان خود بیرون بکشد. نباید زیاد برای صید ماهی کپور کلاچ را باز کرد و نباید زیاد نخ را سفت نگه داشت که دهان نرم این ماهی پاره شود.

هنگامی که ماهی کپور را صید کرده‌اید سعی نکنید ماهی را به سطح آب بیاورید و حتی‌الامکان ماهی را از گیاهان و نیزارهای آب و همچنین درختان داخل آب دور نگه دارید. عجله نکنید و بگذارید ماهی پس از خسته شدن و به میل خود کنار آب بیاید.

سعی کنید فشارهایی که به ماهی کپور وارد می‌کنید یکنواخت باشد در هنگام جمع کردن نخ دست خود را ثابت نگه ندارید و همزمان با جمع کردن، چوب را به سمت جلو متمایل کنید.

ماهی کپور همیشه در زمانی که طعمه را می‌بینند آن را به دهان گرفته و می‌بلعد و بعد به بحرکت درمی‌آید.

برای صید ماهی کپور در پرتابهای بلند از چوبهای بلند باید استفاده کرد و برای پرتابهـای کوتـاه از چوبهای سبک می‌توان استفاده کرد.

صید ماهی کپور به دو شیوه روآبی و زیرآبی صورت می‌گیرد، در صید روآبی به دو طریق مـی‌تـوان اقدام به ماهی گیری کرد، یکی اینکه طعمه را که در آب انداختیم، طعمـه و قـلاب کـف آب بیفتـد ولی شناور روی آب بماند. زمانی که ماهی کپور طعمه را می‌بلعد و به حرکت درمی‌آید شـناور روی آب به جهت حرکت ماهی به حرکت درمی‌آید و آن موقع باید سریع قلاب را بکشیم و ماهی را صید کنیم.

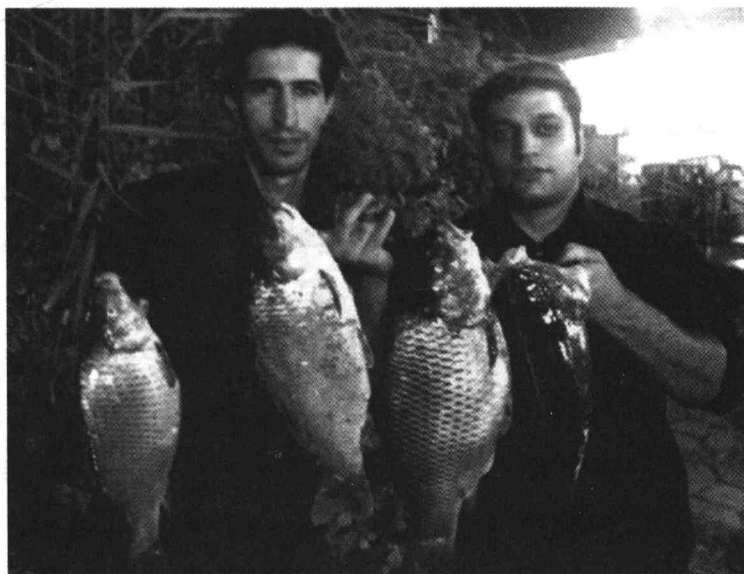
دومین روش روآبی این است که قلاب و طعمه در کف آب نمی‌افتد بلکه نرسیده به کف آب در آب آویزان و معلق است و شناور هم روی آب است و زمانی که ماهی کپور طعمه را مـی‌بینـد آن را بـه دهان گرفته و با حرکت ماهی شناور روی آب به زیر آب می‌رود و آن موقع باید بـا کشـیدن سـریع قلاب ماهی را به دام بیندازیم.

وزن ماهی کپور به ۴۰ کیلوگرم و طولش به ۱۲۰ سانتی‌متر می‌رسد.

در صید ماهی به روش زیرآبی پس از پرتاب قلاب و جمع کردن نخ اضافه، چوب را روی پایه مستقر می‌کنیم و نخ را مقداری تند می‌کنیم و چند درجه کلاچ را بـاز مـی‌کـنیم و اگـر دسـتگاه هشـدار دهنده داشتیم به چوب و پایه وصل می‌کنیم و در غیر اینصورت از زنگوله استفاده خواهیم کرد و به انتظار به قلاب افتادن و ضربه زدن ماهی کپور خواهیم نشست.

ماهی کپور

ماهی کپور

ماهی آمور

نام دیگر ماهی آمور، کپور علفخوار است. ماهی آمور یکی از زیرک‌ترین ماهیان آبهای دنیاست. هوش سرشار این ماهی و گستردگی تغذیه مربوط به گیاهان باعث شده است که صید این ماهی بسیار مشکل باشد و ماهیگیران باتجربه به صید این ماهی علاقه‌مند گردند زیرا هر قدر صید یک ماهی مشکل‌تر باشد، لذت صید آن هم بیشتر است.

ماهی آمور پشتش به رنگ تیره مایل به خاکستری و زیر شکمش سفید است و فلسهایی نسبتاً درشت دارد و بدنش کشیده و بلند است.

این ماهی علاقه زیادی به نیزارها و جلبکها و نیلوفرهای آب دارد و همیشه در این قسمتهای آب زندگی می‌کند. همچنین این ماهی در فصل بهار بین جلبکهای کف آب تخم‌ریزی می‌کند.

ماهی آمور تا قبل از بلوغ از حشرات کوچک هم به عنوان غذا استفاده می‌کند ولی بعد از رسیدن به سن بلوغ اکثراً گیاهخوار شده و از جوانه و قسمتهای بالایی گیاهان آبزی جهت تغذیه استفاده می‌کند.

ماهی آمور به روشهای گوناگونی مانند صید با طعمه‌های شناور روی آب، صید با طعمه‌های کف خواب و صید به وسیله شناور قابل صید کردن است.

نکته مهم این است که شما بدانید از چه طعمه‌ای و در چه مکانی استفاده و به چه شیوه‌ای ماهی صید کنید.

برای یافتن طعمهٔ مناسب ماهی آمور بهترین راه این است که در محل صید ماهی آمور غذای طبیعی این ماهی را پیدا کنیم. برای مثال جوانهٔ نی‌هایی که کنار یک رودخانه افتاده برای ماهی آموری که در آن محل زندگی می‌کند غذایی مطبوع به حساب می‌آید.

جوانه نی، انجیر، ته خیار، یونجه و گشنیز طعمه‌های خوبی برای صید ماهی آمور هستند.

در صید آمور حتی الامکان از قلابهای کوچک و محکم استفاده کنید، قلابهای سایز ۶-۷-۸ برای صید آمور مناسبند، شما می‌توانید از طعمه‌های دیگری مانند گندم و جو و ذرت شیرین و حتی مخلوط سبزی خشک پودر شده با خمیر استفاده کنید. بعضی از ماهیگیران حتی یونجه یا گشنیز را در بین نان می‌گذارند به طوری که یونجه یا گشنیز بیرون نان معلوم باشد و دور نان را با نخ می‌پیچند که نان به سادگی باز نشود و به عنوان طعمهٔ ماهی آمور استفاده می‌کنند.

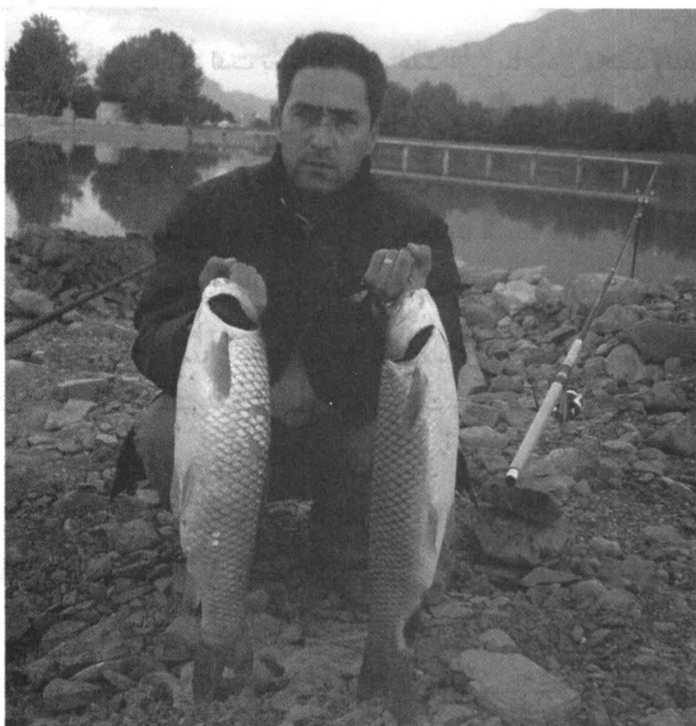
نکته‌ای که هرگز نباید از آن غافل باشید هوش سرشار این ماهی است، پس حتماً از قلاب کوچک استفاده کنید.

سعی نکنید پرتابهای خیلی بلندی داشته باشید، کنار نی‌های کنارهٔ آب مکانی است که ماهی آمور برای یافتن غذا حتماً به آنجا سرخواهد زد.

پس از انداختن قلاب چوب را دورتر از کنارهٔ آب برده و مستقر کنید، حتی‌الامکان نخ را سفت نگه دارید و آرام منتظر بمانید. در صورت به قلاب افتادن ماهی قبل از هر چیز سعی کنید بر اعصاب خود مسلط بوده و حرکت ناگهانی و از روی هیجان انجام ندهید، انتظار نداشته باشید، یک ماهی آمور سنگین را بتوانید به راحتی ماهی کپور و در یک زمان کوتاه مهار کنید، پس صبر داشته باشید و عجله به خرج ندهید، فشارهای ناگهانی را به ماهی وارد نکنید، بهترین کار این است که به موفقیت و یا عدم موفقیت خود بی‌اعتنا باشید و در آن لحظه سعی کنید کاری را که خودتان فکر می‌کنید درست است انجام دهید.

ماهی آمور معمولاً در هنگام غروب به خوبی به قلاب می‌افتد، پس شانس خود را در غروب و اوایل شب امتحان کنید.

وزن بدن ماهی آمور به ۳۵ کیلوگرم و طول بدنش به ۱۴۰ سانتیمتر می‌رسد.

ماهی آمور

ماهی قزل‌آلا

صید ماهی قزل‌آلا بسیار جذاب و لذت بخش است و علت آن زیبا بودن محیط زندگی این ماهی است. صید ماهی قزل الا در خارج از کشور طبق ضوابط و مقررات ویژه‌ای است و برای صید این ماهی از امکانات زیاد و تجهیزات پیشرفته‌ای استفاده می‌کنند.

در ایران هم صید قزل‌آلا طرفداران خاص خود را دارد. حدود هشتاد درصد صید این ماهی در حومه استان تهران و رودخانه و سدهای این استان انجام می‌شود.

ماهی قزل‌آلا در دو نوع است: قزل‌آلای رنگین کمان و قزل‌آلای خال قرمز.

قزل‌آلای رنگین کمان روی بدنش یک خط و لایه به رنگ رنگین کمان و رنگ صورتی و سبز با خالهای تیره در زمینه تقریباً روشن دارد.

قزل‌آلای خال قرمز پهلوی بدنش به رنگ زرد کمرنگ تمایل دارد که پوشیده شده از خالهای قرمز است. ماهی قزل‌آلا دهان گشاد دارد، بدنش کشیده و نرم است دم این ماهی پهن و بدون چاک است.

ماهی قزل‌آلا دندانهای خیلی ریزی دارد. طول بدن این ماهی حداکثر ۷۰ سانتیمتر و وزنش تا ۷ کیلوگرم می‌رسد.

ماهی قزل‌آلای خال قرمز در اواخر پاییز تخم‌ریزی می‌کند.

اما قزل‌آلای رنگین کمان در اوایل بهار در بین سنگهای کف آب تخم‌ریزی می‌کند.

ماهی قزل‌آلا احتیاج به تنفس خیلی زیادی دارد و به همین دلیل همیشه در آبهای خیلی روشن و خروشان زندگی می‌کند.

ماهی قزل‌آلا همیشه در مواقع خطر یا در مواقع شکار در زیر و لابه‌لای سنگها خود را مخفی می‌کند.

این ماهی از حشرات، کرم خاکی، سنجاقک و پروانه‌هایی که روی آب می‌افتد تغذیه می‌کند.
اما صید این ماهی از دقت و ظرافت خیلی بالایی برخوردار است و باید شیوه‌های صید این ماهی را یاد گرفت.
ماهی قزل‌آلا به سه روش قابل صید است.
در روش اول که به روش ماهیگیری با پشه معروف است. باید از چوب پشه و چرخ پشه و همچنین نخ پشه و در آخر از طعمهٔ پشه مصنوعی استفاده کرد. در فصلهای دیگر این کتاب در مورد تجهیزات لازمه به طور مفصل توضیح داده شده است.
در سیستم ماهیگیری به روش پشه باید با مکان ماهیگیری آشنایی داشته باشیم و بدانیم چه نوع پشه‌ای در آن مکان کاربرد دارد.
در این روش با استفاده از تجهیزات پشه و پرتاب پشه به محل مورد نظر صبر می‌کنیم که ماهی قزل‌آلا روی آب آمده و طعمه را به دهان گرفته و ببرد. همیشه در جاهای مختلف آب این روش را امتحان کنید و این روش احتیاج به حوصله و دقت زیاد دارد.
در روش دوم که به لانسه کشی معروف است باید از چوب و چرخ اسپینینگ استفاده کرد. در فصلهای دیگر این کتاب روش لانسه کشی را کامل شرح داده‌ایم.
در روش لانسه کشی با پرتاب لانسه در آب و جمع کردن لانسه به شکل بچه ماهی‌ای درمی‌آید که در آب شنا می‌کند و ماهی قزل‌آلا با دیدن آن با یک حرکت ناگهانی آن را به دهان می‌گیرد.
همچنین به جای لانسه از قاشقک هم استفاده می‌شود.

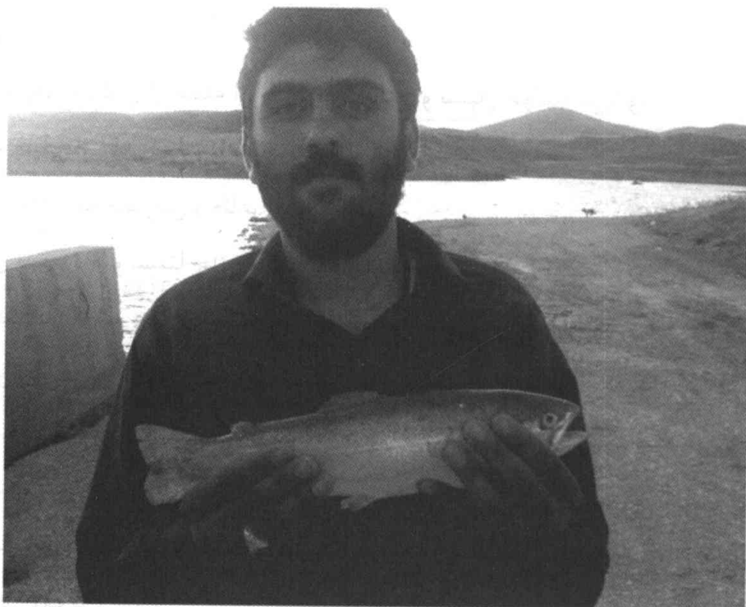
روش سوم صید ماهی قزل‌آلا روش کف خواب یا زیرآبی است. در این روش از دو طعمهٔ بچه ماهی و کرم استفاده می‌شود این طعمه‌ها پس از پرتاب در آب می‌مانند و زمانی که ماهی قزل‌آلا آنها را ببیند به سمت آنها بی‌امان حمله ور می‌شود، در این روش هم از چوب و چرخ اسپینینگ باید استفاده کرد و باید به انتظار نشست تا ماهی به سراغ طعمه بیاید.

همیشه در هنگام صید این ماهی، تور مخصوص بیرون آوردن ماهی به همراه داشته باشید چون این ماهی هنگامی که صید می‌شود تقلای زیادی می‌کند و مثل فنر جابه جا می‌شود.

در رودخانه و دریاچه لار تهران، رودخانه لاسم تهران، دریاچه آب اسک رودخانه و سد کرج، رودخانه جاجرود، سد لتیان تهران، رودخانه طالقان (تهران)، دریاچه نئور در اردبیل، دریاچه گهر در اشترانکوه رودخانه پالنگان در شهرستان پاوه و بعضی از آبهای دیگر کشور قزل‌آلا یافت می‌شود.

ماهی قزل آلا

ماهی قرل آلا

ماهی زردپر

ماهی زردپر با نامهای دیگری از جمله اورنج، ترنج، دولنج و سبیل خوانده می‌شود.
این ماهی توجه خیلی از ماهیگیران را به خود جلب کرده است.
ماهی زردپر یک ماهی به خصوص و ظاهراً منزوی است.
این ماهی دارای بدنی نرم و نسبتاً چاق و کشیده است، فلسفهایش نسبتاً ریز است، دو جفت سبیلک یک جفت در گوشه دهان و یک جفت در گوشه بینی‌اش قرار دارد، دهانش شیپوری و گشاد است و در زیر سرش قرار گرفته، زیر شکمش در بعضی از مناطق زرد یکدست است و در بعضی مناطق سفید یکدست است. رنگ بدنش با خطی ناملموس به دو رنگ بالا تیره و پایین روشن تقسیم شده است.
ماهی زردپر یک ماهی کاملاً کفزی است و همیشه در کف آب مشغول تغذیه جانوران و حشرات در لابه لای سنگهای کف آب است.
ماهی زردپر به وزنی معادل ۱۵ کیلوگرم و طولی به معادل یک متر می‌رسد.
فصل تخم‌ریزی این ماهی در اوایل بهار است و در بین سنگهای کف آب تخم‌ریزی می‌کند.
ماهی زردپر از حشرات و جانوران ریز کف آب تغذیه می‌کند و معمولاً این ماهی هم در قسمتهای تند آب دیده می‌شود و هم در قسمتهایی از آب که آب آرام و راکد است یافت می‌شود.
بهترین طعمه‌های مورد استفاده برای صید ماهی زردپر کرم خاکی، خمیر، دل مرغ و بچه ماهی هستند.
در فصل بهار بهترین طعمه کرم خاکی است و در فصل پاییز خمیر و دل مرغ بسیار مناسب است.
ماهی‌های زردپر رشد یافته از بچه ماهی هم تغذیه می‌کنند.

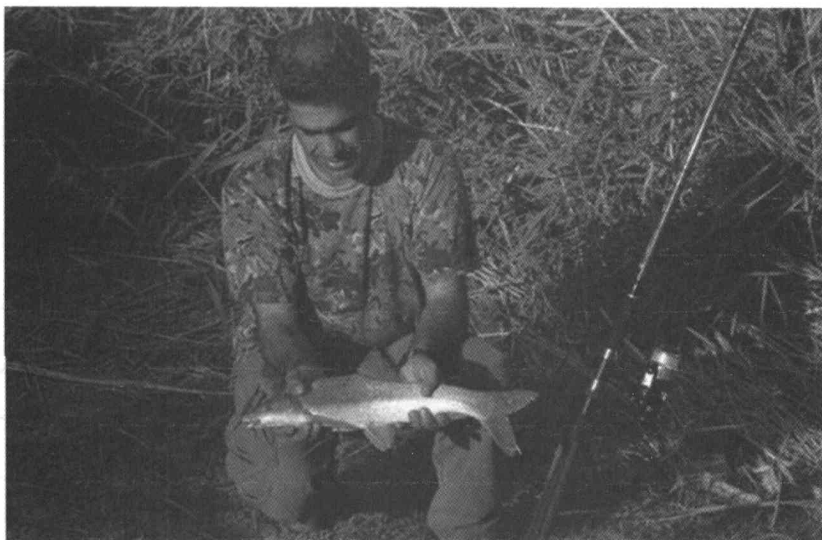
برای صید این ماهی باید از روش زیرآبی و انتظاری استفاده کرد چون این ماهی کفزی است و همیشه در کف آب به دنبال طعمه می‌گردد.

هنگامی که ماهی زردپر به قلاب می‌افتد شانس موفقیت در صید خیلی بالا است چون این ماهی تقلای زیادی نمی‌کند و همانند ماهی‌های شکاری دیگر جنگجو و نیرومند نیست.

بهترین فصلهای صید این ماهی اول بهار و اول پاییز است.

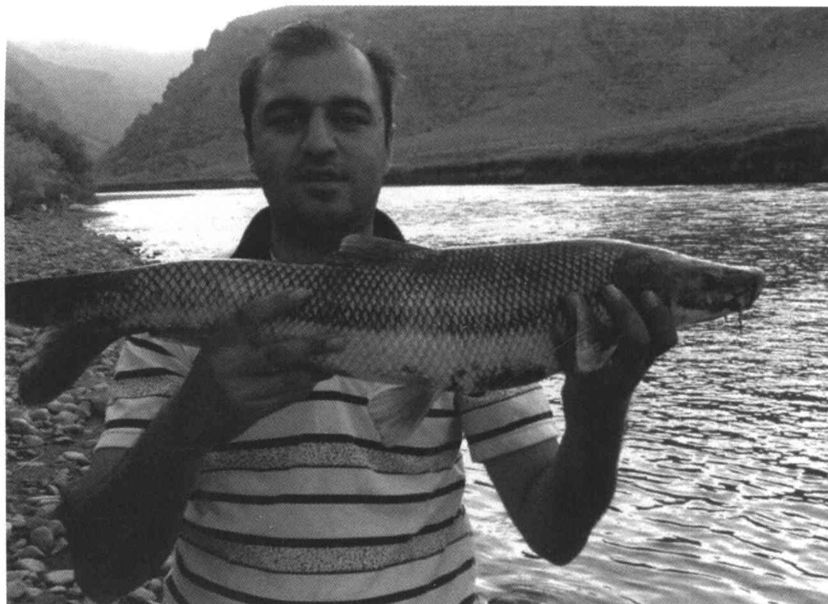
ماهی زردپر طعمه را می‌بلعد و اگر قلاب ما تیز باشد صددرصد این ما هی خود به خود گرفته می‌شود. قلابهای ساقه بلند و ساقه کوتاه هر دو برای صید زردپر مناسب هستند، حتماً باید از قلابهای تیز استفاه کنیم و زمانی که طعمه را به قلاب نصب می‌کنید، سعی کنید تیزی قلاب بیرون نباشد چون این ماهی در صورت لمس قلاب دیگر نزدیک آن نخواهد شد.

برای صید ماهی باید اندکی دقت و صبر داشت. این ماهی همیشه قابل صید نیست اما گاهی اتفاق می‌افتد که در یک جلسه ماهیگیری چند ماهی زردپر در اندازه‌های مختلف صید کنیم.

ماهی زردپر

ماهی زردپر

ماهی سوف

ماهی سوف یکی از ماهیهای گوشتخوار و شکاری است، این ماهی برای صید بسیار مناسب بوده و صید این ماهی خالی از لطف نیست.

ماهی سوف بدنی کشیده و نسبتاً پهن دارد، مهمترین علامت مشخصه این ماهی داشتن دو باله کوچک و بزرگ روی پشتش است، رنگ باله هایش صورتی متمایل به نارنجی است.

این ماهی در نوع ماهی سوف معمولی و ماهی سوف حاجی طرخان است.

حداکثر وزن ماهی سوف ۲۰ کیلوگرم و طول بدنش به یک متر می‌رسد.

این ماهی از بچه ماهی و کرم خاکی تغذیه می‌کند اما بهترین طعمه برای صید ماهی سوف بچه ماهی است. از بچه ماهی به روش زیرآبی و انتظاری باید استفاده کرد. رودهٔ مرغ و دل مرغ به دلیل بوی خیلی زیادی که دارند بسیار مورد علاقه ماهی سوف هستند.

در فصل پاییز دل مرغ بالاترین کارآیی را برای صید ماهی سوف دارد.

ماهی سوف در فصل بهار تخم‌ریزی می‌کند و لابه‌لای سنگها بهترین مکان برای تخم‌ریزی این ماهی می‌باشد.

ماهی سوف به تعداد زیاد در رودخانه‌های شمالی کشور یافت می‌شود، سد ۱۵ خرداد و سد ستارخان واقع در اهر بهترین مکان‌های صید این ماهی هستند.

قلابهای ساقه بلند برای طعمه‌های دل مرغ و بچه ماهی مناسبند و در مورد این ماهی قلابهای ساقه بلند بهترین کارایی را دارند.

ماهی سوف

ماهی سفیدرودخانه

ماهی سفید رودخانه به ماهی آمور و عروس ماهی شباهت خیلی زیادی دارد.

این ماهی دهان خیلی گشادی دارد، فلسهایش درشت و باله هایش قرمزرنـگ اسـت، بـدنی نسـبتاً کشیده دارد و رنگ بدنش نقره‌ای روشن است.

این ماهی در خیلی از رودخانه‌ها و دریاچه‌ها یافت می‌شود. ماهی سفید رودخانـه بسـیار بـاهوش و زیرک است و صید این ماهی بسیار لذت بخش خواهد بود.

ماهی سفید رودخانه کمتر در کف آب حرکت می‌کنـد، بیشـتر در سـطوح و وسـط آب در گـردش است.

بیشتر کنار درختان و حاشیه آب که نیزار دارد یافت می‌شود.

تغذیه این ماهی از قورباغه، ملخ، سنجاقک، کرم خاکی و جوب‌برک است.

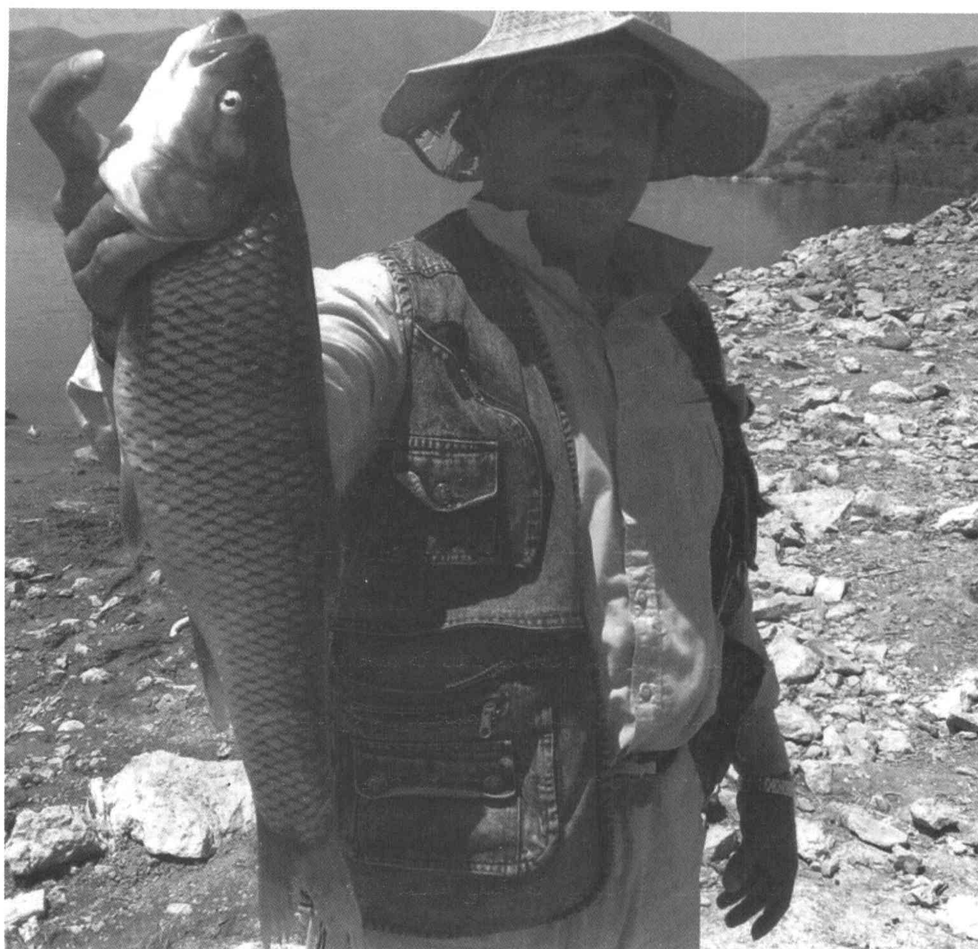
طعمه‌های مورد استفاده برای صید ماهی سفید رودخانه به غیر از موارد بالا که ذکر شد رودهٔ مرغ و دل مرغ است. بچه ماهی هم گاهی اوقات برای صید این ماهی بی‌نتیجه نمی‌ماند.

روش روآبی برای صید این ماهی خیلی مناسب است ولی باید دقت کرد زیرا ایـن مـاهی بـه سـر و صدای زیاد حساس است. نباید زیاد قلاب را در آب جابه جا کنیم چون در سیسـتم روآبـی ماهیهـا خیلی حساس می‌شوند. بهترین فصل صیدماهی سفید رودخانه بهار و تابستان و اول پاییز است.

فصل تخم‌ریزی این ماهی بهار است و در بین سنگها و گیاهان آب تخم‌ریزی می‌کند.

قلابهای ساقه بلند برای طعمه‌های ذکر شده عملکرد خوبی دارند.

طول بدن ماهی سفید رودخانه حداکثر به ۱۲۰ سانتیمتر و وزن بدنش به ۱۰ کیلوگرم می‌رسد.

ماهی سفید رودخانه

ماهی زردک (زرده)

ماهی زردک یکی از ماهیان بسیار زیباست، همانطور که از اسمش پیداست زیر شکمش کاملاً زردرنگ است.

ماهی زردک دهانی بی‌نهایت کوچک دارد، فلسهایش خیلی ریز است رنگ روی پشتش خاکستری خیلی روشن است زیر شکمش زردرنگ است و بدنی دراز و کشیده دارد.

وزن ماهی زردک به ۲ کیلوگرم و طول بدنش به نیم متر می‌رسد. ماهی زردک در اکثر رودخانه‌های ایران و به تعداد نسبتاً زیاد یافت می‌شود.

این ماهی آب‌های روان را بیشتر ترجیح می‌دهد و اغلب در همه جای آب دیده می‌شود. ماهی زردک در اول بهار تخم‌ریزی می‌کند و در فصل بهار و تابستان خوب به قلاب می‌افتد. ماهی زردک از کرم و حشرات تغذیه می‌کند.

بهترین طعمه‌ها برای صید این ماهی خمیر و کرم است. در غروب این ماهی گردش خوبی برای تغذیه می‌کند و می‌توان در این ساعات صید خوبی داشت.

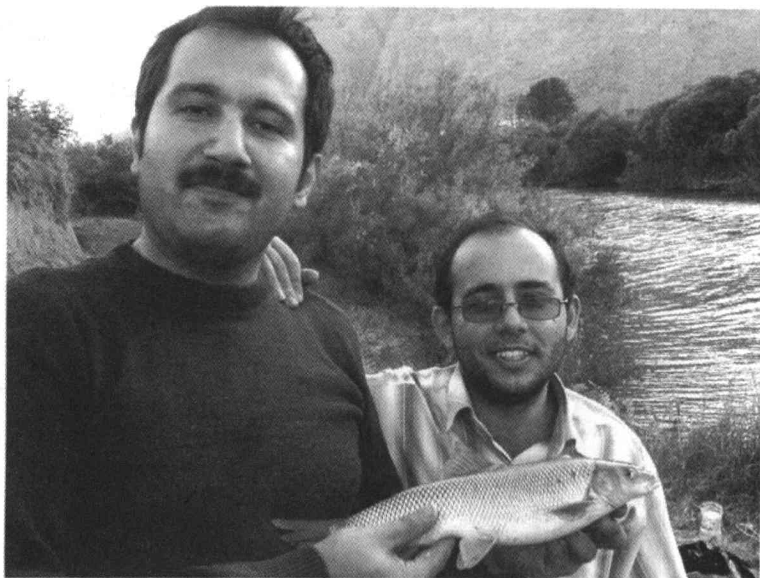
ماهی زردک دهان خیلی کوچکی دارد و باید از قلابهای ساقه بلند خیلی کوچک استفاده کرد.

بهترین روش صید این ماهی روآبی با شناور و قلاب کوچک است.

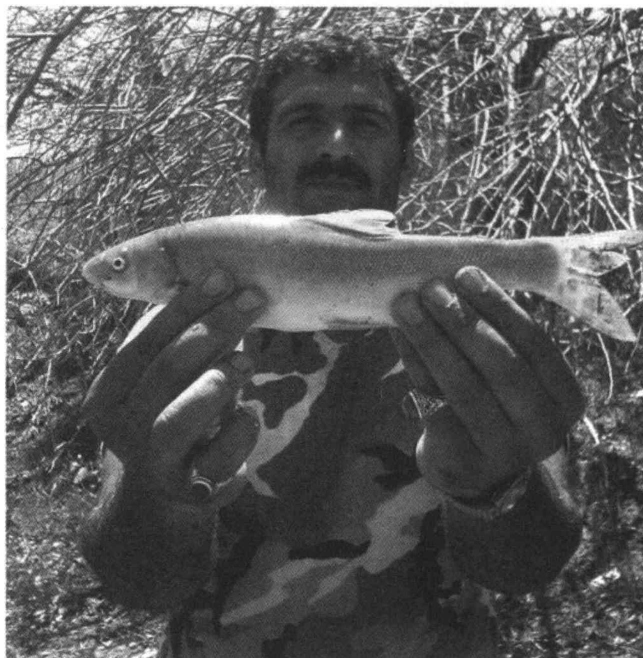
چوب کاسی بهترین چوب برای صید این ماهی است.

زمانی که ماهی زردک را صید کردیم هنگام بیرون آوردن این ماهی باید دقت کرد چون تکانهای این ماهی گاهی اوقات باعث خارج شدن قلاب از دهان ماهی می‌گردد.

بهتر است از نخ‌های شماره ۳۰ و ۳۵ برای صید این ماهی استفاده شود.

ماهی زردک

عروس ماهی

عروس ماهی یکی از ماهیان نسبتاً کم رشد و فراوان است.

این ماهی دارای بدنی کشیده، فلس‌هایش نقره‌ای رنگ و همچنین باله‌هایش به رنگ صورتی مایـل به قرمز است، دهانش نسبتاً کوچک است، این ماهی شباهت خیلی زیادی به ماهی سفید رودخانـه دارد.

وزن عروس ماهی به یک کیلوگرم و طول بدنش به ۳۰ سانتی‌متر می‌رسد.

عروس ماهی در اکثر رودخانه‌های ایران دیده می‌شود، این ماهی هماننـد مـاهی زردک در آب‌هـای روان و گاهی حاشیه درختان دیده می‌شود.

در فصل بهار بین سنگریزه‌های کف آب تخم‌ریزی می‌کند. عروس ماهی از حشرات، سـنجاقک‌هـا و کرم تغذیه می‌کند. کرمهای خاکی که از بـین گـل و لای حاشـیه رودخانـه‌هـا بیـرون مـی‌افتنـد و همچنین حشرات زیر بوته‌های کف آب غذای خوبی برای این ماهی است.

البته گاهی از سنجاقک‌ها و پشه ها که روی آب می‌افتند تغذیه می‌کند.

برای صید این ماهی از پشه سیاه بزرگ، کرم خاکی و خمیر و همچنین روده مرغ استفاده می‌شود.

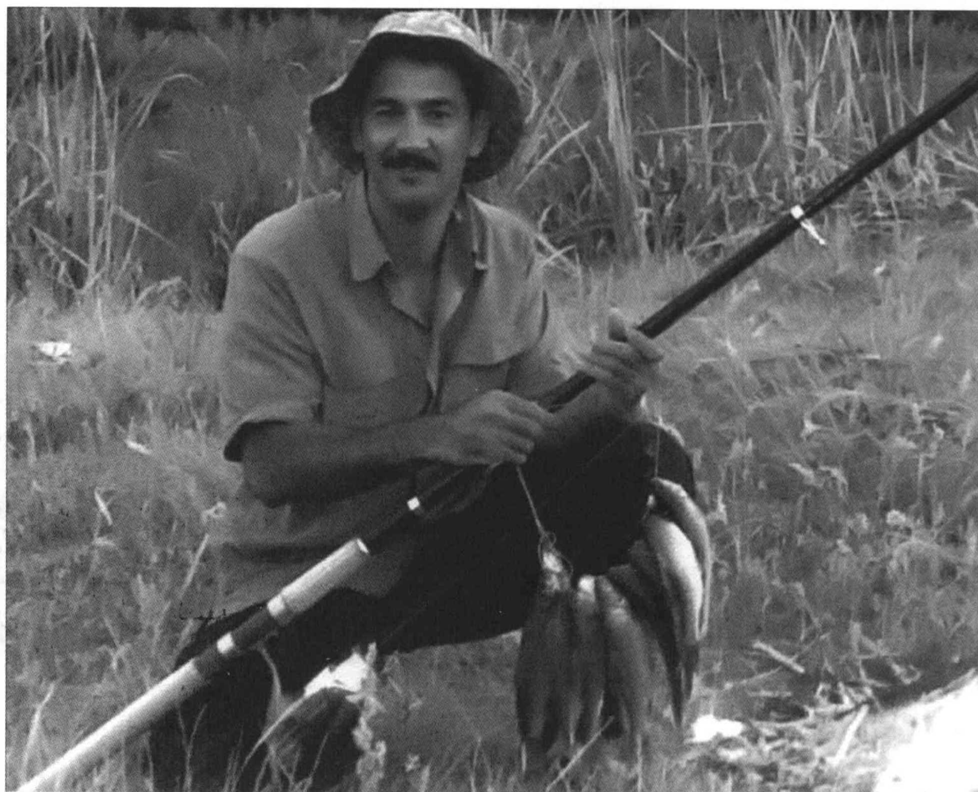
فصل صید این ماهی بهار و تابستان است، اوایل صبح این ماهی خوب به قلاب می‌افتد.

عروس ماهی دهانی نسبتاً کوچک دارد پس باید از قلابهای پایه بلند و کوچک اسـتفاده کـرد. ایـن ماهی هم به روش روآبی و هم به روش زیرآبی قابل صید است.

اما همانطور که گفته شد به دلیل کوچکی این ماهی بهتر است از شیوه روآبی استفاده شود.

چوب سبک و چوب کاسی بهترین چوبهای صید این ماهی می‌باشند.

نخ شماره ۳۰ و ۳۵ مورد استفاده برای صید این ماهی هستند.

عروس ماهی

ماهی فیتوفاگ

ماهی فیتوفاگ با نام کپور نقره‌ای هم خوانده می‌شود. این ماهی در ایران وحشی و بومی نبوده است بلکه در پرورش ماهیها به هر دلیل یا ازدیاد بچه ماهی فیتوفاگ یا اینکه آب بند پرورش ماهی خراب شده وارد آبهای بعضی از مکانهای مجاور پرورش ماهیها شده و به صورت وحشی درآمده است.

این ماهی بدنی کشیده و نسبتاً پهن، فلسهایی بسیار ریز با رنگ نقره‌ای یکدست دارد، سرش نوک تیز و دهانی رو به بالا و کوچک دارد.

زیر شکم این ماهی از زیر سر تا زیر دم یک تیغه غضروفی با حالت برندگی دارد.

ماهی فیتوفاگ به طول ۱۲۰ سانتی‌متر و وزن ۴۰ کیلوگرم می‌رسد.

این ماهی در مواقع خطر دست به پرشهای بلندی می‌زند و چند متر در آسمان پرش می‌کند.

ماهی فیتوفاگ از پلانکتونها و حشرات داخل آب تغذیه می‌کند و در فصل بهار تخم‌ریزی را شروع کرده و تعداد تخمهایش کمتر از ماهیان دیگر است.

ماهی فیتوفاگ برای صید عمومیت خاصی ندارد و طرفداران کمی برای صید دارد و علت آن بی‌میل بودن این ماهی به طعمه هایی است که برای صیدش مورد استفاده قرار می‌گیرند.

بعضی از ماهیگیران از خمیر سفت برای صید ماهی فیتوفاگ استفاده می‌کنند ولی همیشه جواب مطلوب نمی دهد.

ماهی فیتوفاگ

اردک ماهی

اردک ماهی یک ماهی فوق‌العاده تیز و پرشتاب و جنگنـده اسـت، ایـن مـاهی مـورد علاقـه بخـش وسیعی از ماهیگیران است و دلیل آن لذت و هیجانی است که صید این مـاهی بـرای مـاهیگیر بـه ارمغان می‌آورد.

اردک ماهی از لحاظ ظاهری دارای بدنی کشیده و اژدر مانند است، سری پهـن و بـزرگ دارد، روی سرش غوص زیادی دارد، دهانش بسیار بزرگ و شیپوری است، دندانهای ریز و تیزی دارد.

باله روی پشتش در نزدیک دمش قرار گرفته و روی بدنش طرحهایی به صورت لکـه‌هـای روشـن و تیره وجود دارد.

وزن اردک ماهی به ۳۰ کیلوگرم و طول بدنش به ۱۵۰ سانتیمتر می‌رسد.

این ماهی در رودخانه‌ها و تالابها و دریاچه‌های شمال کشور از جمله رودخانه سفید رود در گـیلان، مرداب انزلی و دریاچه ولشت در مازندران و چند آبگیر دیگر زندگی می‌کند.

این ماهی یک ماهی شکاری است و در ریشه‌ها، نیزارها و لابه‌لای درختان داخل آب دیده می‌شـود و خود را بین نیزارها مخفی کرده و به شکار و تغذیه می‌پردازد.

اردک ماهی در یک جا بی‌حرکت می‌ماند و در یک لحظه با سرعت باور نکردنـی بـه طعمـه هجـوم می‌آورد، بارها دیده شده که به ماهی هایی بزرگ حتی به اندازه خودش حملـه کـرده اسـت، اردک ماهی در اواخر اسفند و اول بهار بین گیاهان کف آب تخم‌ریزی می‌کند.

این ماهی از بچه ماهی، قورباغه و حتی در مواقع کمبود غذا از پرندگان و موشـهای خیلـی کوچـک تغذیه می‌کند، اما مهمترین نکته استفاده از طعمه و صید این ماهی است.

از طعمه‌هایی نظیر بچه ماهی برای سیستم زیرآبی و کف خواب باید استفاده کنید. بچه ماهی را در اندازه یک انگشت به قلاب بزنید و در انتظار صید یک اردک ماهی خوب باشید.

اما شیوه دیگری که در درجه اول برای صید اردک ماهی قرار دارد لانسه کشی است.

لانسه کشی بهترین شیوه صید اردک ماهی است، شیوه لانسه کشی را در این کتاب شرح داده‌ایم، لانسه کشی با چوب و چرخ اسپینینگ و نخ مونوفیلامنت انجام می‌شود.

از لانسه‌های متنوع در جاهای مختلف برای صید این ماهی باید استفاده کنید، با چرخیدن لانسه در آب و حرکت آن به یک ماهی در حال حرکت در آب شباهت پیدا می‌کند و اردک ماهی به آن حمله می‌کند و آن را به دهان می‌گیرد.

در هنگام صید این ماهی زمانی که ماهی به قلاب می‌خورد شروع به فشار آوردن روی نخ و چوب و چرخ می‌کند، باید با اندکی دقت و حفظ خونسردی ماهی را خسته کنیم.

استفاده از کلاچ ضروری است، کلاچ چرخ تنها چیزی است که این ماهی را خسته می‌کند، سعی کنید این ماهی، خود را به نیزار یا درخت نزدیک نکند چون اگر وارد نیزار و ریشه درخت شود یا گیر کند قلاب را از دهان خود بیرون می‌کشد.

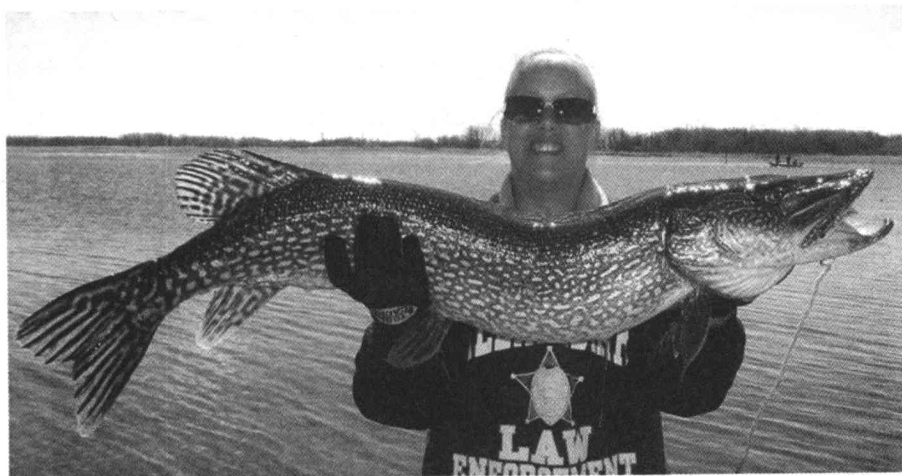
معمولاً بهترین فصول صید اردک ماهی اواخر تابستان و اوایل پاییز است.

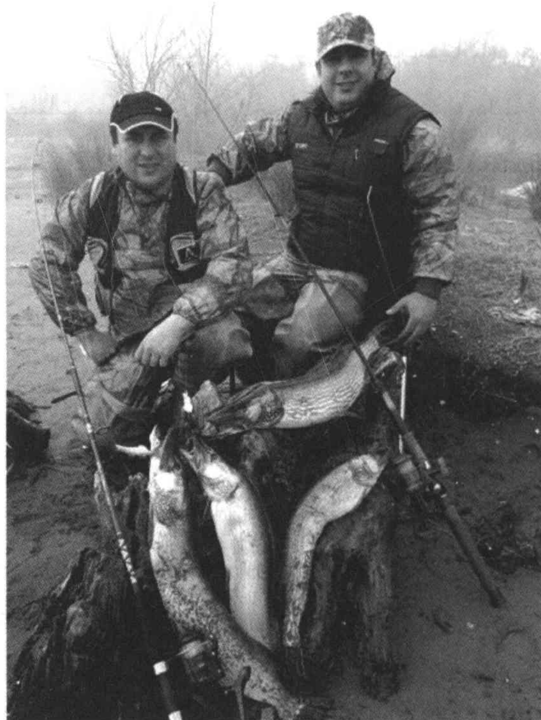
اردک ماهی دندانهای خیلی تیزی دارد، پس از یک سیم بکسل نازک در محل اتصال قلاب به ریسه استفاده کنید.

پس از بیرون کشیدن این ماهی مراقب دندانهای تیزش باشید، برای درآوردن قلاب از دهان این ماهی حتماً از انبر مخصوص استفاده کنید.

اردک ماهی

اردک ماهی

ماهی شیربت

ماهی شیربت یک ماهی استثنایی و بی‌نظیر است و از همه لحاظ با ماهی‌های دیگر تفاوت دارد.

این ماهی دارای خصوصیات منحصر به فردی است ماهی شیربت به دلیل احتیاج به تنفس زیاد همیشه در آبهای روان و گاهی خروشان زندگی می‌کند، این ماهی جنگنده و شکاری است، سرعت خیلی زیاد و قدرت بی‌نظیری دارد.

ماهی شیربت بدنی کشیده و بلند دارد، مانند لوله بلندی می‌ماند، این ماهی را اگر به شکم روی زمین بگذارید از بغل نمی افتد، ساقه دمی این ماهی باریک و کشیده است، فلسهای درشت و طلایی رنگی دارد، رنگ زیر شکمش سفید با حاشیه خاکستری است، سر کوچکی دارد، دهانش شبیه نعل اسب و در پایین سر قرار دارد. یک جفت سبیلک کنار لبهایش آویزان است.

ماهی شیربت بسیار به محیط پیرامون خود حساس است، سر و صدای بی‌مورد کنار آب، جابجایی زیاد قلابها در آب، استفاده از تعداد چوب و چرخ زیاد و ... عواملی هستند که باعث می‌شود شانس صید این ماهی کم شود.

این ماهی همیشه و در هر جلسه ماهیگیری به قلاب نمی افتد. صید ماهی شیربت احتیاج به صبر و حوصله و همچنین دقت در انتخاب طعمه و وسایل ماهیگیری دارد.

ماهی شیربت در فصل بهار و تابستان خوب به قلاب می‌افتد و اوج صید این ماهی اواخر اردیبهشت تا اوایل مرداد ماه است.

همانطور که گفته شد این ماهی شکاری است و به همین دلیل در غروب هنگام و شب خیلی خوب به قلاب می‌افتد. وزن این ماهی به ۲۰ کیلوگرم و طول بدنش به ۱۵۰ سانتی‌متر می‌رسد.

ماهی شیربت در آبهای تند و خروشان زندگی می‌کند و دلیل آن احتیاج به تنفس زیاد دارد.

این ماهی در حالت معمولی مسافتهای خیلی زیادی را می‌پیماید و سینه و شکم خود را روی سنگها و ماسه‌های کف آب می‌کشد.

ماهی شیربت در مواقع خطر از آب بیرون می‌پرد و جهشهای بلندی دارد.
این ماهی در غرب و جنوب غرب ایران هواداران زیادی برای صید دارد.
ماهی‌های شیربت بالغ مسافت خیلی زیادی بسمت سرچشمه رودخانه برای تخم‌ریزی طی می‌کنند، بین سنگهای کف آب مکان مناسبی برای تخم‌ریزی این ماهی است.
ماهی شیربت در رودخانه گاماسیاب کرمانشاه، رودخانه سیمره واقع در کرمانشاه و لرستان و ایلام، رودخانه و سد دز در خوزستان، رودخانه و سد کارون واقع در خوزستان و رودخانه و سد کرخه در خوزستان و همچنین رودخانه الوند واقع در قصر شیرین و سرپل ذهاب یافت می‌شود.
ماهی شیربت از خرچنگ کوچک، بچه ماهی، قورباغه کوچک تغذیه می‌کند.
طعمه‌های مورد استفاده این ماهی رودهٔ مرغ، بچه ماهی و خرچنگ کوچک است.
رودهٔ مرغ به دلیل دارا بودن بوی خیلی زیاد ماهی شیربت را وسوسه می‌کند و بیشتر ماهی‌های شیربت سبک وزن با این طعمه صید شده‌اند.
بچه ماهی نیز غذای معمول شیربت است و اکثر ماهیگیران با استفاده از بچه ماهی به عنوان طعمه توانسته‌اند ماهی‌های شیربت سنگینی را صید کنند.
در شب، بچه ماهی بهترین طعمه است، هر چند زمانی که از بچه ماهی به عنوان طعمه استفاده می‌کنیم مارماهی زیاد به قلاب می‌خورد و درآوردن قلاب از دهان مارماهی دشوار است اما بهترین طعمه شناخته شده برای صید شیربت همین بچه ماهی است.
ماهی شیربت یک ماهی کفزی است و همیشه در کف آب در حرکت و شکار کردن است به همین دلیل باید از شیوه زیرآبی یا به عبارتی دیگر از شیوه کف خواب استفاده کنیم.
باید سعی کنید که قلاب را دورتر از جایی که نشسته اید پرتاب کنید چون این ماهی خیلی به سر و صدا حساس است.

ماهی شیربت زمانی که به طعمه نزدیک می‌شود روی طعمه با شکم می‌خوابد، سپس با احتیاط همه جا را زیرنظر می‌گیرد و بعد با به دهان گرفتن طعمه چنان حرکتی می‌کند که چوب و چرخ را درهم می‌کوبد و اگر چوب روی پایه استقرار خوبی نداشته باشد چوب روی زمین افتاده و به سمت آب حرکت می‌کند.

همیشه باید در هنگام انتظار صید این ماهی مقدار کمی کلاچ چرخ را باز کنیم که با فشار شدید این ماهی نخ پاره نشود.

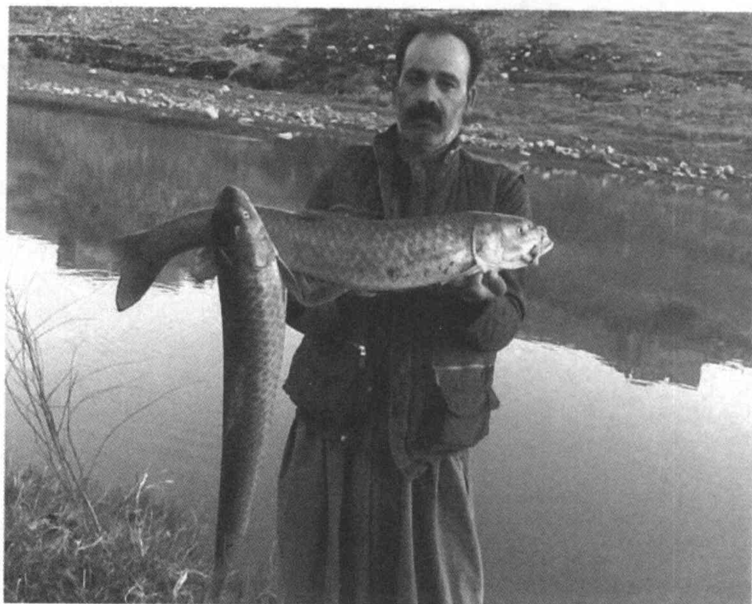
زمانی که این ماهی به قلاب می‌افتد روی آب می‌آید و پشت می‌زند و سپس به زیر آب می‌رود زمانی که چوب و چرخ در دست ما است باید با کلاچ دادن به ماهی مانع از پاره شدن نخ یا پاره شدن دهان این ماهی شویم.

ماهی شیربت زمانی که به قلاب افتاده طول و عرض رودخانه را به طور مداوم طی می‌کند و تکان‌های شدیدی به چوب وارد می‌کند. باید مراقب باشیم ماهی شیربت خود را به درخت و ریشه و نیزار نرساند چون این مکانها باعث به هدر رفتن تمامی زحمات ما می‌شود.

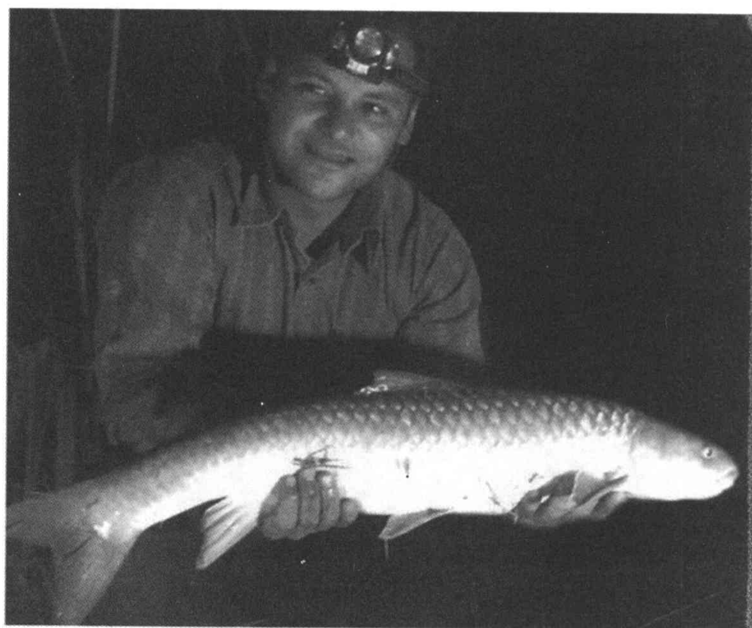
اولین گام بعد از صید این ماهی حفظ خونسردی است. بعد باید آنقدر این ماهی را خسته کنیم که دیگر از حرکت بیفتد. سپس آرام آرام با استفاده از تور مخصوص این ماهی را از آب بیرون می‌کشیم.

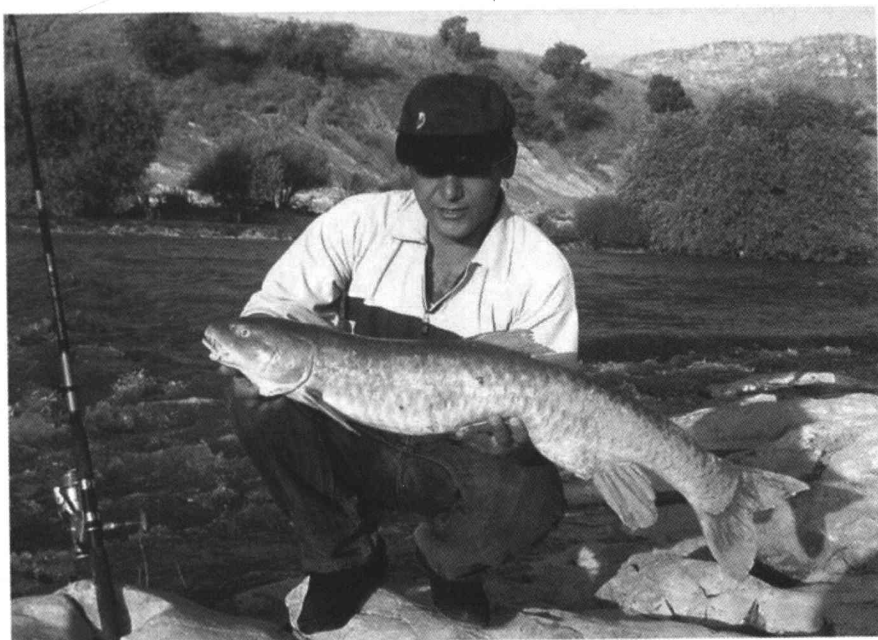
چوبهای اسپینینگ با بلندی ۳۶۰ سانتیمتر بهترین چوب‌ها برای صید این ماهی هستند.

چرخهای اسپینینگ با اسپول بزرگ و همچنین نخ شماره ۴۵ شانس صید این ماهی را به هشتاد تا صددرصد می‌رساند، از قلابهای پایه بلند برای صید این ماهی استفاده کنید و حتی الامکان اگر از تک قلاب استفاده گردد بهتر است.

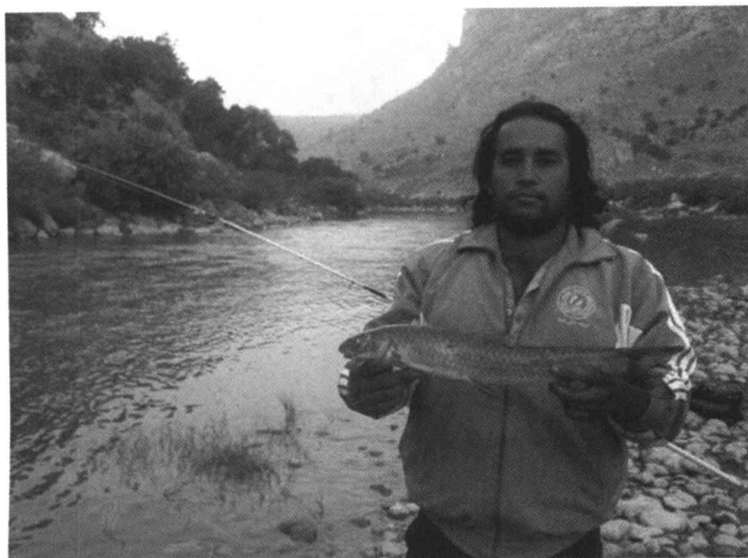

ماهی شیربت

ماهی شیربت

ماهی سونگ

ماهی سونگ با نامهای بچ و عنزه خوانده می‌شود، این ماهی بزرگترین ماهی کشور ایران است چه از لحاظ طول و چه از نظر وزن بی‌نظیر است.

ماهی سونگ یک ماهی شکاری و جنگنده است، شکل ظاهری این ماهی بیانگر قدرت بالا و سختی مهار این ماهی در آب است.

ماهی سونگ دارای سری با غوص زیاد، بدنی کشیده و عضلانی، دهانی شیپوری و خیلی گشاد که انتهای لبهایش تا حاشیه چشمها کشیده شده، فلسهایی بسیار محکم و ریز و یک جفت سبیلک در اطراف دهان است. تنوع رنگ این ماهی بسیار بالا بوده و از نقره‌ای تا سبز زیتونی و حتی طلایی متغیر است، برروی بدن این ماهی خالهای سیاهی وجود دارد که در بعضی انواع این ماهی محو شده است و یا اصلاً وجود ندارد، درست است که این ماهی مثل خیلی از ماهی‌های دیگر با هر بار ماهیگیری قابل صید نیست و احتیاج به صبر و کوشش دارد، اما اگر یک بار موفق به صید این ماهی شوید چنان لذت و هیجانی به شما دست می‌دهد که هیچوقت فراموش نخواهید کرد.

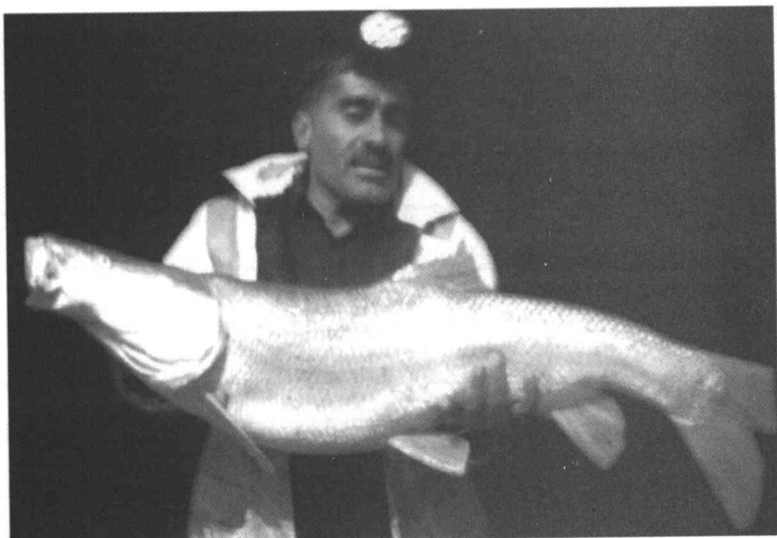
ماهی سونگ بیشتر در اوایل بهار و اواخر تابستان و همچنین اوایل پاییز خوب به قلاب می‌افتد.

بیشتر سونگ‌هایی که صید شده‌اند در شب بوده است، این ماهی به وزنی تا ۲۰۰ کیلوگرم و طول بدنش به ۳ متر می‌رسد.

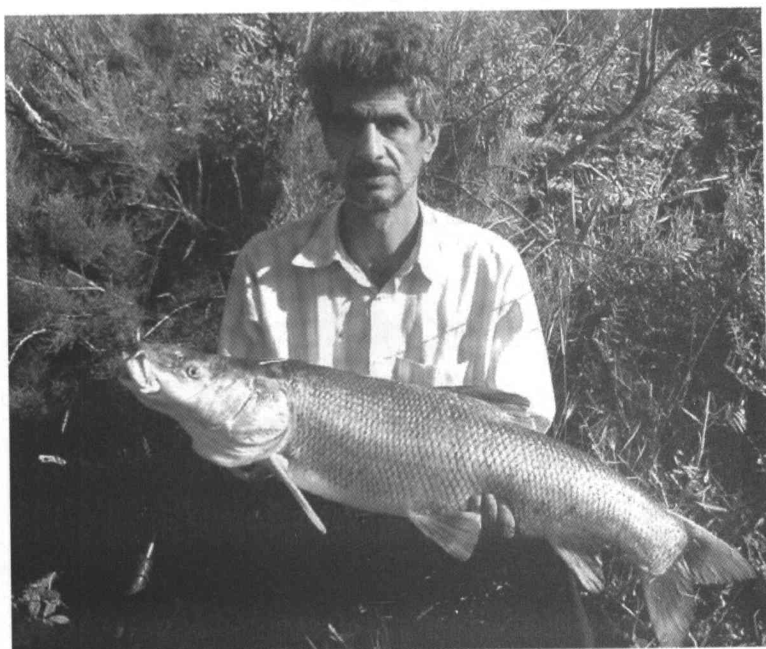
این ماهی بیشتر در جاهای عمیق و جاهایی که خیلی امنیت دارد زندگی می‌کند.

گاهی در حاشیه درختان و ریشه‌های گسترده در آبها دیده می‌شود.

ماهی سونگ در فصل بهار تخم‌ریزی می‌کند، گاهی این ماهی برای تخم‌ریزی به بالای رودخانه‌ها مهاجرت می‌کند. این ماهی از بچه ماهی، قورباغه، پرندگان کوچک آبزی و حتی موش آبی تغذیه می‌کند.

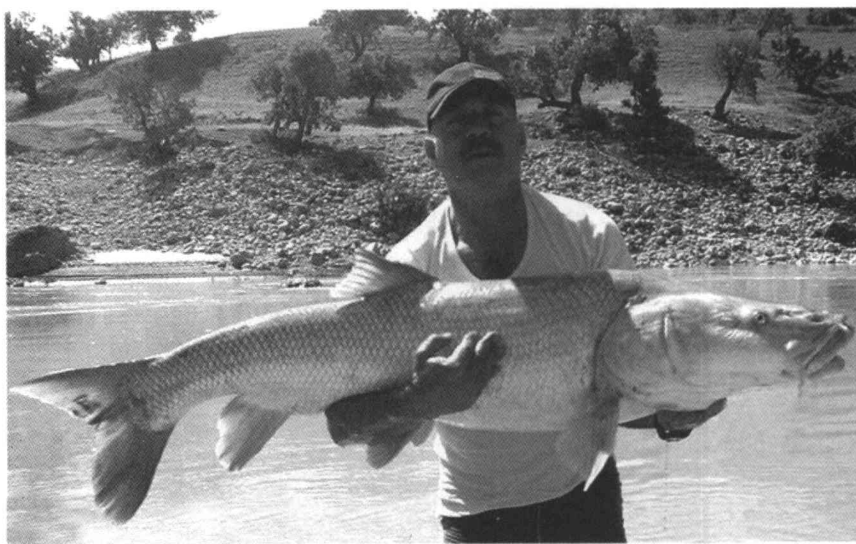

ماهی سونگ

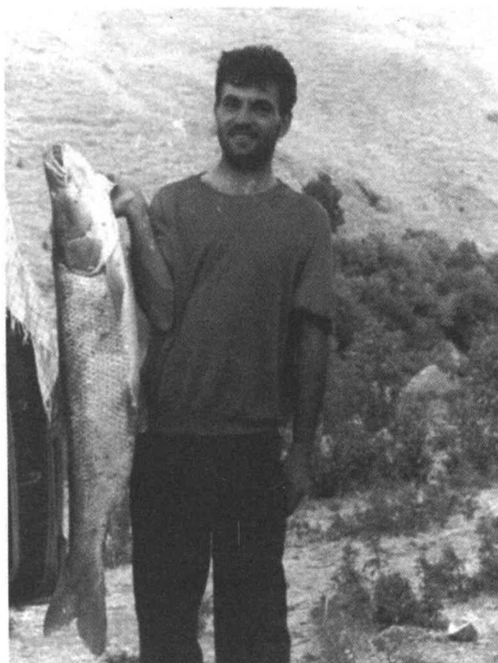

ماهی سونگ

ماهی سونگ

ماهی اسبله

ماهی اسبله بعد از ماهی سونگ بزرگترین و غول پیکر ترین ماهی ایران است، ماهی اسبله از لحاظ جثه بسیار بزرگ می‌باشد و همین امر باعث شده بسیاری از ماهیگیران در ایران و خارج برای افزایش رکورد سنگین‌ترین ماهی به صید این ماهی غول پیکر بپردازند.

ماهیگیران شمال و الاالخصوص شمالغرب کشور علاقه زیادی به صید ماهی اسبله دارند هر چند همه از گوشت این ماهی استفاده نمی کنند اما اصل کار صید یک ماهی بزرگ با لذت و هیجان خاص خودش است. ماهی اسبله بدنی کشیده و پهن و چاق دارد، این ماهی فلس ندارد، سه جفت سبیلک اطراف دهانش به شکل بلند و شاخکی مشخص است. دهانی بسیار پهن و گشاد دارد. دم این ماهی به خاطر بلند بودن باله شکمی و نزدیکی آن به بالهٔ کوچک دمی شبیه به مارماهی است.

رنگ بدنش تیره با لکه‌هایی نامرتب است و زیرشکمش سفید یکدست است.

وزن ماهی اسبله حداکثر تا ۱۵۰ کیلوگرم و طول بدنش به ۳ متر می‌رسد.

فصل تخم‌ریزی این ماهی در فروردین و اردیبهشت است و در قسمتهای سنگلاخ و نرم رودخانه و دریاچه تخم‌ریزی می‌کند.

ماهی اسبله در مناطق شمالی و شمالغرب کشور زندگی می‌کند و بیشتر در تالاب انزلی در گیلان، رودخانه قزل اوزن در کردستان و زنجان، رودخانه سفید رود در گیلان، رودخانه‌های زرینه رود و سیمینه رود در آذربایجان غربی، رودخانه اترک در گلستان، رودخانه تجن در مازندران و رودخانه ارس در آذربایجان شرقی یافت می‌شود.

ماهی اسبله برای تغذیه گسترهٔ وسیعی دارد، این ماهی از بچه ماهی، قورباغه، کرم، موش آبی و پرندگان کوچک تغذیه می‌کند.

از بهترین طعمه‌هایی که در نظر ماهیگیران مورد توجه واقع شده کرم خاکی، قورباغه و بچه ماهی است.

البته روده مرغ و دل مرغ هم بی‌نتیجه نمی ماند و باید سعی کنیم بفهمیم این ماهی در هر فصل از چه نوع طعمه‌ای استفاده می کند.

این ماهی کف گرد است و شبها به شکار و تغذیه می‌پردازد.

البته این ماهی در روز صید می‌شود اما ماهی‌های اسبله سنگین وزن در شب خوب به قلاب می‌افتند.

ماهی اسبله چون همیشه در بین سنگها و نیزارهای کف آب در حرکت است باید از سیستم و روش زیر آبی استفاده کرد و باید اندکی وقت و حوصله به خرج داد تا بتوانیم یک ماهی اسبله سنگین یا سبک وزن صید کنیم.

ماهی اسبله سنگین وزن زمانی که به قلاب می‌افتد همانند این است که یک ماشین در کف آب افتاده و داریم آن را با چوب و چرخ به کنار می‌آوریم، این ماهی فقط سنگینی خود را روی قلاب می‌اندازد و مقداری فشار می‌آورد ولی تحرک و شتاب کمی دارد.

چوب و چرخ اسپنینگ در اندازه‌های ۳۶۰ سانتیمتر و ۴ متر بسیار مناسب هستند، حتماً باید از قوی‌ترین چرخ استفاده کنیم تا بتواند ماهی‌ای به این سنگینی را به کمک چوب به کنار بیاوریم.

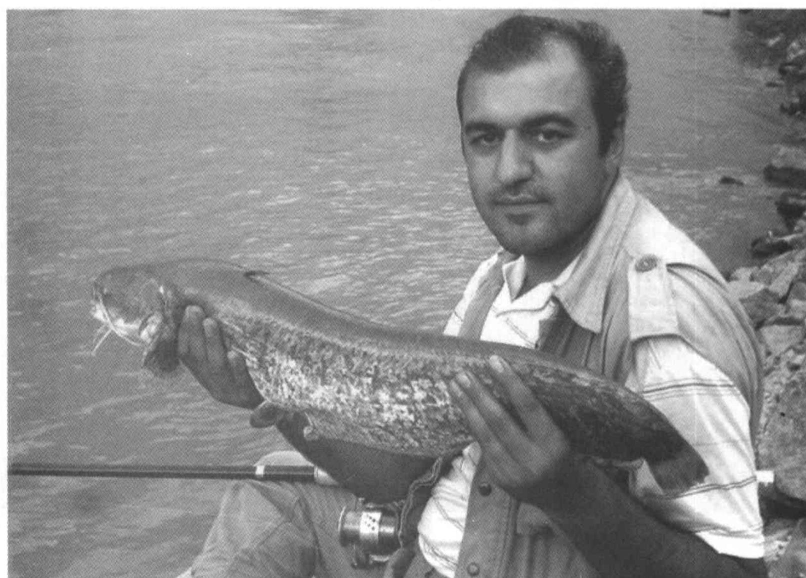
اگر ماهی اسبله‌ای سنگین وزن به قلاب افتاد سعی کنید چوب را بالا نگه دارید و از حرکت ماهی به سمت نیزار و درختان در آب جلوگیری کنید.

ماهی اسبله

ماهی اسبله

ماهی کپور

ماهی سونگ

ماهی کپور

ماهی کپور

ماهی سوف

اردک ماهی

ماهی شیربت

اردک ماهی

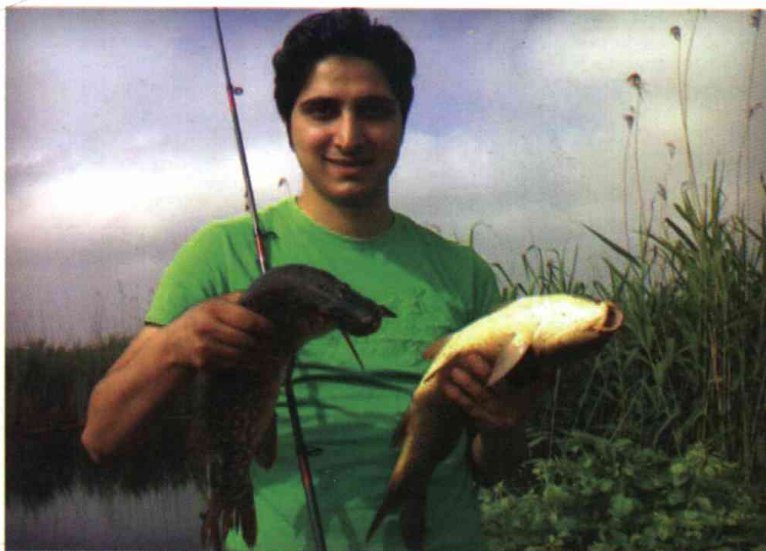
صید قزل آلا

ماهی سونگ

ماهی زردک

ماهی کپور ـ اردک ماهی

ماهی قزل آلا

ماهی قزل آلا

ماهی سوف

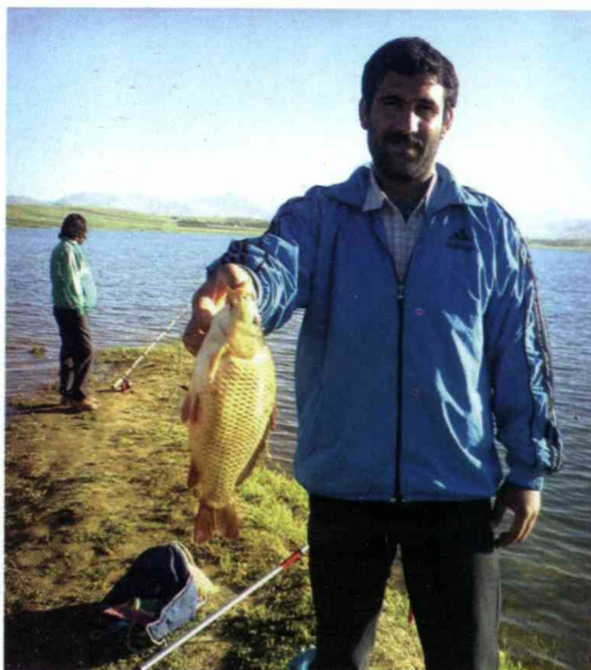
گربه ماهی

ماهی آمور

ماهی سونگ

ماهی کپور

ماهی شیربت

ماهی کپور

ماهی زردپر

ماهی کپور

ماهی سونگ

ماهی سوف

ماهی اسبله

ماهی قزل آلا

ماهی زردپر

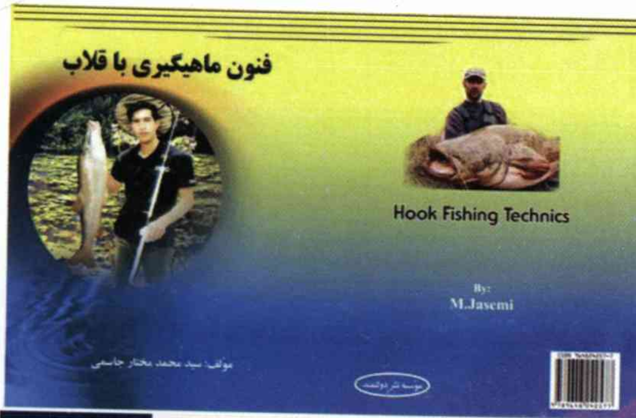
ماهی اسبله

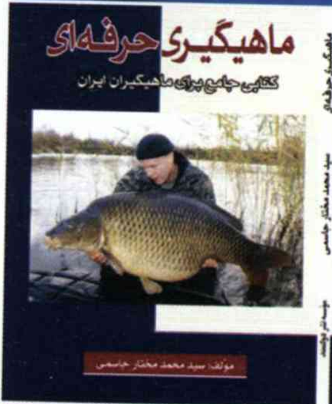

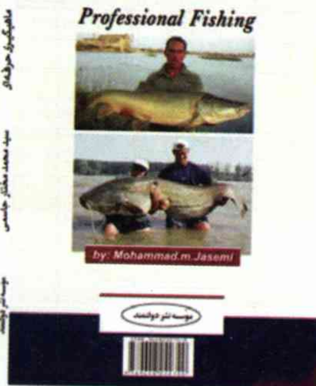
ماهی کپور

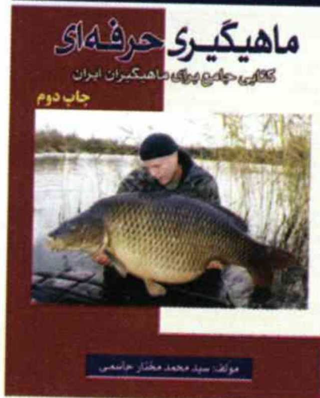

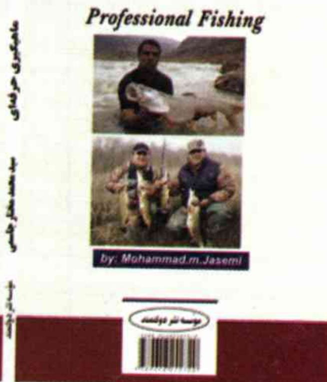
بادبان ماهی

EMAIL:MOKHTAR_ JASEMI@YAHOO.COM

TEL : 09189319045